

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: Δρ. ΣΚΙΑ-ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ευκαιρία, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους γονείς μου, και όλους εκείνους που με οποιονδήποτε τρόπο συνεισέφεραν σε όλα τα στάδια της έρευνας και της συγγραφής της παρούσας εργασίας. Ιδιαίτερα ευγνώμων για τη συνεργασία και υποστήριξη είμαι στον Πρόεδρο κ. Δημάκο Παναγιώτη, στον Γενικό Γραμματέα κ. Μύαρη Λεωνίδα της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης και στην εισηγήτρια μου κ. Σκιά - Πανοπούλου Χαρίκλεια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντομογραφίες.....	6
Περίληψη.....	9
Εισαγωγή.....	11

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κεφάλαιο 1: Κοινωνική Ανάπτυξη και Πολιτική.....	14
1.1. Κοινωνική Ανάπτυξη.....	14
1.2. Κοινωνική Πολιτική.....	16
1.3. Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Πολιτική.....	18
Κεφάλαιο 2: Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική.....	21
2.1. Πολιτιστική Ανάπτυξη.....	22
2.2. Πολιτιστική Πολιτική.....	25
2.3. Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολιτιστική Ανάπτυξη.....	28

ΜΕΡΟΣ Β΄

Κεφάλαιο 1: Ιστορική Διαδρομή του Δήμου Καλλιθέας.....	31
1.1. Γεωγραφική Τοποθέτηση-Κλιματολογικές Συνθήκες.....	31
1.2. Αρχαιολογική Ανασκόπηση.....	34
1.3. Η Μάχη του Ανάλατου.....	35
1.4. Η Ονομασία της Πόλης-Ιστορική Παρουσίαση.....	37
1.5. Σύγχρονοι Δήμαρχοι της Πόλης.....	40
1.6. Πνευματική και Καλλιτεχνική Ζωή κατά την Περίοδο του Μεσοπολέμου....	42
1.7. Διανοσούμενοι κατά την Εθνική Αντίσταση.....	43
1.8. Μεταπολεμική Πολιτιστική Δραστηριότητα.....	44
1.9. Πολιτιστικά Κέντρα και Οργανισμοί.....	45
1.10. Εκπαίδευση.....	45
1.11. Ζωή-Διασκέδαση.....	46
1.12. Τύπος-Εφημερίδες.....	47
1.13. Αθλητισμός.....	48
1.13.1. Ν.Π.Δ.Δ. «Για τον Αθλητισμό και τα Σπορ».....	50

1.14. Στατιστικά Στοιχεία.....	51
1.15. Δημογραφικά Στοιχεία του Πληθυσμού.....	52
1.16. Φαληρικό Δέλτα.....	53
1.16.1. Η Απάντηση της Α.Ε. “Ολυμπιακά Ακίνητα”	56
Κεφάλαιο 2: Παραγωγική Δομή.....	57
2.1. Πρωτογενής Τομέας.....	57
2.2. Δευτερογενής Τομέας.....	58
2.3. Τριτογενής Τομέας.....	58
Κεφάλαιο 3: Η Οικονομία του Δήμου Καλλιθέας.....	60
Κεφάλαιο 4: Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Καλλιθέας.....	62
4.1. Υπηρεσίες Υγείας.....	63
4.1.1. Δημοτικά Ιατρεία.....	63
4.2. Υπηρεσίες Πρόνοιας.....	66
4.2.1. Κοινωνική Πρόνοια.....	66
4.2.2. Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί.....	67
4.2.3. Θησέας (Πρόγραμμα Αντιμετώπισης της Εξάρτησης).....	69
4.2.4. Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.).....	73
4.2.5. Κέντρο Στήριξης Ποντιακού Ελληνισμού (ΚΕ.Σ.Π.Ε.).....	75
4.3. Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	77
4.3.1. Κέντρο Πληροφόρησης Νέων.....	77
Κεφάλαιο 5: Ευρωπαϊκά Προγράμματα κι αδελφοποιήσεις του Δήμου Καλλιθέας.....	81
5.1. Ευρωπαϊκά Προγράμματα.....	81
5.2. Αδελφοποιήσεις.....	83
Κεφάλαιο 6: Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλλιθέας.....	87
6.1. Σύσταση και Νομική Μορφή.....	88
6.2. Διοίκηση της Επιχείρησης.....	88
6.3. Σκοπός της Επιχείρησης.....	89
6.4. Ο Χώρος Εργασίας και η Στελέχωση της Επιχείρησης.....	90
6.5. Πόροι Λειτουργίας της Δ.Ε.Π.Κ.Α.....	90
6.6. Γενικό Διοικητικό Πλαίσιο.....	91
6.7. Οργανωτική Διάρθρωση της Επιχείρησης.....	91

6.8. Κανονισμοί.....	94
6.9. Κοινωνική Πολιτική της Δ.Ε.Π.Κ.Α.....	101
Κεφάλαιο 7: Οι Δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Κ.Α.....	102
7.1. Κοινωνικές Δραστηριότητες.....	103
7.1.1. Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας.....	103
7.1.1.1. Αναγνώριση του Σ.Κ.Ο. σε Πανελλαδικό Επίπεδο.....	121
7.1.1.2. Δραστηριότητες-Συνεργασίες του Σ.Κ.Ο.....	122
7.1.2. Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας.....	123
7.1.3. Βοήθεια στο Σπίτι.....	124
7.1.4. Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών.....	127
7.2. Πολιτιστικές Δραστηριότητες.....	131
7.2.1. Σχολές Χορού.....	131
7.2.2. Δημοτικό Θέατρο.....	134
7.2.3. Σινέ-Ταράτσα.....	134
7.3. Επιχειρηματική Δραστηριότητα.....	136
7.3.1. Διαφήμιση.....	136
Κεφάλαιο 8: Η Οικονομική Κατάσταση της Δ.Ε.Π.Κ.Α.....	142
Κεφάλαιο 9: Η Συνεργασία της Δ.Ε.Π.Κ.Α. με Ευρωπαϊκά	
Προγράμματα.....	158
9.1. «Πυλώνες Απασχόλησης».....	158
9.2. «Ίσες Δυνατότητες-Ίσες Ευκαιρίες».....	161
9.3. «Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Υπέρ Ειδικών Μειονεκτουσών Ομάδων (Παλλινοστούντες)».....	163
Κεφάλαιο 10: Ερωτηματολόγια και Συμπεράσματα Έρευνας.....	167
Συμπεράσματα.....	194
Προτάσεις.....	196
Βιβλιογραφία.....	198

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Μ.Ε.Α.	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Α.Π.Ε.	Ανανεώσιμη Πηγή Ενέργειας
Α.Σ.Ε.Π.	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
αι.	αιώνας
Β.Α.	Βόρειο Ανατολικά
Β.Δ.	Βόρειο Δυτικά
Γ.Δ.Ε.	Γραφείο Διαχείρισης Ενέργειας
Δ.Ε.	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Δ.Ε.Η.	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Δ.Ε.Π.Κ.Α.	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης
Δ.Ε.Π.Υ.	Δημοτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών
Δ.Ε.Τ.Ε.	Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Σ.	Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο
Ε.Κ.Υ.	Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών
Ε.Ο.Τ.	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Ε.Π.Α.Ψ.Υ.	Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης Ψυχικής Υγείας
Ε.Σ.Σ.Δ.	Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
Ε.Σ.Υ.Ε.	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
εκδ.	εκδόσεις
Η.Σ.Α.Π.	Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών - Πειραιώς
Η/Υ	Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
Ι.Ε.Κ.	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
κ.α. ή κ.τ.λ.	και άλλα ή και τα λοιπά

Κ.Α.Π.Η.	Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων
Κ.Δ.Α.Π.	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
Κ.Ε.Κ.	Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κ.Ε.Π.	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών
κ.ο.κ.	και ούτω καθ' εξής
Κ.Π.Α.	Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης
Κ.Π.Ν.	Κέντρο Πληροφόρησης Νέων
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΕ.ΘΕ.Α.	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ανθρώπων
ΚΕ.Σ.Π.Ε.	Κέντρο Στήριξης Ποντιακού Ελληνισμού
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	Κέντρο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών
Μ.Μ.Ε.	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
Ν.Δ.	Νομική Διάταξη
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
Ο.Γ.Α.	Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ο.ΚΑ.ΝΑ.	Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ο.Χ.Ε.	Ορθολογική Χρήση Ενέργειας
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.	Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
Π.Ε.Ν.	Πρότυπο Εθνικό Νηπιοτροφείο
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
π.χ.	παραδείγματος χάριν
Π.Χ.	Προ Χριστού
Σ.Ε.Π.	Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός
Σ.Κ.Ο.	Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας
Σ.Υ.Υ.	Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες
σελ.	σελίδα
Τ.Α.	Τοπική Αυτοδιοίκηση

Τ.Ε.	Τεχνολογική Εκπαίδευση
Τ.Ε.Ε.	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο
τ.μ. ή μ ²	τετραγωνικά μέτρα
Υ.Ε.	Υποχρεωτική Εκπαίδευση
Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η υπάρχουσα μελέτη είναι βασισμένη στις ενέργειες που διεξάγει ένας φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης με γνώμονα την άσκηση κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής αποσκοπώντας στη βελτίωση των συνθηκών της τοπικής κοινωνίας στην οποία υπάγεται.

Ειδικότερα, αναφέρονται κι αναπτύσσονται οι σημαντικότερες έννοιες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση από μέρους μας, της λειτουργίας μιας τοπικής κοινωνίας όπως η «κοινωνική ανάπτυξη και πολιτική» κι η «πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτική» και επίσης παρατίθενται δείγματα εφαρμογής τους στην τοπική κοινωνία του δήμου Καλλιθέας.

Επίσης το κεντρικό και συγχρόνως κυριότερο μέρος της παρούσας μελέτης αναφέρεται συγκεκριμένα κι εκτεταμένα στη Δ.Ε.Π.Κ.Α. του δήμου, έναν σημαντικό τοπικό φορέα άσκησης κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής ο οποίος, όπως διαφαίνεται από τη μελέτη, παρόλα τα σποραδικά του προβλήματα, κατορθώνει με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο να επιτελεί το σκοπό του.

Τέλος αναφέρονται προτάσεις για λύσεις στα προβλήματα του φορέα αυτού, του δήμου Καλλιθέας που σα σκοπό έχουν να καταστήσουν την οργάνωση και λειτουργία του όσο αποδοτικότερη γίνεται, βοηθώντας παράλληλα το δήμο δίνοντας του μεγαλύτερη ώθηση σε όλους σχεδόν τους τομείς του, πράγμα που θα αποφέρει ακόμη μεγαλύτερη άνθηση στην εν λόγω τοπική κοινωνία της Καλλιθέας.

The current project is based on the actions that a local civil authority undertakes in order to practice the use of social and cultural policy, aiming in the improvement of the conditions of the local community in which it belongs.

In detail, mentioned and expanded are the most important concerns that will help us to better understand the functions of a local community, such as “social welfare and policy” and “cultural welfare and policy” and at the same time presenting ways of how those terms apply to the local community of the municipality of Kallithea.

The main, and at the same time most important part of the current project, refers especially to Municipal Organization of Social and Cultural Improvement and of Kallithea's municipality, an important local authority which exercises social and cultural policy and with all the problems that may pop up here and there, it manages to achieve its goals in the most decent way possible.

Finally, there are mentioned solutions regarding the various problems of this authority, that aim in making its organization and functionality as efficient as possible, helping at the same time Kallithea by giving the municipality a greater boost in almost all its aspects, which will hopefully lead to an even greater prosperity to Kallithea's local community.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ανάγκες μιας σύγχρονης κοινωνίας απορρέουν από την πορεία εξέλιξης της και είναι αυτές που επαναπροσδιορίζουν και οριοθετούν το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθούν οι μελλοντικές της μεταβολές. Από την άλλη πλευρά όμως και ο σύγχρονος πολίτης, με τον σημερινό καλπάζοντα τρόπο ζωής και κοινωνικής συναναστροφής, δημιουργεί συνεχώς καινούριες ανάγκες που με τη σειρά τους θέτουν νέες κοινωνικές και πολιτικές προτεραιότητες. Οι σημερινές τοπικές αυτοδιοικήσεις λοιπόν καλούνται να λάβουν υπόψη τους τη χρησιμότητα και κρισιμότητα αυτών των αναγκών και κατά συνέπεια προτεραιοτήτων, καθώς αυτές είναι που θα ορίσουν την ευημερία της κοινότητας. Πρέπει λοιπόν για να επιτευχθεί η ευημερία μιας κοινωνίας και η άνοδος του βιοτικού της επιπέδου να λάβουν πολιτικές αποφάσεις με γνώμονα τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου, έργο πραγματικά δύσκολο για την τοπική αυτοδιοίκηση που είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει με γνώμονα το σύγχρονο άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Έτσι λοιπόν στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής του δήμου Καλλιθέας, η Δ.Ε.Π.Κ.Α. προσπαθώντας να ικανοποιήσει αυτές τις ανάγκες έχει σχεδιάσει κι αναπτύξει δραστηριότητες με καθαρά κοινωνικό και πολιτιστικό χαρακτήρα βοηθώντας έτσι τους δημότες να βρίσκουν διέξοδο από την καθημερινότητα μέσα από δραστηριότητες που αφορούν την ψυχαγωγία, τον πολιτισμό, καθώς και την ψυχολογική στήριξη της οικογένειας. Φιλοδοξία κι απώτερος στόχος της επιχείρησης είναι η μεγαλύτερη ανάπτυξη των προσφερόμενων δραστηριοτήτων με γνώμονα το συμφέρον της πόλης και των κατοίκων της.

Η παρούσα λοιπόν μελέτη με κίνητρο την κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη αποσκοπεί:

1. Χρησιμοποιώντας σύγχρονα μέσα όπως το διαδίκτυο και εκτεταμένη βιβλιογραφία να δημιουργήσει ένα πλαίσιο κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής που εφαρμοζόμενο από τα διαφορετικά επίπεδα διοίκησης να συνεισφέρει στην ανάπτυξη μιας τοπικής κοινωνίας. Ένα πλαίσιο που θα δημιουργήσει στη σκέψη των μελών μιας κοινωνίας κι όσων τη διοικούν το πλάνο πάνω στο οποίο θα χτιστεί η μελλοντική κοινωνία τους.

2. Στη δημιουργία μιας τέτοιας πιλοτικής τοπικής αυτοδιοικήσεως μέσω μελέτης κι άμεσης εφαρμογής των συμπερασμάτων της στη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Π.Κ.Α.). Η Δ.Ε.Π.Κ.Α. ενδείκνυται ως ο φορέας που μέσα από την έρευνα κι εφαρμογή του πλαισίου που αναπτύσσεται στην παρούσα μελέτη δύναται να καλυτερεύσει όλους τους τομείς της που αφορούν τη βελτίωση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής της Καλλιθέας.

Η παρούσα μελέτη δημιουργήθηκε κατόπιν έρευνας και αναφορών σε πολλαπλές πηγές και περιλαμβάνει δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος παρατίθενται κάποιες γενικές έννοιες κι ορισμοί που θα βοηθήσουν στην περαιτέρω κατανόηση της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας των σύγχρονων κοινωνιών ενώ στο δεύτερο αναπτύσσονται στοιχεία για το δήμο της Καλλιθέας και περιλαμβάνονται αναλυτικότερες πληροφορίες για έναν από τους κυριότερους φορείς του, τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Π.Κ.Α.). Στο τέλος του δεύτερου μέρους υπάρχουν καταρτισμένα δύο ερωτηματολόγια τα οποία αποσκοπούν στο να κάνουν πιο προσιτή στον αναγνώστη την κατάσταση που επικρατεί στο εργατικό δυναμικό σε δύο εκ των τμημάτων της Δ.Ε.Π.Κ.Α., αυτά των σχολών χορού και των Κ.Δ.Α.Π.

Πιο συγκεκριμένα λοιπόν, το πρώτο μέρος είναι ένα θεωρητικό κομμάτι που περιλαμβάνει δύο κεφάλαια τα οποία εμπεριέχουν ορισμούς κι ανάλυση για τις έννοιες της «κοινωνικής ανάπτυξης και πολιτικής» και της «πολιτιστικής ανάπτυξης και πολιτικής» κι εφαρμογής τους στις σύγχρονες τοπικές κοινωνίες.

Ενώ το δεύτερο μέρος απαρτίζεται από δέκα κεφάλαια, τα οποία με τη σειρά τους προσπαθούν να αναλύσουν μερικά από τα σημαντικότερα στοιχεία του δήμου Καλλιθέας. Το πρώτο από αυτά αναλύει την ιστορική διαδρομή του δήμου, από την ίδρυσή του, μέχρι τις μέρες μας. Το δεύτερο σχετίζεται με τις γενικές έννοιες της παραγωγικής δομής, έννοιες που μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα την οικονομική κατάσταση του δήμου που καλύπτεται αναλυτικά στο τρίτο κεφάλαιο. Το τέταρτο κεφάλαιο εμπεριέχει τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου ενώ στο πέμπτο αναφέρονται εκτενώς τα προγράμματα με τα οποία ο δήμος Καλλιθέας συνεργάζεται με την ευρωπαϊκή

ένωση και τον υπόλοιπο κόσμο. Στα κεφάλαια έξι έως και εννέα, γίνεται προσπάθεια να δοθεί μία σαφή απάντηση στο εξής ερώτημα: Θεωρείται ικανοποιητική η γενικότερη λειτουργία της επιχείρησης; Στη προσπάθεια απάντησης του παραπάνω ερωτήματος αναπτύσσεται με το δυνατότερο αναλυτικό τρόπο η Δ.Ε.Π.Κ.Α. και η θέση της ως φορέα του δήμου Καλλιθέας, οι δραστηριότητες και οικονομική της κατάσταση καθώς και τα ευρωπαϊκά προγράμματα με τα οποία συνεργάζεται. Στο δέκατο κεφάλαιο βρίσκονται τα δύο ερωτηματολόγια που αφορούν τους εργαζομένους των τμημάτων της σχολής χορού και των Κ.Δ.Α.Π. του δήμου, που βρίσκονται υπό την αιγίδα της Δ.Ε.Π.Κ.Α. Τέλος αναφέρονται τα συμπεράσματα που βγήκαν από αυτή τη μελέτη, ενώ παράλληλα παρατίθενται προτάσεις για τη λύση των όποιων προβλημάτων.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ορισμένα προβλήματα που αφορούν τον σύγχρονο άνθρωπο μεταβάλλονται, δημιουργούνται νέες πτυχές και αξιολογούνται διαφορετικά. Με τη συνεχή τους επικαιρότητα κρατούν ιδιαίτερο το ενδιαφέρον του ανθρώπου. Τα προβλήματα που αναφέρονται στο σύγχρονο άνθρωπο εντός του κοινωνικού βίου είναι η Κοινωνική Ανάπτυξη η οποία αποτελεί το αντικείμενο της Κοινωνικής Πολιτικής. Αυτές οι δύο έννοιες θα μας απασχολήσουν παρακάτω.

1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα προβλήματα της κοινωνικής αναπτύξεως που αναφέρονται στον άνθρωπο, είναι ανεξαρτήτως γεωγραφικής περιοχής, γλώσσας, θρησκείας, φυλής. Η κοινωνική ανάπτυξη δεν αποτελεί πρόβλημα μόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες αλλά και στις αναπτυγμένες, όπου δίνονται προτεραιότητες για διαδικασίες προς την ανάπτυξη. Διότι η ανθρωπότητα οδεύει στον “κοινωνικό ανθρωπισμό”, του οποίου στόχος είναι η διαμόρφωση της ηθικής προσωπικότητας του ανθρώπου και η ανάδειξη της συνειδήσεως της κοινωνικής ευθύνης. Έτσι η κάθε πολιτική κοινωνία πρέπει να επιδιώκει την βελτίωση του κοινωνικού περιβάλλοντος, για να δημιουργηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την πρόοδο.

Μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο εκδηλώθηκε έντονο το ενδιαφέρον των χωρών για μια κοινωνική ανάπτυξη συστηματική και προγραμματισμένη για την

προαγωγή του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου. Διαμορφώθηκαν σημαντικά τα ιδεώδη της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης τα οποία συντελούν υπέρ της προόδου, της ευημερίας και της ειρήνης.

Τα πιο σημαντικά προβλήματα και οι ανάγκες που απασχολούν τον άνθρωπο στη σύγχρονη κοινωνία είναι για παράδειγμα η υποαπασχόληση, η ανεργία, η εξέλιξη της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Είναι στοιχεία της κοινωνικής πραγματικότητας και επιβεβαιώνουν την κοινωνική ανάπτυξη ως κεντρικό πρόβλημα της εποχής μας.

Η συστηματική και η σταθερή αλλαγή προς το καλύτερο των υλικών όρων της ζωής του ανθρώπου, η πρόοδος των όρων της συμβίωσης των ατόμων και των κοινωνικών ομάδων και η σταθερή συνοχή της ενότητας της κοινωνίας, συνθέτουν την ανάγκη της κρατικής οργάνωσης. Απ' αυτά συντελείται και αξιολογείται μια χώρα για την δομή του οικονομικού και κοινωνικού βίου των ανθρώπων μιας κοινωνίας. Τα στοιχεία αυτά καθορίζουν την συμβολή της κοινωνικής πολιτικής, της οποίας όπως είπαμε και παραπάνω αντικείμενο της, είναι η κοινωνική ανάπτυξη.

Η κοινωνική ανάπτυξη επηρεάζεται απ' τις αξίες, (πνευματικά και ηθικά ιδεώδη), τις οποίες διαμορφώνει και προβάλλει η κοινωνική συμβίωση. Πρόκειται δηλαδή για πολιτιστικά κριτήρια ή πρότυπα, τα οποία αποδέχεται η κοινωνία. Αυτές οι αξίες συγκεντρώνουν και προσανατολίζουν τη κοινωνία, ρυθμίζουν σημαντικούς τομείς της ζωής και πραγματοποιείται η έρευνα των δραστηριοτήτων και της συμπεριφοράς των μελών.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, πυρήνας της κοινωνικής ανάπτυξης είναι ο άνθρωπος. Γιατί αυτό συνιστά τη διάρθρωση της κοινωνίας. Βέβαια, το άτομο έχει διπλή υπόσταση, ατομική και κοινωνική, δεδομένου ότι η κοινωνία υπάρχει και συμπληρώνεται με την επικοινωνία, την συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ πολλών ατόμων. Το άτομο ωφελείται όταν "πολιτικοποιείται" με την ευρύ του έννοια. Με την πολιτικοποίηση εξασφαλίζεται η συνολική συμπεριφορά του ατόμου στην κοινωνική συμβίωση. Οι κοινωνικοπολιτικοί θεσμοί αποτελούν τα μέσα για τα οποία το άτομο δραστηριοποιείται καθώς αποκτά δημιουργικότητα και ευθύνη. Στα πλαίσια του πολιτισμού τα παραπάνω οδηγούν στην κοινωνική ανάπτυξη¹.

¹ Ιωάννης Βαρδακούλας, Η Κοινωνική Ανάπτυξη ως αντικείμενο Κοινωνικής Πολιτικής, 1976, σελ. 8-11, 80, 124

1.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κοινωνική πολιτική σημαίνει ένα σύνολο μορφών και μεθόδων κοινωνικής δράσης και παρέμβασης καθώς αποτελεί και ένα αντικείμενο μελέτης των πολιτικών που τη συγκροτούν. Είναι η πολιτική των κοινωνικών παροχών που ασκεί η κυβέρνηση ενός κράτους στους βασικούς κοινωνικούς τομείς (υγεία, ασφάλιση, εργασία, παιδεία, αθλητισμός, πολιτισμός κ.λ.π.) για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και τη δικαιότερη κατανομή των αγαθών ²

Αντλεί γνώσεις και από άλλες κοινωνικές επιστήμες: Τη κοινωνιολογία, τη δημογραφία, τη πολιτική και οικονομική επιστήμη, τη νομική, τη κοινωνική ψυχολογία, τη στατιστική κ.α. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινωνικής πολιτικής, χρειάζεται τη συνεργασία επιστημόνων και ειδικών, διαφορετικών ειδικοτήτων (οικονομολόγους, γιατρούς, πολιτικούς επιστήμονες κτλ.) για τον σχεδιασμό και την πραγματοποίησή της. Εκτός απ' τις γνώσεις, σημαντικό ρόλο έχουν και οι αντιλήψεις, οι στάσεις, οι αξίες, οι πολιτικές πεποιθήσεις και οι ηθικές διαστάσεις με τις οποίες δομείται η κοινωνική πολιτική, σε ορισμένα ιστορικά, κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια ³.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως κοινωνικούς στόχους θέτει ⁴: Την διεύρυνση όλων των δυνατοτήτων. Δηλαδή, την εύρεση ευκαιριών απασχόλησης, την ασφάλεια στον τόπο εργασίας, την ικανοποίηση του εργαζομένου από την εργασία του, την συμμετοχή του στις αποφάσεις που ασκούν επίδραση στην ζωή του, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης (κατοικία, κοινωνική ασφάλιση, πολιτιστική ζωή). Επίσης, στόχος της κοινωνικής πολιτικής είναι η επίλυση των προβλημάτων εκείνων που μειονεκτούν σωματικά ή διανοητικά.

Η κοινωνική πολιτική έχει σχέση με την κρατική μέριμνα: Την προστασία του περιβάλλοντος και των καταναλωτών, την υγεία, την εκπαίδευση, την οικονομική πολιτική και τα αποτελέσματα στο επίπεδο απασχόλησης. Γενικά, η κοινωνική πολιτική ασχολείται με τον ανθρώπινο παράγοντα, την οικονομική ευημερία για μια

² Δημ. Χ. Λάπλα – Λεξικό εννοιών & όρων ετυμολογικό -ενοιολογικό -διασαφητικό, εκδ. Αθηνά Μ. Μαυρογιάννη.

³ Όλγα Στασινοπούλου, Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική, σελ. 1

⁴ Η Κοινωνική Πολιτική της Ευρωπαϊκής κοινότητας, Βρυξέλλες: Γενική Διεύθυνση πληροφοριών των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, Βρυξέλλες-1978, Σελ. 3

καλύτερη ποιότητα ζωής.

Η κοινωνική πολιτική ασκείται από φορείς δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Το κρατικό ενδιαφέρον για τον σχεδιασμό και την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής, είναι έντονο. Το κράτος είναι ο φορέας που καθορίζει τους θεσμούς, το εύρος, το περιεχόμενο, τα μέτρα και τους πόρους για το πως θα εφαρμοστούν. Παλιά, ιδιαίτερη σημασία είχαν οι οικονομικοί στόχοι –αύξηση της παραγωγικότητας, που εξασφάλιζε αύξηση του εθνικού εισοδήματος – και οι κυβερνήσεις νόμιζαν ότι από την οικονομική ανάπτυξη θα προέκυπταν κοινωνικές απολαβές. Μέχρι ενός σημείου, η ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέδειξε την ορθότητα του συλλογισμού αυτού.

Ο γρήγορος ρυθμός της παγκόσμιας εξέλιξης δημιούργησε πρόσθετες ανάγκες και προβλήματα στο σύγχρονο άνθρωπο, που για την αντιμετώπιση τους χρειάστηκε να ανανεωθούν τα προγράμματα της κοινωνικής πολιτικής των κρατών.

Για τη διαφύλαξη της υγείας και της ευημερίας των πολιτών η πολιτεία έχει σαν βάση τον θεσμό των κοινωνικών ασφαλίσεων και τον θεσμό της κοινωνικής πρόνοιας. Η πολιτεία πρέπει να διαφυλάξει τον εργαζόμενο από διάφορες δυσκολίες όπως αρρώστιες, ανεργία, δυστυχήματα. Κοινωνικές ασφαλίσσεις και κοινωνική πρόνοια είναι το σύνολο των προγραμμάτων που εκφράζουν την κοινωνική πολιτική ενός σύγχρονου κράτους.

Η κοινωνική πρόνοια κάτω από την επίδραση διεθνών εξελίξεων αλλάζει ποιότητα ανάλογα με τις ανάγκες των πολιτών, του πνεύματος κάθε εποχής και τους φορείς που την ασκούν. Η κοινωνική πρόνοια, αποτελεί τη παροχή βοήθειας σ' εκείνους που βρέθηκαν ή βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Όπως για παράδειγμα το παιδί ή ο ηλικιωμένος, σε περίπτωση ανάγκης απαιτείται η συμπαράσταση της πολιτείας, όταν η οικογένεια δεν είναι σε θέση να καλύψει όλες τις ανάγκες του ανθρώπου, αν δεν υπάρχει συνοχή της οικογένειας για παράδειγμα αιτίες θανάτου, εγκατάλειψης, ασθένειας κτλ. Ο θεσμός της κοινωνικής πρόνοιας προέρχεται από τις έκτακτες καταστάσεις ανάγκης που ξεφεύγουν από το προστατευτικό δίκτυο των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Η πολιτεία πρέπει να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που έχει απέναντι στους πολίτες, γιατί αλλιώς δημιουργούνται διάφορα και πολλά προβλήματα που όταν δεν λυθούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα, τότε ο άνθρωπος αχρηστεύεται σαν παραγωγική μονάδα και αν αυτό επεκταθεί σε μεγάλες κοινωνικές ομάδες, έχει σαν αποτέλεσμα τη γενική κατάπτωση και την μη προοδευτικότητα ενός έθνους.

Χαρακτηριστικό αυτών των προγραμμάτων είναι η προσαρμογή του στις οικογενειακές και κοινωνικές συνθήκες, αλλά και στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε λαού. Ο συγγραφέας Ν. Μανούσης στο βιβλίο του *''Η σύγχρονος διεθνής κοινωνική πολιτική''* αναφέρει: *«Η μάχη κατά της πενίας και της αθλιότητας δέον να επιδιωχθή, κατά πρώτιστον λόγον, δια της βελτιώσεως του εκ της απασχολήσεως εισοδήματος. Το σημείον τούτο είναι καίριον. Η νέα κοινωνική πολιτική αναχωρεί από την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και όχι από τον οίκτον προς αυτόν»*⁵.

1.3. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στην Ελλάδα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα όσον αφορά τη συγκρότηση και λειτουργία του κοινωνικού κράτους, που παρά τις μεγάλες προσπάθειες, δεν έφτασε στο επίπεδο άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Το κοινωνικό κράτος πρέπει να υπόσχεται κοινωνική δικαιοσύνη, συνοχή, ανάπτυξη του οικονομικού τομέα και την επιδίωξη νέων ευκαιριών απασχόλησης. Η σύνθετη και σύγχρονη λειτουργία των θεσμών του κοινωνικού κράτους φαίνεται στο επίπεδο κάθε τοπικής κοινωνίας.

Ένα αποκεντρωμένο και συμμετοχικό κοινωνικό κράτος μπορεί να είναι πιο παραγωγικό και αποτελεσματικό υπέρ των πολιτών και της κοινωνικής συνοχής. Ειδικά, όταν υπάρχουν προβλήματα όπως τα παρακάτω:⁶

-Η ανεργία και ιδίως των νέων και των γυναικών είναι το ανώτατο κοινωνικό πρόβλημα.

-Όταν διαταράσσεται η κοινωνική συνοχή μέσα από νέες μορφές κοινωνικού αποκλεισμού.

-Η φτώχεια που απειλεί μεγάλα στρώματα του πληθυσμού, δημιουργώντας προβλήματα εισοδηματικής ανεπάρκειας.

⁵ Πέπη Δαράκη, Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση, εκδ. Πατάκη 1996, Σελ.43-45

⁶ Ενημερωτικό φυλλάδιο εργασίας για διάλογο του τομέα απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων & υγείας

- Σήμερα που πληθαίνουν οι μοναχικοί ηλικιωμένοι που αγωνίζονται χωρίς οικογενειακή στήριξη να επιβιώσουν με τη χαμηλή τους σύνταξη.
- Η εμφάνιση πολλών φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας.
- Οι παλιννοστούντες ομογενείς, οι μετανάστες, οι τσιγγάνοι, που δύσκολα ενσωματώνονται στην ελληνική κοινωνία.
- Η αναπηρία δεν είναι δυνατό να παρεμποδίζει την ισότιμη συμμετοχή στην οικονομική, πολιτική, επαγγελματική και πολιτιστική ζωή της χώρας.
- Οι ευπαθείς ομάδες, όπως οι χρήστες ναρκωτικών ή οι αποφυλακισμένοι δεν βρίσκουν τη συμπαράσταση που χρειάζεται ούτε από την πολιτεία ούτε από την κοινωνία των πολιτών.

Για τους λόγους που αναφέρθηκαν, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν και πρέπει να ολοκληρώσουν, να ανανεώσουν την αποτελεσματική λειτουργία του κοινωνικού κράτους. Να ανταποκριθούν στα προβλήματα, να αξιοποιήσουν τα κοινωνικά στελέχη, να δημιουργηθούν δομές, κοινωνικές υπηρεσίες κ.α.⁷. Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να σχεδιάζει και να αποφασίζει για την κοινωνική πολιτική που ασκεί, στα πλαίσια που ορίζει ο νόμος, τουλάχιστον στο επίπεδο της καθημερινότητας, προσανατολισμένος στις ανάγκες και στα προβλήματα των κατοίκων, αλλά και στις ιδιαιτερότητες και τις προοπτικές του κάθε τόπου. Είναι σημαντικός φορέας εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής του κεντρικού κράτους⁸.

Στην χώρα μας οι δήμοι έχουν αναπτύξει προγράμματα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης για ηλικιωμένους, ευπαθείς πληθυσμούς, για νέους και ανέργους (Κ.Α.Π.Η., Βοήθεια στο Σπίτι, Α.Μ.Ε.Α., Ο.ΚΑ.ΝΑ., Ο.Α.Ε.Δ. κ.α.). Στόχος των προγραμμάτων είναι η εξουδετέρωση του κοινωνικού αποκλεισμού, η προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και η ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών για την εξασφάλιση της ποιότητας ζωής τους. Σπουδαία προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί η ενεργοποίηση με εθελοντικές οργανώσεις, συνεργασίες με συλλόγους και πρωτοβουλίες πολιτών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υλοποιεί προγράμματα

⁷ Όλγα Στασινοπούλου, Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σημειώσεις, σελ. 66

⁸ http://www.aparadopoulos.gr/main/rec/sp_gr_sp89_sp89.html

κοινωνικής πολιτικής μέσω της αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού με δική της χρηματοδότηση και υποστήριξη⁹. Τέτοιου είδους προσπάθειες που προωθούνται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις είναι προς τιμή τους.

⁹ Όλγα Στασινοπούλου, Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική, σελ. 16

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται δύο θέματα που σχετίζονται μεταξύ τους, όσον αφορά την πολιτιστική ανάπτυξη και την πολιτιστική πολιτική. Για να κατανοηθούν οι παραπάνω έννοιες επειδή εφαρμόζονται σε θέματα πολιτισμού, σκόπιμο είναι να διευκρινιστεί ο όρος πολιτισμός.

Στη λέξη αυτή ο καθένας δίνει το δικό του περιεχόμενο. Ονομάζεται το σύνολο των υλικών, πνευματικών και ηθικών αξιών ή επιτευγμάτων που δημιούργησε ο άνθρωπος. Όπως γράφει ο Λισιέν Φεβρ: *«Είναι το σύνολο των χαρακτηριστικών που εκφράζουν τη συλλογική ζωή μιας ανθρώπινης ομάδας, το σύνολο των υλικών, πνευματικών, πολιτικών και κοινωνικών πλευρών αυτής της ζωής»*¹.

Ο πολιτισμός, είναι το κυρίαρχο τεχνολογικό και αισθητικό επίπεδο μίας κοινότητας στο οποίο αποδίδονται ταυτόχρονα η ευγένεια, τα υλικά και διανοητικά κεκτημένα μιας κοινωνίας. Ο πολιτισμός αποτελεί βασικό στοιχείο της εθνικής ταυτότητας ενός λαού καθώς και αποφασιστικό παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Ωστόσο, η συμπεριφορά, οι αξίες, τα ιδεώδη και οι πεποιθήσεις ενός ατόμου επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τον πολιτισμό, στα πλαίσια του οποίου ζει².

¹ Αργύρης Ματακιός, λεξικό εννοιών, εκδ. Πελεκάνος

² Εγκυκλοπαίδεια, Το Βήμα-Πάπυρος Λάρους, Μπριτάνικα 50^{ος} τόμος, σελ. 91

2.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι αντιλήψεις για τη σημασία των πολιτιστικών δραστηριοτήτων λαμβάνονται υπόψη μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το 1946 με την ίδρυση της Unesco, της εκπαιδευτικής, επιστημονικής και πολιτιστικής οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών, αναλαμβάνει να φροντίσει και για θέματα πολιτισμού.

Οι πολιτιστικές δραστηριότητες πρέπει να αποτελούν *κοινωνικό δικαίωμα* όλων, όπως το δικαίωμα στη μόρφωση, στην εργασία κλπ. Η πολιτιστική ανάπτυξη δεν πρέπει να είναι μια πολυτέλεια που να λείπει από τις κοινωνίες. Έχει σχέση με τις συνθήκες της γενικότερης ανάπτυξης, οικονομικής και κοινωνικής. Έτσι σταδιακά διευρύνθηκε η επίμονη διεκδίκηση των πολιτών για απόκτηση και απόλαυση πολιτιστικών αγαθών, αλλά και για την εξέλιξη της πολιτιστικής δημιουργίας. Η πολιτιστική δημιουργία για να επιτύχει το σκοπό της χρειάζεται υποστήριξη από την κοινωνία ή την πολιτεία. Το αίτημα της πολιτιστικής δημοκρατίας δεν έχει καμιά πιθανότητα να υλοποιηθεί, αν η πολιτιστική δράση δεν τοποθετηθεί στην αναπτυξιακή προσπάθεια μιας χώρας.

Στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες εμφανίζεται ο όρος *πολιτιστική ανάπτυξη*. Σε πολλές χώρες αναπτυγμένες και υπανάπτυκτες, ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη θεωρώντας την ως τη μόνη λύση για την άνοδο της οικονομίας των χωρών. Γρήγορα όμως εξακριβώθηκε, ότι οι στρατηγικές της ανάπτυξης βασίστηκαν κυρίως στην ποσοτική και υλική ανάπτυξη και παραμελήθηκε η ποιοτική -πολιτιστική και κοινωνική- διάσταση της ανάπτυξης. Επομένως, οι κυβερνήσεις των χωρών αυτών, αντιλήφθηκαν τις υπάρχουσες συνθήκες και άρχισαν να προβληματίζονται για το πως θα επιδιώξουν μια πολυδιάστατη και όχι μονομερή ανάπτυξη, ώστε η πολιτιστική διάσταση να ενσωματωθεί σε αναπτυξιακά σχέδια και προγράμματα.

Οι αναπτυσσόμενες χώρες αποδέχτηκαν ένα ξένο (δυτικό) πολιτιστικό πρότυπο και παραμέλησαν ή δεν δέχτηκαν τις παραδοσιακές πολιτιστικές τους αξίες. Έτσι, άρχισαν να συνειδητοποιούν ότι έπρεπε να επιδιώξουν την συσχέτιση της οικονομικής προόδου με τις πολιτιστικές αξίες. Πρωταρχικός τους στόχος ήταν να προστατέψουν και να προβάλλουν την εθνική πολιτιστική τους ταυτότητα.

Μεταξύ των δεκαετιών '60 και '70 η επιστημονική έρευνα αφοσιώθηκε στη σχέση οικονομίας και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Μελέτες *μακροοικονομικού χαρακτήρα* φανέρωσαν πόσο σπουδαία είναι η συνεισφορά της πολιτιστικής

ανάπτυξης στη διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης. Πέρα από την τεχνική κατάρτιση και εξειδίκευση, η πνευματική καλλιέργεια και η γενική παιδεία αποτελούν τους κύριους συντελεστές παραγωγής. Με την άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου επιτυγχάνεται η επικοινωνία, η ανάπτυξη δημιουργικών πρωτοβουλιών και η προσαρμογή στους ραγδαίους μετασχηματισμούς της κοινωνικο-οικονομικής πραγματικότητας. Με αποτέλεσμα, να βελτιώνεται η ποιότητα του εργατικού δυναμικού και να αυξάνεται η παραγωγικότητα. Γι' αυτό οι μακροχρόνιες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κουλτούρα, και την έρευνα αποτελούν επενδύσεις στην οικονομία και πρέπει να αποτελούν μέρος του γενικού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Άλλες μελέτες μικροοικονομικού χαρακτήρα αποκάλυψαν το θέμα των επιδράσεων των πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Σε περιπτώσεις, όπως πολιτιστικές βιομηχανίες, οι θετικές επιδράσεις μετρήθηκαν με την ανάλυση κόστους - ωφελειών. Οι επιπτώσεις όπου δεν μπορούν να μετρηθούν σε ποσοτικές μονάδες, οι μελέτες έδειξαν ότι οι πολιτιστικές δραστηριότητες μπορεί να δημιουργήσουν ενέργειες με οικονομικό αποτέλεσμα με αύξηση της απασχόλησης, της αγοράς αγαθών κλπ. Για παράδειγμα οι πολιτιστικές δραστηριότητες προσέλκυσαν νέες επενδύσεις και εξειδικευμένους επιστήμονες για τη στελέχωση επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων.

Γι' αυτούς τους λόγους, κοινωνικούς και πολιτικούς, η πολιτιστική ανάπτυξη συμβαδίζει και προπορεύεται των άλλων δύο. Σημαντική είναι η άποψη του Fr. Ρεγκουχ ότι *«κάθε άνθρωπος και κάθε κοινωνία αναζητούν τη σημασία του προορισμού τους: και αυτή είναι ο πολιτισμός»* και ότι *«οι πολιτιστικές αξίες είναι εκείνες από τις οποίες εξαρτώνται τα οικονομικά φαινόμενα και οι θεσμοί»*³

Η πολιτιστική ανάπτυξη πάνω στην πολιτιστική πολιτική αποτελεί ταυτόχρονα ένα σκοπό και μια διαδικασία, ώστε οι κοινωνίες να δημιουργήσουν το δικό τους τρόπο ζωής, το δικό τους περιβάλλον. Για να πραγματοποιηθεί αυτός ο σκοπός, πρέπει να υπάρχει συμμετοχή των πολιτών, πολιτιστικές ενέργειες του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμών, σωματείων κ.τ.λ. για τον καθορισμό των σκοπών της πολιτιστικής ανάπτυξης.

Σκοπός της πολιτιστικής ανάπτυξης είναι η διαδικασία αυτή να οδηγεί σε μια επιθυμητή και επιδιωκόμενη κατάσταση στο μέλλον. Έναν ορισμό που έδωσε η Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων αναφέρει ότι *«η πολιτιστική ανάπτυξη μιας*

³ Ντόρα Κόνσολα, Θέματα Πολιτιστικής Πολιτικής, Αθήνα 1988, Σημειώσεις, σελ. 9-15

κοινωνίας σε μια δεδομένη χρονική στιγμή της οικονομικής και κοινωνικής της ανάπτυξης, πρέπει να εκφράζει την ποιότητα των σχέσεων του ανθρώπου με την κοινωνία αυτή, δηλαδή το βαθμό αυτονομίας του ατόμου, την ικανότητα του να ενταχθεί στον κόσμο, να επικοινωνήσει με τους άλλους και να συμμετάσχει ενεργητικά στη διαμόρφωση της κοινωνικής πραγματικότητας, κατορθώνοντας ταυτόχρονα ν' απελευθερωθεί ή να χειραφετηθεί»⁴.

Σε διάφορες χώρες δημιουργήθηκαν έτσι ισχυρές πιέσεις για κρατική παρέμβαση στον πολιτιστικό τομέα. Ανέλαβαν την υποχρέωση οι κυβερνήσεις για την εξέλιξη των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την εξασφάλιση των πολιτιστικών δικαιωμάτων των πολιτών τους.

Η κρατική παρέμβαση εκδηλώθηκε στον τομέα των θεσμών και του προγραμματισμού. Αρκετές χώρες προχώρησαν στη συγκέντρωση των διάσπαρτων υπηρεσιών σχετικών με τα πολιτιστικά θέματα σε ένα *κεντρικό φορέα* (συνήθως Υπουργείο Πολιτισμού ή Γενική Διεύθυνση σε υπουργείο Εκπαίδευσης), που ανέλαβε τη μεθοδική οργάνωση του πολιτιστικού χώρου, το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας συνολικής και μακροπρόθεσμης *πολιτικής*, βασισμένης στη γενική θεώρηση των σχετικών προβλημάτων. Έπειτα άρχισαν την ένταξη των *πολιτιστικών προγραμμάτων* στο πλαίσιο των γενικών προγραμμάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Παράλληλα, ορισμένες χώρες φρόντισαν επίσης να συμπεριλάβουν στο *Σύνταγμα* τους ειδικές διατάξεις για θέματα πολιτιστικής ανάπτυξης.

Έτσι, η περίοδος της εμπειρικής και περιστασιακής επέμβασης της πολιτείας στον πολιτιστικό χώρο έδωσε τη θέση της στην περίοδο του κρατικού παρεμβατισμού και στο χώρο αυτόν.

⁴ Ελένη Φεσσά, Πολιτιστική Ανάπτυξη: Νέα πολιτική ευθύνη στον ελληνικό χώρο, Ολκός-Αθήνα 1978, σελ. 11-18

2.2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πολιτιστική πολιτική σημαίνει ένα σύστημα σκοπών, μέσων και φορέων, που συνδυάζονται σε ένα πρόγραμμα για την επίτευξη της γνώσης, της ενίσχυσης και της διάδοσης του πολιτιστικού φαινομένου μιας κοινότητας για μια δεδομένη χρονική περίοδο. Δηλαδή, είναι ένα σύνολο επιχειρησιακών αρχών, διοικητικών – οργανωτικών και χρηματοδοτικών μέσων και διαδικασιών οι οποίες προσφέρουν τη βάση για την πολιτιστική δράση των διαφόρων φορέων. Δηλαδή του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμών, σωματείων κ.τ.λ.

Όταν η πολιτιστική πολιτική εφαρμόζεται σε ολόκληρη τη χώρα, τότε ορίζεται ως Εθνική Πολιτιστική Πολιτική. Όταν η πολιτική αφορά μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή πόλη, διακρίνεται ως Περιφερειακή ή Τοπική Πολιτική, αντίστοιχα και τέλος όταν αναφέρεται σε μια ορισμένη πολιτιστική δραστηριότητα (κινηματογράφος, εικαστικά κτλ.) ονομάζεται Ειδική Κλαδική Πολιτική⁵.

Η πολιτιστική πολιτική είναι η συγκεκριμένη πολιτική που ασκείται από το κράτος όπως λέει και ο Εντγκάρ Μορέν *«η νέα ιδέα της πολιτικής πολιτισμού είναι ότι το κράτος δημιουργεί τις δομές, όπου θα στηριχθούν τα ζωντανά κοινωνικά κύτταρα πολιτισμού για να αναπτύξουν τη δράση και τη δημιουργικότητά τους»*. Οι δομές αυτές τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολυδιάστατες καθώς και ο πολιτισμός επεκτείνεται⁶.

Βασική ανάγκη για μια αποτελεσματική αναπτυξιακή πολιτική είναι η εφαρμογή ενός πολιτιστικού προγραμματισμού. Αυτή η αντίληψη για την πολιτιστική πολιτική είναι ένα σύστημα σκοπών που επιζητείται από μια ομάδα (εμπειρογνώμονες, διοικητικοί κ.τ.λ.) και εφαρμόζεται από την εξουσία.

Ανεξάρτητα απ' το φορέα της (ίδρυμα, επιχείρηση, δήμο, κ.τ.λ.) η πολιτιστική πολιτική προϋποθέτει⁷:

- α) Την ύπαρξη μακροπρόθεσμων – απώτερων σκοπών.
- β) Τον καθορισμό μεσοπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων στόχων, ικανών να αποτιμηθούν.
- γ) Την ύπαρξη κατάλληλων μέσων, δηλαδή ανθρώπων, χρημάτων καθώς και

⁵ Ντόρα Κόνσολα, Θέματα Πολιτιστικής Πολιτικής, Αθήνα 1988, Σημειώσεις, σελ. 17

⁶ http://tovima.dolnet.gr/print_article.php?e=B&f=12428&m=B04&aa=2

⁷ Ελένη Φεσσά, Πολιτιστική Ανάπτυξη: Νέα πολιτική ευθύνη στον ελληνικό χώρο, Ολκός-Αθήνα 1978, σελ. 20

νομοθετικών, θεσμικών και οργανωτικών μέτρων.

δ) Το συνδυασμό των α, β, γ, σ' ένα σαφές και ολοκληρωμένο σύστημα δράσης.

ε) Την ύπαρξη ενός τρόπου για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων και την αναθεώρηση των απώτερων σκοπών, αντικειμένων και μέσων.

Οι άνθρωποι στις κυβερνήσεις ή τα τοπικά ιδρύματα καθορίζουν τους απώτερους σκοπούς. Οι οποίοι δεν είναι ίδιοι με αυτούς που καθορίζουν τα αντικείμενα ή τα μέσα της πολιτιστικής πολιτικής. Η υλοποίηση αυτής της πολιτικής βρίσκεται στα χέρια των «τεχνοκρατών» που σκοπός τους πρέπει να είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής, η διατήρηση της εθνικής πολιτιστικής ταυτότητας και η ένταξη του πολιτιστικού τομέα στο γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό. Το πολιτιστικό πρόγραμμα περιλαμβάνει γενικούς σκοπούς, συγκεκριμένους στόχους, προβλέψεις, μέσα και μέτρα, χρονικά όρια, διαθέσιμους πόρους, φορείς εκτέλεσης, τρόπους παρακολούθησης και εφαρμογής, καθώς και ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες αξιολόγησης για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητάς τους. Όταν καθορίζονται τα στοιχεία αυτά τότε λαμβάνονται σωστές αποφάσεις από τα όργανα σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτιστικής πολιτικής. Οι λόγοι που υποχρεώνουν την ύπαρξη του πολιτιστικού προγραμματισμού, είναι: Η επέμβαση του κράτους πρέπει να είναι ορθολογική, η προγραμματική δράση πρέπει να έχει μακροχρόνιο ορίζοντα, ο πολιτισμός πρέπει να αντιμετωπίζεται ως κλάδος οικονομικής δραστηριότητας κ.α. Τα προγράμματα, με βάση το χρονικό τους ορίζοντα, χαρακτηρίζονται σε βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ⁸.

Ο βαθμός αποτελεσματικότητας εξαρτάται από τη σαφήνεια των σκοπών και των στόχων που πρόκειται να εξυπηρετήσουν. Η ιεράρχηση των σκοπών πρέπει να γίνεται με μια κλίμακα προτεραιότητας, με ορισμένο χρονικό ορίζοντα για τον καθένα. Οι σκοποί της πολιτιστικής πολιτικής επηρεάζονται από ιστορικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς και διεθνούς παράγοντες ⁹.

Ασαφής είναι η ανθρωπιστική άποψη για την πολιτιστική πολιτική η οποία έλκει τους ακαδημαϊκούς ή ρομαντικούς συγγραφείς M. Arnold, F. R. Leavis, Eliot. Εκφράζει μια αντίδραση προς την τεχνολογία, τον τεχνικό πολιτισμό, μία από τις οποίες είναι οι τρόποι ζωής και οι αξίες των λαϊκών στρωμάτων. Θεωρεί τον πνευματικό πολιτισμό και την τεχνολογία έννοιες ασυμβίβαστες. Ο πολιτισμός των

⁸ Ντόρα Κόνσολα, Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική, σελ.29

⁹ Ντόρα Κόνσολα, Θέματα Πολιτιστικής Πολιτικής, Αθήνα 1988, Σημειώσεις, σελ.21

λαϊκών στρωμάτων, η τεχνολογία θεωρείται σαν σύμβολο βαρβαρότητας.

Εκείνοι που υποστηρίζουν αυτή την άποψη θέλουν να αναδείξουν νέες πολιτιστικές αξίες, οι οποίες λέγονται «ανθρωπιστικές». Αναζητούν τα πρότυπα από την προτεχνολογική εποχή που υπήρξαν ο λόγιος ή πνευματικός πολιτισμός και ο λαϊκός παραδοσιακός πολιτισμός.

Σήμερα υπάρχουν αντιρρήσεις για την ανθρωπιστική αυτή άποψη του πολιτισμού, γιατί τη θεωρούν υπεύθυνη για τις πλάνες και τις αποτυχίες της πολιτιστικής πολιτικής των διαφόρων χωρών.

Έργο της είναι η επιχορήγηση πολυδάπανων πολιτιστικών έργων και υπηρεσιών (π.χ. Λυρικές Σκηνές, Όπερες, Κρατικά Θέατρα κ.λ.π.) όπου θεωρητικά απευθύνεται σε όλους, αλλά στη ουσία καρπούνται προνομιούχες μειονότητες του πληθυσμού. Έργο της ακόμη είναι η προσφορά «φιλανθρωπικών» υπηρεσιών για θέματα καθημερινής ζωής (εργασία, εκπαίδευση κ.α.), οι οποίες δεν συγκινούν τη πλειοψηφία των κατοίκων. Γι' αυτή την αντίληψη έχει μέρος ευθύνης που δεν προωθείται η έρευνα στο χώρο του πολιτισμού των λαϊκών στρωμάτων το οποίο κυριαρχεί στην πολιτιστική ζωή των ημερών μας.

Απορρίπτοντας την παραπάνω άποψη, η πολιτιστική πολιτική έχει τις εξής θέσεις¹⁰:

- Απορρίπτει την ιεραρχημένη διάκριση μεταξύ του λόγιου-πνευματικού πολιτισμού, του παραδοσιακού πολιτισμού και του σύγχρονου πολιτισμού, του παραδοσιακού πολιτισμού και του σύγχρονου πολιτισμού των λαϊκών στρωμάτων.
- Λόγω των νέων συνθηκών ζωής των τεχνολογικών κοινωνιών αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στις έρευνες που σαν αντικείμενο έχουν τους διάφορους τρόπους ζωής, τις αξίες και τις ανάγκες του πληθυσμού.
- Απορρίπτει την εκ των άνω πολιτιστική πολιτική και θεωρεί αναγκαία τη συμμετοχή των πολιτών όχι μόνο των ειδικών, για τους σκοπούς και τις προτεραιότητες της πολιτιστικής δράσης.
- Για την κατεύθυνση της πολιτιστικής δημοκρατίας προβάλλει την ανάγκη του εκδημοκρατισμού, του εκσυγχρονισμού, και την αντικατάσταση του

από νέους. Ενώ παράλληλα υποστηρίζει την αξία της άτυπης μη θεσμοποιημένης δράσης ενισχύοντας τον πειραματισμό στο χώρο αυτό.

¹⁰ Ελένη Φεσσά, Πολιτιστική Ανάπτυξη: Νέα πολιτική ευθύνη στον ελληνικό χώρο, Ολκός-Αθήνα 1978, σελ. 22

- Απορρίπτει την ιδέα της «απολιτικής», δηλαδή την ηθικά και κοινωνικά ουδέτερη πολιτιστική δράση. Θεωρεί αναγκαία την ύπαρξη πολιτιστικών προγραμμάτων.

Η ανάλυση των εννοιών πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτιστική πολιτική εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν την πολιτιστική δράση τόσο στο διεθνή χώρο όσο και στον τόπο μας. Με τα παραπάνω εκτιμάμε τα προβλήματα της πολιτιστικής ζωής του τόπου μας.

2.3. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η τοπική αυτοδιοίκηση δραστηριοποιήθηκε ως φορέας σε πολιτιστικές ενέργειες. Ως προς την ποσότητα των πολιτιστικών κινήσεων ήταν επαρκής. Αλλά ως προς την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα υπάρχουν ορισμένες κριτικές.

Η τοπική αυτοδιοίκηση ενεργεί αποδοτικά, χωρίς όμως διαρκή προσπάθεια και συνέπεια. Οι κινήσεις της είναι χωρίς σωστή προετοιμασία και μελέτη, ώστε να εφαρμόζει μια μακροπρόθεσμη πολιτιστική ανάπτυξη. Γι' αυτό πρέπει να παρθούν κάποιες αποφάσεις, στρατηγικές και να τεθούν επιδιωκόμενοι σκοποί, που θα αποτελέσουν μια ποιότητα, αποτελεσματικότητα, συνέχεια των παρεχόμενων υπηρεσιών, για μια πιο μεθοδική πολιτιστική κίνηση της Τ.Α.

Οι δυνατότητες εξέλιξης της πολιτιστικής ανάπτυξης από την Τ.Α. έχει σχέση με την ανάπτυξη του ίδιου του θεσμού. Υπάρχουν προβλήματα θεσμικά και οικονομικά αλλά και ζητήματα που αφορούν τις προτεραιότητες, την οργάνωση και τον τρόπο λειτουργίας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω ενστάσεις, χρήσιμο θα ήταν να γίνει ¹¹:

- Ορθολογική χρήση των πόρων: Αποτελεσματική χρήση και αξιοποίηση των υπάρχοντων πόρων. Να γίνονται σωστές επιλογές και να υπάρχουν στόχοι προτεραιότητας καθώς και απόκτηση περισσότερων κονδυλίων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

¹¹ Όλγα Στασινοπούλου, Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σημειώσεις, σελ. 55

- Ανταποδοτικότητα του πολιτιστικού αγαθού: Έχει σχέση με την οικονομική διάσταση. Η λογική του “δωρεάν” υποβαθμίζει το πολιτιστικό γεγονός. Με την οικονομική συμμετοχή εκτιμάται το πολιτιστικό αγαθό, ανακουφίζεται η οικονομική δυσχέρεια της Τ.Α.
- Ο θεσμός της χορηγίας: Ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να ενισχύσει τους φορείς της Τ.Α. μέσω του θεσμού της χορηγίας και να ενταχθούν τα Ν.Π.Δ.Δ. (Πνευματικά / Πολιτιστικά κέντρα) της Τ.Α. στους φορείς που μπορούν να δεχθούν χορηγία.
- Διαδημοτικές συνεργασίες-συντονισμός παρεμβάσεων: Είναι αναγκαίες και πρέπει να αξιοποιηθούν οι συνεργασίες και ο συντονισμός των ενεργειών των φορέων των Ο.Τ.Α. (Διαδημοτικές Επιχειρήσεις πολιτιστικής ανάπτυξης – Αναπτυξιακοί Σύνδεσμοι).
- Επικοινωνία μεταξύ των δήμων: Δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας ανάμεσα στους Δήμους για τις πολιτιστικές τους παρεμβάσεις. Να υπάρχει μια διαρκή αλληλοενημέρωση και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των πολιτιστικών στελεχών των Δήμων και των φορέων τους.
- Τα πολιτιστικά στελέχη: Το ανθρώπινο δυναμικό να ενημερώνεται και να επιμορφώνεται με ειδικά προγράμματα κατάρτισης.

Η πολιτεία πρέπει να έχει έναν ενεργητικό ρόλο στα πολιτιστικά θέματα με βάση κάποιες προϋποθέσεις. Μια σημαντική προϋπόθεση είναι η κεντρική διοίκηση να δεχτεί δημοκρατικούς όρους με συνεχή διάλογο με την τοπική αυτοδιοίκηση, τους φορείς, τα πολιτικά κόμματα, τους κατοίκους και τις ομάδες συμφερόντων.

Χωρίς τη συμμετοχή αυτών των φορέων, η πολιτιστική πολιτική δεν θα καταφέρει να γίνει αποδεκτή από τη πλειοψηφία των πολιτών. Ο συμμετοχικός σχεδιασμός απαιτεί συλλογικό πνεύμα. Είναι δύσκολο να λειτουργήσει εποικοδομητικά ειδικά σε χώρες όπως η δική μας που ακόμη οικονομικά και οργανωτικά είναι ανίσχυροι οι δήμοι, οι κοινότητες και τα συλλογικά όργανα.

Πέρα από τις δυσκολίες, ο συμμετοχικός σχεδιασμός είναι ο μόνος που μπορεί να προσδώσει εγκυρότητα στα πολιτιστικά προγράμματα και να διευκολύνει την εφαρμογή τους. Άλλο, ένα σημαντικό αναπτυξιακό καθήκον του κράτους είναι να αντιμετωπίσει τα πολιτιστικά θέματα του τόπου, μέσω μιας πολιτιστικής πολιτικής

που να προϋποθέτει ένα προγραμματισμό ανοικτό και ευέλικτο ως προς τις επιδιώξεις και τις μεθόδους του ¹².

¹² Ελένη Φεσσά, Πολιτιστική Ανάπτυξη: Νέα πολιτική ευθύνη στον ελληνικό χώρο, Ολκός-Αθήνα 1978, σελ. 40

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

1.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ – ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Η Καλλιθέα ως προς τη θέση της βρίσκεται μεταξύ της Αθήνας και του όρμου του Φαλήρου. Απλώνεται σε μια πεδινή σχεδόν έκταση 5.840 στρεμμάτων. Έχει όρια δυτικά τον Ιλισό ποταμό και την γραμμή του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου και από την ανατολική πλευρά τη Λεωφόρο Συγγρού. Απ' τη βόρεια πλευρά συνορεύει με την Αθήνα και τα όρια της ξεκινούν από την οδό Λαγουμιτζή. Τα νότια σύνορα της είναι η παραλία του Σαρωνικού. Το κέντρο της Καλλιθέας απέχει 3,5 χιλιόμετρα από την Πλατεία Συντάγματος. Ο Δήμος Καλλιθέας περιλαμβάνει την Κεντρική Καλλιθέα του Χαροκόπου, τα Παλαιά Σφαγεία, την Αγία Ελεούσα και τις Τζιτζιφιές. Με το Δήμο Καλλιθέας συνορεύουν οι Δήμοι των Αθηναίων (Βόρεια - Β.Δ. - Β.Α.), της Νέας Σμύρνης (Ανατολικά), του Π. Φαλήρου (Ν. Ανατολικά), του Ταύρου (Δυτικά) και του Μοσχάτου (Ν. Δυτικά).

Η καλή της ρυμοτομία, η ευρυχωρία του πεδίου, η μικρή απόσταση από την Αθήνα και τον Πειραιά συντέλεσαν, λόγω του γεωμετρικού πολεοδομικού σχεδίου, να δημιουργηθεί μέσα σε λίγα χρόνια η σημερινή μεγαλούπολη.

Για τη ρυμοτομία της Καλλιθέας το 1897 στο «Πανόραμα του Κόσμου» αναφέρεται: *«Η Καλλιθέα έχει το σοβαρόν πλεονέκτημα να έχει ρυμοτομίαν με ευθυγράμμους μακράς οδούς, τεμνομένας καθέτων επί τη βάσει γεωμετρικού πολεοδομικού σχεδίου, απαντωμένου μόνο εις Αμερικήν εις τινάς αρτισυστάτους πόλεις».*¹

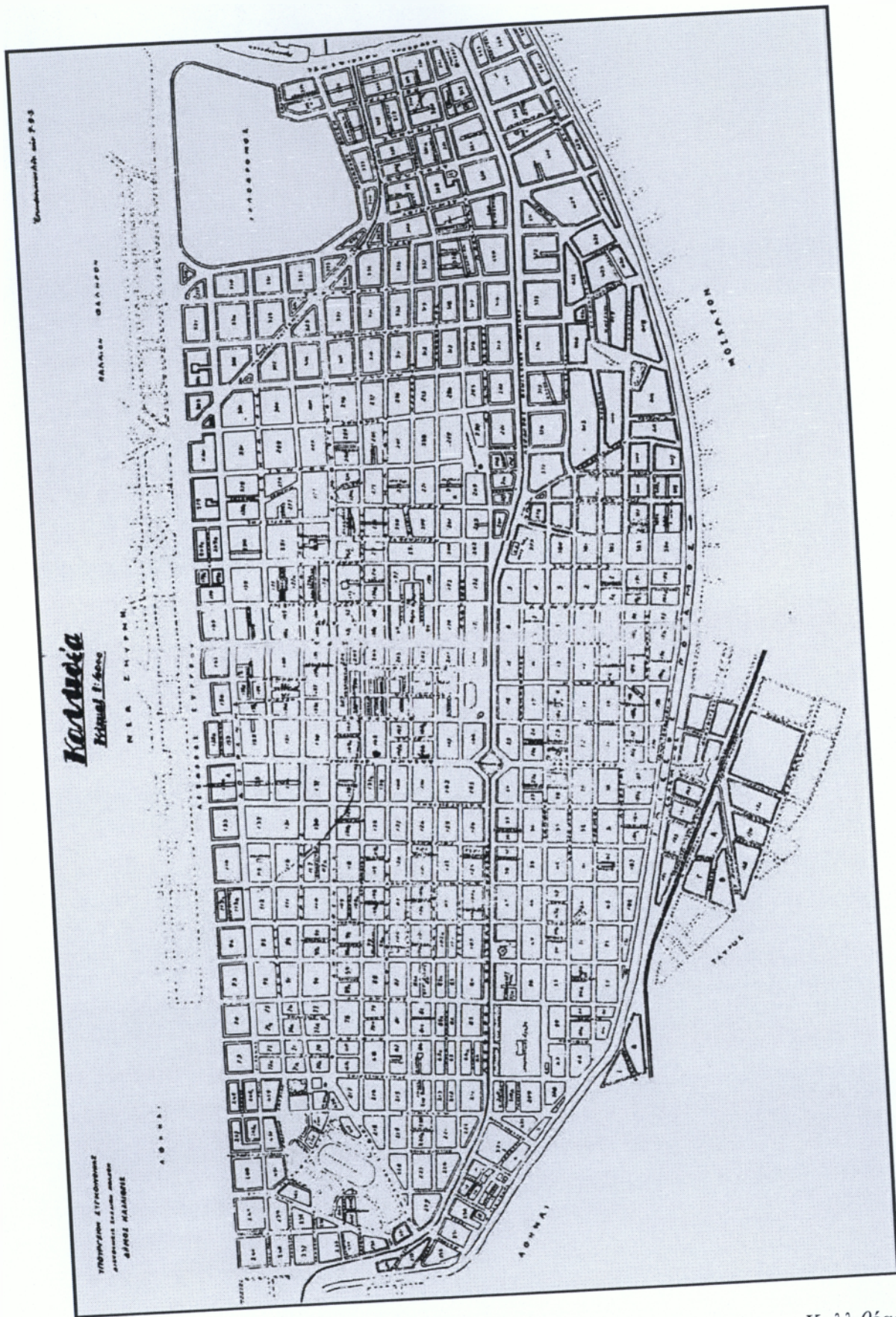
Τόσο η θέση όσο και το κλίμα ήταν οι παράγοντες που γοήτευσαν τους πρώτους οικιστές της Καλλιθέας κατά τα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Ένας ιστοριογράφος της Καλλιθέας, ο Ελ. Κασιάνης αναφέρει: ²«Το κλίμα της Καλλιθέας δεν διαφέρει πολύ από το κλίμα των Αθηνών. Η προνομιά φυσική τοποθεσία της και η επιτυχής ρυμοτομία της αποτελούν ιδεώδες κρηπίδωμα της νέας αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής, εις τρόπον ώστε η ηλιοφάνεια και το ευάερον της να αποτελούν το πολύτιμον στοιχείον επί του οποίου είναι θεμελιωμένοι η ζωή και η υγεία των κατοίκων της ωραίας πόλεως.

Χαρακτηριστικά στοιχεία του κλίματος αυτής είναι η διαύγεια της ατμόσφαιρας και η ισχυρά ηλιοφάνεια. Η μέση θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 17^ο –18^ο. Καίτοι δε ευρίσκεται πλησίον της θαλάσσης δεν έχει εν τούτοις μεγάλην υγρασίαν. Τον χειμώνα βεβαίως αυξάνει κάπως η υγρασία λόγω των βροχών αι οποίαι είναι συχναί κατά τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνας εις την Αττικήν.

Ομίχλη πυκνή είναι σπάνιον πράγμα δια την Καλλιθέαν. Ο ουρανός της εκτείνεται άνωθεν αυτής, φέρων, μετά των εκ παγοκρυστάλλων νερών τα ωραία εθνικά χρώματα, ενθουσιάζων και ανυψών το πνεύμα, ενώ θέλγει και φαιδρύνει το όμμα...Αι περισσότεραι ημέραι του έτους είναι ηλιόλουστοι. Αι νεφοσκεπεείς ημέραι μόλις ανέρχονται εις 45-50 κατ' έτος, κατά μέσον όρον».

¹ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χτες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 15

² Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 22

Πολεοδομικό σχέδιο του δήμου Καλλιθέας.

1.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Το Μάιο του 1934, ο Δήμος Καλλιθέας επέλεξε από την μυθολογία ως έμβλημα του, την παράσταση που απεικονίζει τον Θησέα σ' έναν από τους άθλους του. Και αυτό γιατί λέγεται ότι ο ήρωας προσάραξε το πλοίο του στον Φαληρικό όρμο, στην παραλία των σημερινών Τζιτζιφιών, διέσχισε την περιοχή και έφθασε στην Αθήνα όπου και έγινε βασιλιάς της Αθήνας.

Ο πρώτος άθλος του Θησέα, σηκώνει το βράχο για να παραλάβει τα σανδάλια και το σπαθί του πατέρα του.

Έτσι δόθηκε το όνομα του στον μεγαλύτερο δρόμο της πόλης, την Λεωφόρο Θησέως. Από το 1936 έως και σήμερα πήρε το όνομα της η κεντρική οδός από τον Ελ. Βενιζέλο που απεβίωσε τη χρονιά εκείνη. Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για το πότε καθιερώθηκε η παράσταση του Θησέα, αλλά λέγεται ότι αποφασίστηκε το 1934 από το Δημοτικό Συμβούλιο, όταν η Καλλιθέα από κοινότητα έγινε δήμος. Το σημερινό έμβλημα του Δήμου, το 1959 στόλιζε τα πέτα του δημάρχου και των δημοτικών συμβούλων σε χρυσές κονκάρδες.³

³ Χρηστος Παπαζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 18

Σύμφωνα με ανακαλύψεις και ιστορικά κείμενα,⁴ η περιοχή της σημερινής Καλλιθέας κατοικούνταν κατά τους Π.Χ. αιώνες και ανθούσε ο πολιτισμός . Εκτιμάται ότι ένα κομμάτι της Καλλιθέας (από τις Τζιτζιφιές μέχρι τον Λόφο του Φιλάρετου) ήταν καλυμμένο από θάλασσα, επειδή βρέθηκε ένα "όστρακο". Η παραλία της περιοχής εμφάνιζε μεγάλη ναυτική κίνηση. Στην περιοχή τυχαία ανακαλύφθηκαν νεκροταφεία και μεμονωμένοι τάφοι ή ταφικά μνημεία, καθώς κατά την αρχαιότητα οι νεκροί θάβονταν εκτός των τειχών και κατά μήκος κεντρικών δρόμων. Σήμερα βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Τη δεκαετία του 1930, δεν μπόρεσε να ερευνηθεί συστηματικά η Καλλιθέα, επειδή ήδη είχε πυκνοκατοικηθεί. Όμως, έχουν προκύψει αρκετά τυχαία ευρήματα τα οποία έχουν ταφικό χαρακτήρα και χρονολογούνται από τη γεωμετρική εποχή μέχρι και τα ρωμαϊκά χρόνια. Αποκαλύφθηκαν τα περισσότερα στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και τη δεκαετία του 1960, κατά τη διάρκεια έργων αποχέτευσης, ύδρευσης και οδοποιίας.

1.3 Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΑΤΟΥ

Στην περιοχή της Καλλιθέας, στις 24/4/1827 γίνεται σύγκρουση μεταξύ τουρκικών στρατευμάτων και Ελλήνων επαναστατών στην προσπάθεια τους να απελευθερώσουν την Ακρόπολη από τους Τούρκους. Η μάχη προκάλεσε μεγάλη συμφορά στους Έλληνες. Οι νεκροί υπολογίζονται πάνω από 2.000, μεταξύ των οποίων πολλοί ήταν αυτοί που αιχμαλωτίστηκαν.

Αυτή η μάχη ήταν η συνέχεια της μάχης του Φαλήρου, στις 22/4/1827 όπου σκοτώθηκε ο Καραϊσκάκης. Σ' αυτή την περίπτωση, τα ελληνικά στρατεύματα ηττήθηκαν λόγω της ανύπαρκτης οργάνωσης και προετοιμασίας, των βιαστικών αποφάσεων και σίγουρα της έλλειψης του στρατηγού Γεώργιου Καραϊσκάκη.

⁴ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 30

Τα όρια της περιοχής Αναλάτου είναι ασαφή. Η ονομασία Ανάλατος δόθηκε από ένα πηγάδι με γλυκό νερό, σε αντίθεση με τα υφάλμυρα πηγάδια.⁵ Από ένα ιστορικό ημερολόγιο αναφέρεται:⁶ «Ατυχής μάχη του Αναλάτου. Οι Έλληνες, επιχειρήσαντες, κατόπιν της επιμονής του Κόχραν και του Τσούρτς, επίθεσιν κατά της Ακροπόλεως, υπέστησαν μεγάλην φθοράν εκ μέρους των Τούρκων. Οι πεσόντες εις την μάχη ταύτην υπερέβησαν τους χιλίους, μεταξύ δε τούτων ήσαν ο Ιωάννης Νοταράς, ο Λάμπρος Βείκος, ο Αθ. Τούσας Μπότσαρης, ο Γ. Τζαβέλλας, ο Ιγγλέσης, ο Εμ.. Καλλέργης, ο Σ. Ζαχαρίτσας κλπ. Εκ των φιλελλήνων εφονεύθησαν οι Λεφέβρ, οι Ντελουρντουί και ο Κορσικανός Πασκούαλε Γκαμπίνι. Ο Γ. Δράκος, μεταφερθείς εις Χαλκίδα, αυτοκτόνησε. Οι αιχμαλωτισθέντες, μεταξύ των οποίων και πολλοί φιλέλληνες, εθανατώθησαν κατά διαταγήν του Κιουταχή, τα δε δέρματα των κεφαλών των, εστάλησαν εις Κωνσταντινούπολιν ως δώρον προς τον σουλτάνον. Ο Δημ. Καλλέργης συνελήφθη αιχμάλωτος, οι δε Τούρκοι του έκοψαν το ένα αυτί, τον απελευθέρωσαν δε βραδύτερον, αφού η οικογένεια του επλήρωσε ως λύτρα 70 χιλιάδας γρόσια».

⁵ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 36

⁶ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χτες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 24

1.4. Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ⁷

Η ονομασία ‘‘Καλλιθέα’’ στην πρώτη της εκδοχή αναφέρεται στο επιφώνημα μιας άγνωστης βασιλοπούλας η οποία καθισμένη στην Ακρόπολη και κοιτάζοντας την απέραντη ομορφιά του τοπίου φώναξε: «Ω! Τι κάλλιστη θέα!!».

Μία δεύτερη εκδοχή μας λέει ότι τη φράση «κάλλιστη θέα», τη φώναξε ο Γ. Κρέμος, ένας από τους πρώτους κατοίκους της Καλλιθέας. Αυτή την εκδοχή υποστήριζαν οι απόγονοι του Κρέμου.

Μια τρίτη εκδοχή αναφέρεται στο βιβλίο ‘‘Κερένια Κούκλα’’. Εδώ ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το επιφώνημα στα στόματα των κατοίκων της περιοχής του Θησειού που κατέβηκαν προς την πόλη της Καλλιθέας.

Από τους πρώτους που κατοίκησαν την Καλλιθέα ήταν ο νομομαθής, πολιτικός και λόγιος Γεώργιος Φιλάρετος που κατέφθασε στην περιοχή κατά τις αρχές της δεκαετίας του 1880, αναζητώντας μια εξοχική διαμονή. Έπειτα ο Λάσκαρης Λασκαρίδης, ο Ιούλιος Φορνέζης, ο Παναγιώτης Γεννάδιος, ο Γεώργιος Κρέμος κ.α.

Το 1884 γίνεται η πρώτη αγορά κατοικίας από το Γεώργιο Φιλάρετο. Μόλις ολοκληρώνεται η μόνιμη εγκατάσταση τεσσάρων οικογενειών στην Καλλιθέα ο Γ. Φιλάρετος ζήτησε απ’ το Δήμο Αθηναίων να υδροδοτηθεί η περιοχή. Η Καλλιθέα είχε την τιμή να κατοικηθεί και από ανθρώπους του πνεύματος και της τέχνης. Για παράδειγμα ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, ποιητές, δικηγόροι, λογοτέχνες. Έτσι δικαιολογείται η ονομασία αρκετών δρόμων της Καλλιθέας, ως εκδήλωση εκτιμήσεως αναγράφηκαν τα επίθετα τους.

Το 1885 η Καλλιθέα γίνεται προάστιο της Αθήνας (οικισμός) και βαπτίζεται με το όνομα ‘‘Καλλιθέα’’ από τον Ευθύμιο Κεχαγιά με Β.Δ. που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ., τεύχος Α’, αριθμός 3 στις 12/1/1885. Οι κάτοικοι ήταν 140, οι οποίοι γνωρίζονταν μεταξύ τους και είχαν φιλικές σχέσεις. Αυτό αποτελούσε την αρχή της κοινωνικής ζωής.

Το 1896 στην Καλλιθέα κατά τους πρώτους νεώτερους Ολυμπιακούς Αγώνες πραγματοποιήθηκαν τα αγωνίσματα σκοποβολής, που διεξήχθησαν την Άνοιξη στο Εθνικό Σκοπευτήριο. Οι περισσότεροι από τους διαγωνιζόμενους αθλητές ήταν Έλληνες, κυρίως στρατιωτικοί, οι οποίοι πέτυχαν πολλές και σημαντικές διακρίσεις.

Το 1906 ιδρύεται ο ‘‘οίκος τυφλών’’ χάρη στην ιδέα του συγγραφέα Δημήτρη Βικέλα και του ποιητή Γεώργιου Δροσίνη και της δημιουργού του ιδρύματος Ειρήνης

Λασκαρίδου. Το ίδρυμα παρείχε διαμονή σε παιδιά με προβλήματα οράσεως, μαθήματα στοιχειώδους εκπαίδευσης, υφαντικής, κεραμικής, πλεκτικής και μουσικής.

Αργότερα το 1912 ιδρύεται το Εθνικό Ορφανοτροφείο Πολέμου σημερινό Π.Ε.Ν. (Πρότυπο Εθνικό Νηπιοτροφείο) για την περίθαλψη ορφανών παιδιών του Α΄ Βαλκανικού πολέμου.

Το 1929 στεγάστηκε η “Χαροκόπειος Ανώτατη Σχολή” η οποία σταμάτησε να λειτουργεί το 1990. Από τότε λειτουργεί το “Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο”.⁸ Ιδρυτής της ήταν ο μεγαλέμπορος Παναγής Χαροκόπος, η οποία ιδρύθηκε για να προσφέρει στις Ελληνίδες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις οικιακής οικονομίας. Οι σπουδάστριες θα είχαν τα απαραίτητα εφόδια για να συμβάλλουν στην επαγγελματική τους αποκατάσταση σε ανάλογους τομείς ή να διαχειρίζονται σωστά τα του οίκου τους.

Το 1931 εκτελείται η διαθήκη του Πάντου από τον Ελ. Βενιζέλο και ο Γεώργιος Φραγκούδης πρωτοστάτης στη δημιουργία της εταιρείας “Εκπαιδευτική Αναγέννηση” προσφέρεται το κληροδότημα και η Σχολή ονομάζεται Πάντειος Σχολή Πολιτικών Επιστημών. Από το 1989 λειτουργεί ως Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών με εννέα τμήματα, έξι μεταπτυχιακά προγράμματα, τρία ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα, δεκαοκτώ ερευνητικά κέντρα και τέσσερα εργαστήρια.

Το 1922 από την Μικρασιατική καταστροφή περίπου 20.000 Έλληνες που ζούσαν στα παράλια της Μικράς Ασίας και τον Πόντο κατέληξαν στην Καλλιθέα, η οποία άρχισε να αυξάνει σε πληθυσμό από πρόσφυγες ή γηγενείς.

Το 1925 η Καλλιθέα γίνεται κοινότητα με Προεδρικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ., τεύχος Α, αριθμός 48 στις 27/2/1925. Οι κάτοικοι ήταν 25.000. Πρώτος κοινοτάρχης της Καλλιθέας εξελέγη ο Νικόλαος Χατζόπουλος.

Το 1926 ο συνοικισμός των Τζιτζιφιών αποσπάται απ’ το Νέο Φάληρο και προσαρτάται στην κοινότητα της Καλλιθέας, με προεδρικό διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ., τεύχος Α΄, αριθμός 234 στις 15/6/1926.

⁸ www.dhmos-kallitheas.gr/xeristor.htm

Το 1927 από κληροδότημα του Ελληνοαιγυπτίου ευεργέτη Βασιλείου Σιβιτανίδη προς το ελληνικό Δημόσιο ιδρύεται η Σιβιτανίδειος Σχολή τεχνών και επαγγελμάτων. Σήμερα έχει 4.000 μαθητές διότι περιλαμβάνει πέντε Τ.Ε.Ε., ένα Ι.Ε.Κ., ένα Κ.Ε.Κ. και ένα Ενιαίο Λύκειο.

Το 1933, η Καλλιθέα έγινε Δήμος, με προεδρικό διάταγμα έχοντας την υπογραφή του Αλέξανδρου Ζαΐμη που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ., τεύχος Α', αριθμός 109 στις 7/5/1933. Οι κάτοικοι ήταν 32.000. Ο νικητής των πρώτων δημοτικών εκλογών ήταν ο Ιωάννης Αραπάκης που έγινε έτσι και ο πρώτος δήμαρχος.

Το 1940-41 όπως όλη η Χώρα έτσι και η Καλλιθέα συμμετείχε στην εθνική αντίσταση κατά των κατακτητών και έδωσε στον αγώνα πολλούς μαχητές. Οργανώνεται μια αντιστασιακή δραστηριότητα η Πανελλήνιος Ένωσις Εργαζομένων Νέων (Π.Ε.Α.Ν.) στις 3/4/1941. Η πόλη χαρακτηρίστηκε 'μαρτυρική' λόγω των αγώνων των κατοίκων της κατά των Γερμανών και των Ιταλών.

Το 1945 αποφάσισαν επαγγελματίες, βιοτέχνες, έμποροι να δημιουργήσουν το συνδικαλιστικό τους όργανο.

Από το 1941-1950 όπως εναλλάσσονται οι κυβερνήσεις έτσι και οι δήμαρχοι της Καλλιθέας, οι οποίοι ήταν έξι. Η πρώτη εκλογή δημάρχου μετά τον πόλεμο τον Ιούνιο του 1951 ήταν ο Νικόλαος Σκανδαλάκης όπου αντιμετώπισε ένα δήμο καταστραμμένο ως προς την οργάνωση.

Την Περίοδο της δικτατορίας (1964-1974) δήμαρχος τοποθετείται ο ταξίαρχος Θεόδωρος Καφίρης, από την "Χούντα" ο οποίος, αντικατέστησε τον Χάρη Παυλόπουλο. Οι δημοτικές εκλογές που έγιναν το Μάρτη του 1975, ήταν οι πρώτες που έγιναν μετά την πτώση της στρατιωτικής δικτατορίας και κερδίθηκαν από τον Ιωάννη Γάλλο, αρχηγό του κόμματος δημοκρατική δημοτική ενότητα.

Κατά τη διάρκεια των δέκα χρόνων της μεταχουντικής δημαρχίας του Ι. Γάλλου η Καλλιθέα μεταμορφώθηκε σε μια κοινότητα με μοντέρνα υποδομή, πολλαπλές υπηρεσίες και οργανισμούς που αποσκοπούσαν στην κάλυψη αναγκών και στην επίλυση των προβλημάτων του πληθυσμού της πόλης. Τη δεκαετία 1980-90 η υλική και οργανωτική υποδομή εξασφαλίστηκε την οποία εξακολουθεί και σήμερα να διαθέτει ο Δήμος.

⁷ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000

1.5. ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ⁹

➤ Γεώργιος Ψαλιδόπουλος (1985–1990)

Αμέσως μετά την παραίτηση του Ι. Γάλλου το 1985, ο Γεώργιος Ψαλιδόπουλος εξελέγη δήμαρχος Καλλιθέας μέσω του δημοτικού συμβουλίου της πόλης. Αρχηγός του κόμματος “Δημοκρατική Δημοτική Ενότητα” επανεκλέχτηκε δήμαρχος της πόλης στις δημοτικές εκλογές του 1986.

Κατά τη διάρκεια της θητείας του προωθήθηκε η δημιουργία πολλών δημοτικών οργανισμών καθώς και η συντήρηση της έπαυλης Λασκαρίδου. Επίσης προώθησε την απομάκρυνση του Φαληρικού δέλτα ενώ δημιούργησε την παραλία Τζιτζιφιών και έκλεισε το εργοστάσιο που ήταν υπεύθυνο για μεγάλη μόλυνση, το “Φοίβος”. Πολλά χρήματα δόθηκαν για κτίσιμο σχολείων και ήταν κατά τη διάρκεια της δικής του θητείας που η Καλλιθέα μετατράπηκε σ’ ένα εύπορο κέντρο και ξεκίνησαν και τα πρώτα προγράμματα κατά των ναρκωτικών.

➤ Γεώργιος Κυριόπουλος (1991-1999)

Το 1990 ο αρχηγός του κινήματος “Αλλαγή-Δημοκρατική Συνεργασία” Γ. Κυριόπουλος εξελέγη δήμαρχος της πόλης. Μέσα στο πρόγραμμα του περιείχε πλάνα για τη βελτίωση του αποχετευτικού, υδρευτικού και ηλεκτρικού συστήματος της πόλης. Πολλοί δρόμοι πεζοδρομήθηκαν και οι κεντρικές πλατείες ανακατασκευάστηκαν. Εγκαινιάστηκε το πολιτιστικό κέντρο “Μελίνα Μερκούρη” και ο οργανισμός “Θησέας” που ήταν υπεύθυνος για προβλήματα ναρκωτικών, θέμα στο οποίο ο Κυριόπουλος έδειχνε μεγάλη ευαισθησία.

➤ Κωνσταντίνος Ασκούνης (1999-2007)

Ως αρχηγός του κινήματος ‘‘Συνεργασία για την Καλλιθέα’’ ο Κ. Ασκούνης έγινε δήμαρχος της πόλης το 1999. Αρχηγός του ίδιου κινήματος κέρδισε τις εκλογές και το 2002 κι έτσι επανεκλέχτηκε δήμαρχος για δεύτερη φορά. Κατά τη διάρκεια της δημαρχίας του η Καλλιθέα και λόγω των Ολυμπιακών αγώνων του 2004 έγινε Ολυμπιακή πόλη. Αθλητικές εγκαταστάσεις χτίστηκαν στο Φαληρικό Δέλτα το οποίο απομακρύνθηκε οριστικά από την πόλη. Ακόμη έγινε η ανέγερση σχολικού κτιριακού συγκροτήματος στο χώρο που στεγαζόταν το εργοστάσιο ‘‘ΙΖΟΛΑ’’. Οι κεντρικές πλατείες ανακατασκευάστηκαν και τέλος ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στον τομέα της κοινωνικής υγείας και πρόνοιας καθώς και στα άτομα τρίτης ηλικίας.

⁹ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 286

1.6. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ ¹⁰

Η πνευματική άνθηση που γνώρισε η Καλλιθέα κατά την περίοδο της δεκαετίας 1920-1930 έχει τις ρίζες της αρκετά πίσω και συγκεκριμένα γύρω στο 1880 όταν πολλοί ακαδημαϊκοί άνθρωποι και καλλιτέχνες επέλεξαν το νεόχτιστο τότε οικισμό της Καλλιθέας για τις καλοκαιρινές τους διακοπές.

Οι δεκαετίες του 1920 και 1930 παρόλο που σηματοδεύτηκαν από αλλαγές στα ψηλά κοινωνικά στρώματα λόγω της εισόδου του μεσαιού κοινωνικού στρώματος στην περιοχή, που αποτελούνταν από πρόσφυγες από τον Πόντο, τη Μ. Ασία και την Κωνσταντινούπολη, όχι μόνο δεν εμπόδισε την άνθηση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου αλλά σε πολλές περιπτώσεις συνέβαλε με μεγάλη επιτυχία.

Στις 29/1/1928 ιδρύεται ο σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών ώστε οι πρόσφυγες να ξεκινήσουν την κοινωνική τους οργάνωση. Το 1928 ιδρύεται ο Σύλλογος Ποντίων " Αργοναύται – Κομνηνοί " με σκοπό την πνευματική και κοινωνική επικοινωνία των Ποντίων.

Το 1931 ιδρύθηκε το κοινωνικό κέντρο Καλλιθέας με στόχο την κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης. Στεγαζόμενο σε ένα νεοκλασικό κτίριο, το κοινωνικό κέντρο της Καλλιθέας οργάνωνε πλήθος εκδηλώσεων κάθε είδους όπως φιλανθρωπίες, χορούς, κονσέρτα, συγκεντρώσεις, εκθέσεις κ.α.

Το πιο σημαντικό πολιτιστικό γεγονός της δεκαετίας του 1930 ήταν η 1^η έκθεση ζωγραφικής στην Καλλιθέα. Σε αυτήν εξέθεσαν τα έργα τους δεκατρείς σημαντικοί ζωγράφοι της πόλης. Αυτοί ήταν: *Ο Οδ. Φωκάς, ο Π. Ζωγράφος, ο Κ. Μαλέας, η Σ. Λασκαρίδου, ο Αλ. Χριστοφής, ο Κ. Ρωμανίδης, ο Γ. Οικονομίδης, ο Β. Μαγιάσης, ο Π. Οικονομίδης, ο Απ. Γκράικος, η Ε. Ξενοπούλου, ο Στ. Ξενόπουλος και ο Σ. Φραγκουλίδης.*

Στην πόλη επίσης ζούσαν σημαντικοί άλλοι καλλιτέχνες όπως ο ζωγράφος Βύρων Κοντόπουλος και ο Καίσαρας Σοφιανόπουλος καθώς και πλήθος γλυπτών όπως ο Θωμάς Θωμόπουλος, ο Αντώνιος Σώχος και ο Κων/νος Φώσκολος, καθώς και οι γελοιογράφοι Ηλίας Κουμετάκης και ο Στέφανος Ξενόπουλος. Μάλιστα τόσοι ήταν οι καλλιτέχνες που ζούσαν στην πόλη, που η Καλλιθέα αποκαλούνταν από πολλούς "Μονmarte" από το διάσημο καλλιτεχνικό τετράγωνο του Παρισιού.

Πολλοί ήταν επίσης και οι ποιητές που κατοικούσαν στην πόλη. Οι πιο σημαντικοί ήταν ο Σ. Σκίπης, ο Ι. Γρυπάρης, ο Ι. Χατζίνης, και ο Κ. Αλέπης. Επίσης το βιβλιοπωλείο "Λουκάτος" που υπάρχει μέχρι και σήμερα αποτέλεσε ένα μεγάλο πνευματικό κέντρο την εποχή εκείνη κι επίσης ο ιδιοκτήτης του, Γεράσιμος Λουκάτος, το Μάιο του 1938 διοργάνωσε μια έκθεση βιβλίων που τελικά ανακηρύχτηκε ένα πολύ σημαντικό πνευματικό γεγονός.

1.7. ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ¹¹

Κατά την περίοδο της Γερμανικής αντίστασης η Καλλιθέα ήταν απ' τα πιο σημαντικά κέντρα αντίστασης στην περιφέρεια των Αθηνών. Κατά τη διάρκεια του 1940-1944 οι διανοούμενοι συνέβαλαν πολύ στην εθνική αντίσταση. Το βιβλιοπωλείο "Λουκάτου" έγινε ένα πραγματικό κέντρο αντίστασης. Πολλές φιλανθρωπίες διοργανώνονταν απ' τον σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών και το σύλλογο Ποντίων "Αργοναύται – Κομνηνοί". Επίσης η πολιτιστική αντίσταση ήταν πολύ μεγάλη και σ' αυτή συμμετείχαν ηθοποιοί, άνθρωποι του θεάτρου σκιών, ιδιοκτήτες κινηματογράφων καθώς και άλλοι που βοήθησαν συνολικά στην ανύψωση του ηθικού των προβληματισμένων Καλλιθεατών.

^{10, 11} Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 133 και 253 αντίστοιχα.

1.8. ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ¹²

Η ζωννή πολιτιστική δραστηριότητα που χαρακτήριζε την Καλλιθέα τις πρώτες δεκαετίες του 1920 και 1930 συνεχίστηκε μετά την απελευθέρωση. Το κοινωνικό κέντρο Καλλιθέας ανασυγκροτήθηκε και πήρε νέο όνομα: ‘‘Παλλάδιο’’. Ένα από τα σημαντικά γεγονότα της δεκαετίας του 1950 ήταν η έκθεση ζωγραφικής που διοργανώθηκε στην πόλη με την συνεισφορά του φιλανθρωπικού ιδρύματος ‘‘εθνική ψυχή’’. Η ιδέα αυτή ήταν βασισμένη σε μία αντίστοιχη ιδέα του δημοσιογράφου Ελευθέριου Κασσιάνη και σκοπό είχε ν’ αναπαράγει την καλλιτεχνική ατμόσφαιρα της πρώτης αντίστοιχης έκθεσης που έγινε στην πόλη το 1934. Σ’ αυτήν ξεχώρισαν εκτός απ’ τους πολλούς νεαρούς ζωγράφους ο Αλέξανδρος Χριστοφής και η Σοφία Λασκαρίδου.

Μετά τον πόλεμο η Καλλιθέα διατήρησε τον χαρακτηρισμό ‘‘Ελληνική Μονmarté’’ καθώς πολλοί καλλιτέχνες ζούσαν εδώ απ’ το 1945 έως το 1970. Επίσης η θεατρική δραστηριότητα στην πόλη ήταν μεγάλη. Υπήρχαν πολλά θέατρα κάποια απ’ τα οποία λειτουργούσαν απ’ την περίοδο του μεσοπολέμου. Οι παραστάσεις που ανεβάζονταν αποτελούσαν πόλο έλξης για πολλούς Αθηναίους.

Ακόμη μετά την απελευθέρωση πολλά κέντρα με ζωντανή μουσική έκαναν την εμφάνισή τους στις Τζιτζιφιές. Ηγετική μορφή σ’ αυτόν τον χώρο υπήρχαν οι διάσημοι συνθέτες Μ. Βαμβακάρης και ο Γ. Παπαϊωάννου. Οι Τζιτζιφιές παρέμειναν ένα σημαντικό κέντρο νυχτερινής διασκέδασης μέχρι την δεκαετία του 1970.

Τέλος αμέσως μετά την περίοδο της Γερμανικής κατοχής οι εφημερίδες έκαναν και πάλι την εμφάνισή τους στην Αθήνα. Η πορεία που συνέχισαν ήταν στις πιο πολλές περιπτώσεις η ίδια με αυτή που είχαν πριν τον πόλεμο, δηλαδή παρείχαν στήριξη στους υποψήφιους των εκλογών.

¹² Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 201

1.9. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ¹³

Η κοινωνική και πολιτιστική δράση στην πόλη οφείλεται μεταξύ άλλων και στις προσπάθειες κέντρων όπως η Δημοτική Βιβλιοθήκη, το ίδρυμα ‘‘Οδυσσέας Δημητριάδης’’ καθώς και η γκαλερί ‘‘Σοφία Λασκαρίδου’’, το κέντρο μοντέρνας λογοτεχνίας ‘‘Γιάννης Χατζίνης’’ καθώς και πέντε ακόμη πολιτιστικά κέντρα.

Γεγονότα πολλά πολιτιστικά και κοινωνικά διοργανώνονται από τα παραπάνω ιδρύματα πολλά από τα οποία έχουν σχέση με τον Πόντο, τα οποία με τη σειρά τους εκπροσωπούνται στην πόλη από διάφορους φορείς.

1.10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ¹⁴

Μετά την Κατοχή στην Καλλιθέα εκτός από τις Ανώτερες Σχολές Πάντειος, Χαροκόπειος, της Σιβιτανιδείου Τεχνικής Σχολής και της Σχολής Νηπιαγωγών, λειτουργούσαν ένα Γυμνάσιο αρρένων και ένα Γυμνάσιο Θηλέων. Το σύνολο των Δημοτικών Σχολείων ήταν εννέα. Το 1948 προστέθηκε στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης και η Εμπορική Σχολή Καλλιθέας.

Μαζί με την Δημόσια Εκπαίδευση λειτουργούσαν και πολλές ιδιωτικές Σχολές, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Μερικά απ’ αυτά είναι: Το ‘‘Πάλλας – Αθηνά’’, η ‘‘Θετική Αγωγή’’, το ‘‘Εκπαιδευτήριο του Γαλιατσάτου’’, η Τεχνική Σχολή ‘‘Ο Θαλής’’ κ.α.

Σήμερα λειτουργούν τριάντα Νηπιαγωγεία, τριάντα Δημοτικά Σχολεία από τα οποία ένα είναι για τυφλά παιδιά και δύο ειδικά Σχολεία. Επίσης λειτουργούν δεκαπέντε Γυμνάσια (14 ημερήσια και ένα εσπερινό), εννέα Λύκεια (το ένα εσπερινό). Ακόμη λειτουργούν πενήνταπέντε φροντιστήρια ξένων γλωσσών.

Το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού του Δήμου Καλλιθέας, σήμερα θεωρείται ικανοποιητικό. Οι έχοντες λάβει μεταπτυχιακή – ανώτατη – ανώτερη εκπαίδευση αποτελούν το 15,3%. Οι απόφοιτοι Λυκείου το 32%, οι απόφοιτοι Γυμνασίου το 12%, οι απόφοιτοι Δημοτικού το 30,3% και οι αναλφάβητοι το 10,4%.

^{13, 14} Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 315 και 313 αντίστοιχα.

1.11. ΖΩΗ – ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ¹⁵

Η ζωή πριν το 2^ο παγκόσμιο πόλεμο στην Καλλιθέα συνήθιζε να είναι πολύ ευχάριστη. Πολλά τα καφενεία και οι ταβέρνες καθώς και τα κέντρα ψυχαγωγίας στην περιοχή όπως το “Τρίαινα” και το “Φαληρικόν”. Υπήρχαν ακόμη και κέντρα στα οποία έδιναν παραστάσεις μπάντες και συγκροτήματα από τη δύση. Η πόλη είχε επίσης ένα πλήθος κινηματογράφων εκ των οποίων κάποια ήταν αποκλειστικά θερινά. Εκτός από ταινίες, τα λεγόμενα σινεμά ήταν και μέρη στα οποία παίζονταν θεατρικές παραστάσεις πολλές φορές. Τα πιο γνωστά σινεμά ήταν το “Κρυστάλ”, το “Έτουάλ” και το “Παλλάδιον”.

Μέχρι το 2^ο μισό της δεκαετίας του 1940, περισσότερα από σαράντα σινεμά υπήρχαν στα όρια της πόλης, κάποια από τα οποία κατάφεραν να επιβιώσουν μέχρι τις μέρες μας.

Τέλος ένας άλλος σημαντικός τομέας διασκέδασης τόσο μικρών όσο και μεγάλων ήταν το θέατρο σκιών. Σημαντικοί караγκιοζοπαίχτες των δεκαετιών 1910 και 1920 ήταν ο *A. Ποριώτης*, ο *Γ. Κουτσούρης*, ο *M. Ξανθάκης*, ο *M. Καρυστιναίος*, ο *X. Καρεκλάς* και ο *A. Σιμωντάς*. Αργότερα κατά τις επόμενες δεκαετίες ακολούθησαν και άλλοι που διασκεδάζαν τους Καλλιθεάτες.

¹⁵ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ 159

1.12. ΤΥΠΟΣ – ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ¹⁶

Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της Καλλιθέας τις δεκαετίες 1920-1930 μεταξύ άλλων έφερε και τη δημιουργία του τοπικού τύπου. Πρωτοεμφανίστηκαν οι εφημερίδες το 1928, μόλις τρία χρόνια αφότου η Καλλιθέα είχε γίνει μια ανεξάρτητη κοινότητα. Το όνομα της πρώτης εφημερίδας ήταν *''Ε Καλλιθέα''* και εκδότης της ήταν ο Κων/νος Λεωνταρίδης.

Πρωταρχικοί στόχοι των πρώτων εφημερίδων ήταν να παρέχουν πολιτική στήριξη στους υποψήφιους των εκλογών. Περισσότερες εφημερίδες έκαναν την εμφάνιση τους τον επόμενο χρόνο, όπως *''Το βήμα της Καλλιθέας''*, *''Οι Καλλιθεάτες''* και η *''Χώ της Καλλιθέας''*. Μετά τις εκλογές του 1929 η έκδοση των εφημερίδων αυτών σταμάτησε. Αλλά μετά το 1930 άρχισαν και πάλι να κάνουν την εμφάνιση τους νέες εφημερίδες και φυλλάδες. Το 1935 σταμάτησε και η έκδοση της εφημερίδας *''Καλλιθεϊκός τύπος''* που ήταν η τελευταία που είχε απομείνει την περίοδο εκείνη και μέχρι το 1945 καμία άλλη εφημερίδα δεν εκδόθηκε στην πόλη.

Η εκδοτική κίνηση στην Καλλιθέα μεγάλωσε πολύ κατά τη δεκαετία του 1990. Πολλές νέες εφημερίδες έκαναν την εμφάνιση τους και βρίσκονται στην κυκλοφορία μέχρι και σήμερα. Οι τοπικές εφημερίδες που εκδίδονται σήμερα στην Καλλιθέα είναι οι παρακάτω:

- Ο *''Ακάλυπτος Χώρος''*: Περιοδική έκδοση της Πρωτοβουλίας Πολιτών Καλλιθέας.
- Ο *''Αναγνώστης της Καλλιθέας''*: Μηνιαία εφημερίδα για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή στην Καλλιθέα.
- Το *''Βήμα της Καλλιθέας''*: Δεκαπενθήμερη εφημερίδα με θέματα σχετικά με την καλλιθεάτικη, αλλά και την πανελλήνια επικαιρότητα.
- Η *''Έρευνα Καλλιθέας''*: Εβδομαδιαία εφημερίδα με ποικίλα θέματα σχετικά με την Καλλιθέα και την Ελλάδα.
- Η *''Γνώμη της Καλλιθέας''*: Δεκαπενθήμερη εφημερίδα με περιεχόμενο πολιτικό, πολιτιστικό και αθλητικό για την Καλλιθέα.
- Η *''Νέα Καλλιθέα''*: Εβδομαδιαία εφημερίδα με θέματα σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό στην Καλλιθέα και τα νότια προάστια.
- Η *''Νέα Πόλη''*: Μηνιαία εφημερίδα για την επικαιρότητα στην Καλλιθέα, το Μοσχάτο και τη Νέα Σμύρνη.

- Ο *“Ρεπόρτερ της Καλλιθέας”*: Δεκαπενθήμερη εφημερίδα με θεματολογία που σχετίζεται με την καλλιθεάτικη επικαιρότητα.

- Η *“Πόλις”*: Εβδομαδιαία Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τέλος, κυκλοφορεί και η *Νέα Γνώμη*, καθημερινή εφημερίδα που διανέμεται σε όλους τους δήμους της Νομαρχίας Αθηνών.

1.13. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ¹⁷

Η Καλλιθέα χρίζει πλούσιας αθλητικής πολιτιστικής παράδοσης. Πολλοί σπουδαιότεροι αθλητές αναδείχθηκαν λόγω σημαντικών διακρίσεων στον αθλητικό τομέα. Στην Καλλιθέα είχε δοθεί ο τίτλος της «αθλητομάνας» και «ποδοσφαιρομάνας», από τους αθλητικογράφους της εποχής. Όμως αθλητικοί χώροι (στάδια – γήπεδα) δεν υφίστανται αλλά ο αθλητισμός ανθούσε. Σε κάθε γειτονιά υπήρχαν ποδοσφαιρικές ομάδες. Μετά την κατοχή υπήρχαν και ομάδες μπάσκετ όπως αυτή της *“Αργώ”* και του *“Εσπέρου”*. Την εποχή εκείνη πρώτη και μοναδική γυναικεία ομάδα μπάσκετ στην Καλλιθέα ήταν η *“Αργώ”* από το 1950 έως το 1959. Ήπαιζαν οι: *Μακρίδου Κική, Πλυτά Μαρία, Λιβανίου Καίτη, Μολδοβάνη Μαρία κ.α.*

Άνθησε και ο κλασικός αθλητισμός. Πολλοί αθλητές όλων των αγωνισμάτων προέρχονταν από την πόλη της Καλλιθέας και δραστηριοποιούνταν στα τμήματα του Γ.Σ. *“Πανιώνιος”* Νέας Σμύρνης, λόγω έλλειψης γυμναστικών συλλόγων στην Καλλιθέα. Αθλητές του κλασικού αθλητισμού ήταν: *Κουνάδης Αντώνης, Λερίου Σοφία (δισκοβολία), Κλωνάρη Λιλή (110μ. μετ’ εμποδίων), Τσακανίκας, Λαζαρίδης, Μπεθάνης κ.α.*

Με την εγκατάσταση των προσφύγων στην Καλλιθέα (1922) δημιουργήθηκαν οι πρώτες ποδοσφαιρικές ομάδες. Τα πρώτα γήπεδα ήταν οι αλάνες, επειδή χώροι άθλησης δεν υπήρχαν. Ποδοσφαιρικοί σύλλογοι ήταν ο *“Καλλιθαϊκός”* και ο ΠΑΟ *“Φοίνιξ”*.

¹⁶ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ. 162

Την δεκαετία του 1960 η Δημοτική Αρχή ξεκίνησε την ίδρυση Δημοτικού Σταδίου. Στις αρχές του 1961 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου αποφασίζει την ίδρυση Ν.Π.Δ.Δ. με το όνομα "Δημοτικό Στάδιο Καλλιθέας".

Επίσης υπάρχει στην Καλλιθέα ο παλαιστικός σύλλογος "Άτλας" στον οποίο γυμνάζονται περίπου 400 αθλητές. Από το 1979, ο "Άτλας" έως σήμερα είναι συνέχεια πρωταθλητής Ελλάδος στην ελεύθερη πάλη.

Το 1966 συγχωνεύονται οι ποδοσφαιρικές ομάδες "Έσπερος", "Ηρακλής", "Α.Ε. Καλλιθέας" και "Πυρσός", σε μια ομάδα με την ονομασία "Καλλιθέα" η οποία αγωνίζεται, με επιτυχία, στην Β' Εθνική κατηγορία. Σήμερα στην Καλλιθέα δραστηριοποιούνται 25 και πλέον αθλητικοί σύλλογοι. Αυτοί είναι: "ΑΕΚ-Τζιτζιφιών", "ΑΟΚ Φαλήρου, Γυμναστικός Σύλλογος Καλλιθέας, Γ.Σ. ΑΕΤΟΣ Καλλιθέας, Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Προς. ΔΕΗ, ΝΟΤΚ, Όμιλος Φουσκωτών Σκαφών Ελλάδος, Παντζιτζιφιακός Αθλητικός Όμιλος, Π.Α.Ο. Φοίνιξ Καλλιθέας. Από το 1966 "Πανιώνιος" Καλλιθέας, Π.Ο.Κ. Έσπερος, "Κένταυρος", Σκακιστικός Όμιλος, Α.Σ. "Ολυμπιακός" Καλλιθέας κ.α.

Τέλος, δεν ξεχνιέται η προσπάθεια του Ιωάννη Γάλλου για την κατασκευή αποδοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων στην πόλη. Έτσι κατάφερε να κατασκευάσει το δημοτικό στάδιο Καλλιθέας καθώς και πλήθος γηπέδων σε άλλες περιοχές. Η κοινότητα προσέφερε οικονομική στήριξη σε όλους τους αθλητικούς συλλόγους του Δήμου και εφοδίαζε τα σχολεία με μεγάλα ποσά ώστε να συντηρούν ή να επεκτείνουν τις αθλητικές εγκαταστάσεις.

¹⁷ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 465

1.13.1. Ν.Π.Δ.Δ. «ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΑ ΣΠΟΡ»¹⁸

Στις 24/2/1961 με την υπ' αριθμόν 153 απόφαση, το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης ιδρύει νομικό πρόσωπο με το όνομα «Δημοτικό Στάδιο Καλλιθέας».

Σκοπός του ήταν η οργάνωση δημοτικού γυμναστηρίου και η προώθηση του αθλητισμού. Γι' αυτό απαλλοτριώθηκε από τον Δήμο Καλλιθέας στο Λόφο Σικελίας χώρος έκτασης 29.400 τ.μ. προκειμένου να δημιουργηθεί εκεί το Δημοτικό Στάδιο.

Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της πόλης επικυρώθηκε από τον Βασιλιά Παύλο Β' στις 24/11/1961 ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας και πρότασης του υπουργού Εσωτερικών Γ. Ράλλη.

Ωστόσο το Δημοτικό Στάδιο δημιουργήθηκε το 1966 αφού αιτήθηκε η άδεια καταλληλότητας από το Δημοτικό Συμβούλιο. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε πέντε χρόνια αργότερα από τον τότε Γεν. Γραμματέα Αθλητισμού Κων. Ασλανίδη ο οποίος αποφασίζει την ίδρυση και λειτουργία του γυμναστηρίου υπό την επωνυμία «Δημοτικό Γυμναστήριο Καλλιθέας» το οποίο καλείται να λειτουργήσει ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις Ν.Δ. 650/1970.

Στις 20/12/1985 το Δ.Σ. του Νομικού προσώπου αποφασίζει την τροποποίηση του καταστατικού, ώστε να υπάρξει καθολική εποπτεία όλης της αθλητικής δραστηριότητας της πόλης αλλά και ένας ενιαίος φορέας του Αθλητισμού στην Καλλιθέα. Έτσι η μέχρι σήμερα μορφή του είναι ως Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία Ν.Π.Δ.Δ. «Για τον Αθλητισμό και τα Σπορ».

¹⁸ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 466

1.14. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ¹⁹

Ο Δήμος Καλλιθέας σύμφωνα με σημερινές εκτιμήσεις έχει πληθυσμό 220.000 ατόμων. Δεν ανήκει στις παραμεθόριες / ορεινές / νησιωτικές / φθίνουσες περιοχές (όπως ισχύει σύμφωνα με τον Ν.2601/98). Αποτελεί το δεύτερο εμπορικό κέντρο της Αθήνας και θεωρείται πως είναι πλέον ο 6^{ος} πυκνοδομημένος Δήμος σ' όλη τη χώρα.

Η ηλικιακή κατανομή του Δήμου Καλλιθέας έχει ως εξής:

- 0 – 14 ετών 18%
- 15 – 24 ετών 15%
- 25 – 44 ετών 30%
- 45 –64 ετών 24%
- 65 και άνω 13%

Η ανεργία στην Καλλιθέα πριν και μετά το 1950 ήταν άγνωστη. Σήμερα η ανεργία μαστίζει την νεολαία και το ποσοστό υπολογίζεται στο 20% περίπου, ενώ το αντίστοιχο των γυναικών είναι υψηλότερο και αγγίζει το 65% επί του συνόλου των ανέργων, με σοβαρές συνέπειες όπως η χρήση ναρκωτικών και η αύξηση της εγκληματικότητας.

Η διέξοδος από τα προβλήματα και η αρμονική εξέλιξη του Δήμου απαιτεί την αγωνιστικότητα της κοινωνίας και οι αισιόδοξες προτάσεις μπορούν να λύσουν τοπικά προβλήματα για μια καλύτερη ζωή.

¹⁹ Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. "Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης", Αθήνα 2003

1.15. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ²⁰

Η εξέλιξη του πληθυσμού της Καλλιθέας, με βάση την ανά δεκαετία απογραφή, που διενεργεί η Ε.Σ.Υ.Ε. έχει ως εξής:

Έτος	Αριθμός κατοίκων	Ποσοστό Αύξησης
1885	140	-
1900	500	257%
1907	1.300	160%
1920	4.200	223%
1925	25.000	519%
1928	27.000	8%
1940	36.000	33%
1951	47.000	30%
1961	55.000	17%
1971	85.000	54%
1981	117.000	37%
1991	114.233	-2,3%
2001	109.609	-4%

Παρατηρείται ένα περίεργο φαινόμενο. Όλοι γνωρίζουμε ότι ο πραγματικός πληθυσμός της πόλης αυξάνεται. Η απογραφή του 1991 παρουσιάζει 3.000 περίπου κατοίκους λιγότερους από αυτής του 1981 (1981 κάτοικοι 117.000, 1991 κάτοικοι 114.233).

Από τους λογαριασμούς, οικιών της ΔΕΗ, έχει ως αποτέλεσμα στην Καλλιθέα να υπάρχουν σήμερα 70.000 περίπου νοικοκυριά. Με βάση αυτό το στοιχείο ο πραγματικός πληθυσμός πρέπει να υπερβαίνει τις 220.000 άτομα.

²⁰ Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα – Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης, εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006, σελ 21

1.16. ΦΑΛΗΡΙΚΟ ΔΕΛΤΑ

Το Φαληρικό Δέλτα, ύστερα από την τροποποιητική σύμβαση μεταξύ Δήμου Καλλιθέας – Ε.Ο.Τ. – Δ.Ε.Π.Κ.Α., θα αποτελούσε την πλέον προσοδοφόρα επένδυση της επιχείρησης.

Οι ανάγκες του οργανισμού ΑΘΗΝΑ 2004 και η χορήγηση των χώρων του Φαληρικού Δέλτα σ' αυτόν, αφαιρεί από τη Δ.Ε.Π.Κ.Α. την δυνατότητα αυτή. Το κτίριο του Φαληρικού Δέλτα και ο περιβάλλον χώρος περιήλθε στον οργανισμό ΑΘΗΝΑ 2004 για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων.

Το Δ.Σ. της επιχείρησης αποφάσισε να κινηθεί νομική διαδικασία για να ζητηθεί αποζημίωση από τον οργανισμό ΑΘΗΝΑ 2004 αλλά και για την διεκδίκηση του περιβάλλοντος χώρου προς όφελος του λαού της Καλλιθέας.

Οι πολίτες της Καλλιθέας διαμαρτυρήθηκαν στις 13/4/2006, για την εμπορική εκμετάλλευση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων. Καθυστερημένα ξεκίνησαν συντονισμένες ενέργειες του Δήμου για την παραλία των Τζιτζιφιών και τις διεκδικήσεις που προβάλλονται. Με συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας στην παραλία, με αλληπάλληλα δημοσιεύματα στον ημερήσιο και τοπικό τύπο, ο Δήμος με το σύνθημα "Η παραλία των Τζιτζιφιών και ο Ιππόδρομος ανήκουν στο λαό της Καλλιθέας και όχι στους ιδιώτες", διεκδικεί αυτά που έπρεπε να εξασφαλίσει από το έτος 2000, όταν από τα σχέδια που παρουσιάσθηκαν από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τον "Αθήνα 2004" φαινόταν το τι θα επακολουθούσε: Οι Καλλιθεάτες απομακρύνθηκαν από τη φυσική τους έξοδο προς την θάλασσα και για να την αντικρίσουν πρέπει να χρησιμοποιήσουν Ι.Χ. για να εισέλθουν στην περιοχή. Η παραλία ανήκει μεν στην Καλλιθέα αλλά οι κάτοικοι της δύσκολα μπορούν να την επισκεφθούν.

"Ο Αθλητισμός και ο Πολιτισμός βρίσκονται σε διαωγμό. Στην πράξη παραχωρείται σε ιδιώτες, δημόσια περιουσία, χωρίς καμία ουσιαστική επένδυση" τόνισε στην ομιλία του ²¹ ο Δήμαρχος Καλλιθέας κ. Κώστας Ασκούνης, ο οποίος κατηγόρησε την κυβέρνηση ότι *"απορρίπτοντας το ρόλο του Δήμου Καλλιθέας και της Τ.Α. στη μετά – ολυμπιακή χρήση των εγκαταστάσεων"* αποκλείει τους πολίτες από το φυσικό τους χώρο και πως επιφυλάσσει στο Δήμο *"το ρόλο του φορέα που θα ασχολείται με την αποκομιδή των απορριμμάτων"*.

²¹ Άρθρο εφημερίδας: "Ο ρεπόρτερ της Καλλιθέας", αρ. φύλλου 167, ρεπορτάζ: Κώστας Ράντος

Συγκεφαλαιώνοντας τις θέσεις του Δήμου, ο Δήμαρχος ζήτησε:

- την άμεση ανάκληση της προκήρυξης παραχώρησης
- το ξήλωμα της παράνομης περίφραξης της παραλίας και του αιγιαλού
- την άμεση αποκατάσταση των Ναυταθλητικών Συλλόγων στους χώρους τους
- την άμεση υπογραφή του πρωτοκόλλου της οριστικής παράδοσης του χώρου του πρώην Ιπποδρόμου στο Δήμο.

Ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης²², στις 11/4/2006 προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Ανάπτυξης τονίζει ότι με το διαγωνισμό οδηγείται σε κάθε είδους εμπορική εκμετάλλευση μια έκταση συνολικής επιφάνειας 141.000 τ.μ. και παραχωρείται σε ιδιώτες, δημόσια περιουσία χωρίς καμιά ουσιαστική επένδυση ρωτώντας τους αρμόδιους υπουργούς αν θα ζητήσουν την ανάκληση της απόφασης αυτής της Εταιρείας "Όλυμπακά Ακίνητα Α.Ε." και αν θα δεχθούν τις δημοτικές αρχές για τη συζήτηση της προσφορότερης διαδικασίας και επιστροφής της παραλίας των Τζιτζιφιών στους Δήμους και τους Δημότες.

Το κέντρο παραχωρήθηκε από τον Ε.Ο.Τ. στις 6/12/1988 με σύμβαση χρησιδανείου στο Δήμο Καλλιθέας χωρίς αντάλλαγμα χρήσης και περιλαμβάνονται:²³

- α. Το κτίριο υποδοχής Επισήμων Προσώπων Φαληρικού Δέλτα 250 μ².
- β. Ο περιβάλλον χώρος των κτιρίων 5.185 μ².

για διάστημα 20 ετών με σκοπό την ανακατασκευή των κτιρίων με δαπάνες του Δήμου και την αξιοποίηση τους από την Δ.Ε.Π.Κ.Α.

²² Άρθρο εφημερίδας: "Έρευνα", αρ. φύλλου 448

²³ Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, "Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης", Οικονομοτεχνική μελέτη – Α' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, σελ. 121

Το 1995 ο Ε.Ο.Τ. με την υπ' αριθ. 76/6/7.2.95 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τροποποίησε την αρχική (6.12.88) σύμβαση παραχώρησης ως προς την διάρκεια παραχώρησης από 25 σε 35 χρόνια και την δυνατότητα συνεκμετάλλευσης του κτιρίου και του περιβάλλοντος χώρου και με άλλους φορείς Δημοτικούς, ευρύτερου Δημοσίου Τομέα ή ιδιωτικού με συμμετοχή του Δήμου κατά ποσοστό 51% τουλάχιστον.

Από την μελέτη επισκευών και διαρρυθμίσεων προβλέπονται χώροι αναψυκτηρίου, συνεστιάσεων, Κοινωνικών, Πολιτιστικών και Ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και ελεύθεροι χώροι για την αξιοποίηση τους κατά τις θερινές περιόδους.

Γενικά το κέντρο λόγω του σημείου και της περιοχής που βρίσκεται θα πρέπει να ακολουθεί τα πρότυπα που επικρατούν κατά κύριο λόγο στην ευρύτερη παραθαλάσσια περιοχή.

Έτσι η συγκεκριμένη επιχείρηση που θα αναλάβει την εκμετάλλευση δεν θα μπορούσε να επιτύχει τον στόχο της όχι μόνο αν δεν ακολουθούσε αλλά και αν δεν βελτιώνε τα συγκεκριμένα εκείνα πρότυπα, προσφέροντας το κατάλληλο περιβάλλον καθώς και τα κατάλληλα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως αυτά προβλέπονται από το είδος και τις ανάγκες των πελατών.

Ένα άλλο σημείο επίσης στο οποίο θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα είναι το ύψος και το περιβάλλον της Επιχείρησης που όπως είναι φυσικό εκτός των υπηρεσιών προσδιορίζονται από την διακόσμηση των εσωτερικών και των εξωτερικών χώρων.

1.16.1. Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Α.Ε. "ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ"

Απάντησε με διανομή "φέιγ – βολάν" στην συγκέντρωση της παραλίας και με άρθρο του προέδρου της κ. Χατζηγεωργαντών στην εφημερίδα "Καθημερινή", στην οποία αναφέρονται το τι προσέφερε στο Δήμο Καλλιθέας η Α.Ε. "Ολυμπιακά Ακίνητα", και ότι αρνήθηκε να δεχθεί το δημοτικό συμβούλιο.

Αναφέρεται ότι προσφέρθηκαν:

- Το Εθνικό Ναυταθλητικό Κέντρο, με 415 θέσεις ελλιμενισμού ναυταθλητικών σκαφών.
- 2.050 τ.μ. κτιρίων για την στέγαση των ναυταθλητικών οργανώσεων.
- 2.420 τ.μ. κτιρίων άλλων υποστηρικτικών εγκαταστάσεων 82.000 τ.μ. γης.
- 400 θέσεις πάρκινγκ.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΟΜΗ

2.1. Πρωτογενής τομέας

Ο τομέας παραγωγής ενός κράτους που περιλαμβάνει¹ όλα τα προϊόντα που αποσπά ο άνθρωπος απευθείας από τη φύση και χωρίς καμία επεξεργασία. Περιλαμβάνει τέσσερις κύριους τομείς παραγωγής: γεωργία, δασοκομία, κτηνοτροφία, αλιεία-ιχθυοτροφία που προϋποθέτουν τη συνεργασία του ανθρώπου με τη φύση με σκοπό την παραγωγή αγαθών. Τα προϊόντα της εξορυκτικής δραστηριότητας (ορυχεία, λατομεία, μεταλλεία, αλυκές κ.λ.π.) περιλαμβάνονται στο δευτερογενή τομέα λόγω μεταποίησης.

Η πρώτη οικονομική δραστηριότητα στην Καλλιθέα ήταν η γεωργία.² Έπειτα παρουσιάζεται ιδιαίτερη ανάπτυξη και στην κτηνοτροφία. Στην πόλη αναπτύχθηκε η αγελαδοτροφία. Η παραγωγή γάλακτος υπερκάλυπτε την ζήτηση κατανάλωσης από τους κατοίκους της πόλης και των γειτονικών περιοχών.

Είχε δημιουργηθεί ο Σύνδεσμος Αγελαδοτρόφων Αγίας Ελεούσας με πρόεδρο τον Γεώργ. Μπαρού (1947). Ύστερα συγχωνεύθηκε με άλλους Συνεταιρισμούς Αγελαδοτρόφων Αττικής και δημιούργησαν την βιομηχανία γάλακτος "ΑΣΤΥ", η οποία πριν μερικά χρόνια σταμάτησε να λειτουργεί.

¹ Δημ. Χ. Λάππα Φιλολόγου, Λεξικό Εννοιών και Όρων ετυμολογικό – εννοιολογικό - διασαφητικό, εκδ. Αθηνά Μ. Μαυρογιάννη

² Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 480

2.2 Δευτερογενής τομέας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει όλα τα αγαθά που παράγονται από την επεξεργασία των αγαθών που προέρχονται από τον πρωτογενή τομέα. Αφορά την οικοτεχνία, τη βιοτεχνία και τη βιομηχανία.

Κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια η Καλλιθέα, υπήρξε περιοχή που απασχολούσε μεγάλο αριθμό εργατικού πληθυσμού σε βιομηχανικές μονάδες.³ Κάποιες απ' αυτές υπήρχαν και πριν τον πόλεμο, όπως η "Πειραϊκή – Πατραϊκή", η "ΙΖΟΛΑ", η "ΕΛΒΙΕΛΑ", η "ΤΕΒΙΚΑ", η "Βουλκάνια", η "ΒΙΚΑ", η "ΒΙΟΧΡΩΜ", η φαρμακοβιομηχανία "ΚΑΛΜΟΛ", τα πλαστικά του Αμπατζή, η "ΕΛΒΙΤΑ", η "Λίζας", η αρωματοποιία του Ιωαν. Μενούνου, η βιομηχανία επίπλων "Σαρίδης", το Λιθογραφείο "ΦΟΙΝΙΞ" του Καρύδη κ.α.

Μεταξύ αυτών υπήρχαν πολλές βιοτεχνίες και μηχανουργεία, που βοηθούσαν την παραγωγή των μεγάλων βιομηχανικών μονάδων.

2.3 Τριτογενής τομέας

Ο τομέας αυτός σε αντίθεση με τους παραπάνω τομείς δεν αφορά προϊόντα αλλά παρεχόμενες υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες αυτές αποσκοπούν στη βοήθεια της παραγωγικής διαδικασίας των παραπάνω τομέων της παραγωγής όσο και στην εξυπηρέτηση των ίδιων των ανθρώπων άμεσα ή έμμεσα. Τέτοιες υπηρεσίες αφορούν για παράδειγμα τις μεταφορές (χερσαίες, θαλάσσιες, εναέριες), τις επικοινωνίες, το εμπόριο, τις τράπεζες, τις ασφάλειες, την παιδεία, την άμυνα, τον τουρισμό, τη δημόσια διοίκηση κ.λ.π.

Στην Καλλιθέα το μεγαλύτερο ποσοστό ανθρώπων που ζητούν κάποια δουλειά ασχολούνται με την τριτογενή απασχόληση. Εργάζονται δηλαδή στο εμπόριο, στις μεταφορές, στη συγκοινωνία, στη διοίκηση, στην καλλιτεχνία, σ' ελεύθερα επαγγέλματα κτλ.

³ Χρήστος Παπάζογλου, Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα, εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000, σελ. 480

Μαζί με την Βιομηχανία αναπτύχθηκε και το Εμπόριο πάνω σε σύγχρονες βάσεις. Τα καταστήματα παράγκες και τα κεραμοσκεπή σπιτάκια που είχαν μετατραπεί σε εμπορικά καταστήματα, με τον καιρό εμφανίσθηκαν στη θέση τους πολυώροφα πολυκαταστήματα και σύγχρονα εμπορικά κέντρα.

Ο τριτογενής τομέας αποτελεί την κύρια οικονομική δραστηριότητα, που υπολογίζεται ότι καταλαμβάνει το 61,7% συνολικής οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής, ενώ ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας καταλαμβάνει το 0,4% και 21,7% αντίστοιχα.⁴

⁴ Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. "Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης", Αθήνα 2003

ΜΕΡΟΣ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Το κύριο και διαρκές πρόβλημα της αυτοδιοίκησης είναι η οικονομική δυσκολία. Οι αιρετοί συζητούν και μελετούν για τα οικονομικά ζητήματα της περιοχής τους, αν και αυτό φαίνεται αντιφατικό κάποιες φορές. Έτσι αναγκαστικά γίνονται προσπάθειες για καλύτερευση και εξέλιξη της κοινωνίας προς το καλύτερο.

Αρχικός στόχος και ευθύνη ενός δήμου είναι η προστασία, στήριξη και ο σεβασμός των αναγκών του πολίτη. Όμως ένας δήμος για να αποκτήσει αναπτυξιακή πορεία χρειάζεται κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη, καθώς τα στοιχεία αυτά αποτελούν πηγή δύναμης και προόδου.

Οι ουσιώδεις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης καθορίζουν σπουδαία σημασία για την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική διάσταση. Άρα πρωταρχική σημασία και ευθύνη αποτελεί το ζήτημα της πολιτικής ανάπτυξης, που πρέπει να περιλαμβάνει θέματα οικονομίας.

Οι αρμοδιότητες του Δήμου που έχουν άμεση και στενή σχέση με την οικονομία είναι:¹

1. Οι αδειοδοτήσεις των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ασφαλώς, από μόνη της η βιώσιμη ανάπτυξη δείχνει πως δεν υπάρχουν χώροι εργασίας που δε χρίζουν υγειονομικού ενδιαφέροντος διότι σε όλους τους εργασιακούς χώρους τηρούνται οι κανόνες υγιεινής κι ασφάλειας των εργαζομένων κι άρα θα πρέπει να ελέγχονται για τη διαπίστωση της ισχύς τους.

¹ <http://www.kallithea.gr/oikonomia.asp>

2. Ο έλεγχος λειτουργίας των μονάδων παραγωγής. Είναι ολοφάνερο πως ο θόρυβος και η πιθανή ρύπανση που προέρχονται από τις μονάδες παραγωγής έχει άμεσες επιπτώσεις τόσο στην τοπική περιοχή στην οποία λειτουργεί η μονάδα, όσο και στα ευρύτερα πλαίσια του δήμου.

3. Στο χειρισμό της τοπικής αγοράς και στην ενίσχυση της ή μη. Σύμφωνα με τον τρόπο της λειτουργίας των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, των συνθηκών στάθμευσης και το επίπεδο βαδισιμότητας σε μια περιοχή μπορεί να έχουν άμεσες επιπτώσεις στην τοπική εμπορική δραστηριότητα.

4. Η χρήση γης και οι κανόνες που έχουν σχέση με την οικοδομική δραστηριότητα στην ευρύτερη εδαφική περιφέρεια σχετιζόμενη με την Αυτοδιοίκηση.

Στους τομείς που αναφέρθηκαν παραπάνω, ο δήμος προσπαθεί να εφαρμόσει όσο το δυνατόν μια πιο σύγχρονη πολιτική, αλλά δε σταματάει εκεί. Έτσι με οργάνωση και προγραμματισμό αγωνίζεται να διεκδικεί εκεί που πρέπει, έτσι ώστε η πόλη της Καλλιθέας να στηρίζει την άνθηση της οικονομικής δραστηριότητας, τόσο στα πλαίσια του σεβασμού του περιβάλλοντος όσο και του σεβασμού της δημόσιας υγείας.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Παρακάτω αναφέρονται οι υπηρεσίες του Δήμου Καλλιθέας¹, όπου γίνεται φανερό ότι πρόκειται για υπηρεσίες καλά δομημένες που ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των δημοτών. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες δυσκολίες οικονομικής, λειτουργικής ή άλλης φύσεως, κάποιες από τις οποίες μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη συνεργασία και την καλή διάθεση όλων των φορέων.

Το επίπεδο πολιτισμού μιας ενεργού κοινωνίας εξαρτάται απόλυτα από το επίπεδο των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχουν οι οργανωμένοι – κρατικοί και μη – φορείς στους πολίτες. Στόχος όλων, λοιπόν, θα πρέπει να είναι η αναβάθμιση των υπαρχουσών κοινωνικών υπηρεσιών και η διαμόρφωση νέων, οι οποίες θα αναβαθμίσουν ποιοτικά τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες στους κατοίκους του Δήμου.

¹ Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. "Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης", Αθήνα 2003

4.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

4.1.1. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Διοικητική Ομάδα

Απασχολούνται ένας πρόεδρος, ένας ειδικός σύμβουλος και δύο διοικητικοί σύμβουλοι.

Επιστημονική Ομάδα

Στα Δημοτικά Ιατρεία Καλλιθέας απασχολούνται οι εξής ειδικότητες: παιδίατρος, καρδιολόγος, πνευμονολόγος, ειδικός παθολόγος, μαιευτήρας γυναικολόγος, ψυχίατρος, ψυχολόγος, νοσηλευτικό προσωπικό.

Ομάδες πληθυσμού στις οποίες απευθύνεται η υπηρεσία

Σε κάθε ηλικίας ανασφάλιστους, πρόσφυγες, μετανάστες, ασφαλισμένους με απόφαση της υπηρεσίας κοινωνικής πρόνοιας της Νομαρχίας, ασφαλισμένους στον Ο.Γ.Α. και σε κάθε ασφαλισμένο κάτοικο του Δήμου Καλλιθέας.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες (Ιατρεία – Προγράμματα Αγωγής Υγείας)

1. Παθολογικό Ιατρείο

- Αρτηριακή Υπέρταση
- Σακχαρώδης Διαβήτης
- Καρδιαγγειακά νοσήματα

2. Γυναικολογικό Ιατρείο

- Τεστ Παπανικολάου
- Καρκίνος του μαστού

- Έλεγχος γονιμότητας
- Κλιμακτήριος – Εμμηνόπαυση
- Οικογενειακός Προγραμματισμός

3. Νοσηλευτική φροντίδα

- Ενεσοθεραπεία
- Έλεγχος πίεσης, σακχάρου, χοληστερίνης, τριγλυκεριδίων
- Φροντίδα μικροτραυμάτων κ.α.

4. Παιδιατρικό Ιατρείο

- Εμβολιασμοί
- Συμβουλές για ανατροφή παιδιών
- Ενημέρωση γονέων σε θέματα προληπτικής ιατρικής
- Επισκέψεις σε νεογέννητα βρέφη
- Συστηματική παρακολούθηση της υγείας των παιδιών στους Παιδικούς Σταθμούς, Νηπιαγωγεία και τα σχολεία του Δήμου.

5. Καρδιολογικό Ιατρείο

- Έγκαιρη πρόγνωση και διάγνωση των καρδιολογικών παθήσεων

6. Πνευμονολογικό Ιατρείο

- Έγκαιρη πρόγνωση και διάγνωση του βρογχικού άσθματος
- Αντικαπνιστική αγωγή

7. Ψυχολογικό – Ψυχιατρικό Ιατρείο

- Ψυχολογική και ψυχιατρική παρακολούθηση, υποστήριξη και φροντίδα ενηλίκων

Όλες οι υπηρεσίες του Δημοτικού Κέντρου Υγείας παρέχονται ΔΩΡΕΑΝ και κατόπιν ραντεβού.

Συνεργασίες με άλλους φορείς

Το Δημοτικό Κέντρο Υγείας Καλλιθέας συνεργάζεται με το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, τον Εκπαιδευτικό Υγειονομικό Σταθμό Καλλιθέας του Ε.Ε.Σ., το Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας του Δήμου, τη Μέριμνα των Ηλικιωμένων του Δήμου, την Πρόνοια του Δήμου, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, τα Κ.Α.Π.Η., το σωματείο «Θησέας», το Κέντρο Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Εξάρτησης «Σταθμός» και το Φάρο Τυφλών Ελλάδος.

Τα Δημοτικά Ιατρεία στεγάζονται στο χώρο των «Λουτρών». Όπως αναφέρει ο Δήμαρχος Καλλιθέας Κώστας Ασκούνης, *«Αν θα έπρεπε να επιλέξουμε ένα μόνο χώρο που να συμβολίζει την εναισθησία, την πολυπλοκότητα και την ομορφιά του έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αυτός θα ήταν η σημερινή λειτουργία των χώρων των «λουτρών». Οι υπηρεσίες που επιλέξαμε να στεγάζονται σε αυτό το κτίριο δείχνουν τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα της πόλης μας. Ο σεβασμός στο παρελθόν της πόλης και η ανταπόκριση στις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας παντρεύονται αρμονικά και σφυρηλατούν τη δυναμική και υπεύθυνη πορεία της Καλλιθέας προς την πρόοδο και την ανάπτυξη».*

Ομοίως, ο υπεύθυνος υγείας Δήμου Καλλιθέας και Δημοτικός Σύμβουλος Ηλίας Καββαδίας αναφέρει σχετικά, *«Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ορίζει την υγεία ως την κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής αίσθησης του «είμαι καλά» και όχι μόνο ότι δεν πάσχω από κάποια ασθένεια. Στο Δημοτικό Κέντρο Υγείας ο δημότης της Καλλιθέας πραγματικά αισθάνεται καλά, γιατί είναι το κέντρο του ενδιαφέροντος μας και πράγματι βρίσκει την εφαρμογή του το αρχαίο ρητό «Προλαμβάνειν ίνα μη θεραπεύειν!»».*

Άλλο πρόγραμμα υγείας που έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του Δήμου

Ένας Εκπαιδευτικός Υγειονομικός σταθμός (Ε.Ε.Σ.), ο οποίος απασχολεί ιατρό παθολόγο, γυναικολόγο, ορθοπαιδικό, παιδίατρο, οδοντίατρο και παρέχει νοσηλευτική φροντίδα.

4.2. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

4.2.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Σε ένα υπέροχο κτίριο όπου στεγάζονται και άλλες υπηρεσίες όπως τα Δημοτικά Ιατρεία και η Κοινωνική Μέριμνα, στεγάζεται και η Κοινωνική Πρόνοια του Δήμου Καλλιθέας.

Οι ομάδες πληθυσμού που απευθύνονται στην υπηρεσία είναι κάθε ηλικίας άποροι, άστεγοι, Α.Μ.Ε.Α., υπερήλικες, μοναχικά άτομα, μονογονεϊκές οικογένειες, πολυπροβληματικές οικογένειες κ.τ.λ.

Τα προγράμματα της Κοινωνικής Πρόνοιας είναι τα εξής:

- Αιμοδοσία: Μερικές μέρες πριν από κάθε αιμοληψία ανακοινώνεται με αφίσες, αεροπανό και δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο η ημερομηνία, η ώρα και το Δημοτικό κατάστημα στο οποίο θα λάβει χώρα η αιμοληψία. Η αιμοληψία διενεργείται από ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό. Κάθε αιμοδότης έχει τη δική του κάρτα με την οποία μπορεί να προμηθευτεί αίμα όποτε χρειαστεί.
- Πρόγραμμα απόρων Χριστούγεννα και Πάσχα, όπου δίνεται χρηματική βοήθεια και υλική σε άτομα που έχουν ανάγκη.
- Έκτακτα βοηθήματα σε άτομα που χρήζουν οικονομικής βοήθειας.
- Ταφή απόρων ατόμων με έξοδα του Δήμου Καλλιθέας.
- Κατασκηνώσεις: Για πρώτη φορά λειτούργησαν κατασκηνώσεις το 2003.

Επίσης, υπάρχει συνεργασία με άλλους φορείς, όπως υπηρεσίες πρόνοιας νομαρχίας, Κ.Α.Π.Η., Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας, Παιδικούς Σταθμούς, τα ψυχιατρικά νοσοκομεία, εισαγγελία, κοινωνική μέριμνα.

Στο γραφείο της Κοινωνικής Πρόνοιας απασχολούνται 2 κοινωνικοί λειτουργοί, ένας τμηματάρχης, μια διοικητική υπάλληλος.

4.2.2. ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Οι Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί αποτελούν σημαντικό θεσμό στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας. Από τη μια εξυπηρετεί τους εργαζόμενους γονείς, ενώ από την άλλη με το ειδικευμένο προσωπικό δίνει έμφαση στη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού.

Στο Δήμο Καλλιθέας λειτουργούν οχτώ παιδικοί σταθμοί και τρία παιδικά κέντρα. Οι πέντε παιδικοί σταθμοί ήταν κρατικοί αλλά πλέον πέρασαν στη δικαιοδοσία του Δήμου. Στον καθένα από αυτούς είναι εγγεγραμμένα 40-45 παιδιά. Τα παιδιά χωρίζονται σε τρία τμήματα ανάλογα με την ηλικία τους (2 ½ - 3 ½ χρονών, 3 ½ - 4 ½ χρονών, 4 ½ - 5 χρονών). Οι τρεις αμιγώς δημοτικοί παιδικοί σταθμοί λειτουργούν ως εξής: Ο πρώτος έχει εκατό παιδιά, ο δεύτερος ογδόντα παιδιά και ο τρίτος σαράντα πέντε παιδιά. Και εδώ τα παιδιά χωρίζονται σε τμήματα με βάση την ηλικία τους. Οι παιδικοί σταθμοί στελεχώνονται από μια διευθύντρια που είναι υπεύθυνη για τους πρώην κρατικούς και από μια διευθύντρια υπεύθυνη για τους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς. Κάθε τμήμα των παιδικών σταθμών έχει είκοσι δύο παιδιά κατά μέσο όρο, τα οποία επιβλέπονται από μία νηπιαγωγό και μία βοηθό βρεφονηπιοκόμο. Ως βοηθητικό προσωπικό σε κάθε σταθμό υπάρχει μία καθαρίστρια και μία μαγείρισσα.

Οι παιδικοί σταθμοί είναι αρκετοί για να καλύψουν τις ανάγκες του Δήμου Καλλιθέας. Παρόλα αυτά, υπάρχουν ορισμένα κριτήρια, με βάση τα οποία κάποια παιδιά προηγούνται έναντι των άλλων, όπως παιδιά από μονογονεϊκές οικογένειες ή οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Απαραίτητη προϋπόθεση βέβαια είναι η μητέρα των παιδιών να είναι εργαζόμενη και να είναι δημότης ή κάτοικος Καλλιθέας.

Όσον αφορά τα παιδικά κέντρα απευθύνονται σε παιδιά με μη εργαζόμενες μητέρες όπου εκεί μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά κάθε μέρα εκτός Σαββάτου και Κυριακής.

Άξιο αναφοράς είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό των παιδιών που πάνε στους παιδικούς σταθμούς και στα παιδικά κέντρα είναι αλλοδαπά που πολλές φορές φτάνει και το 50%.

Οι παιδικοί σταθμοί και τα παιδικά κέντρα λειτουργούν όλο το χρόνο εκτός από τον Αύγουστο. Οι εγγραφές πραγματοποιούνται κάθε Ιούνιο και η γνωστοποίηση τους γίνεται με αεροπλάνο που τοποθετούνται στην κεντρική πλατεία της Καλλιθέας.

Βασικοί στόχοι που πραγματοποιούνται μέσω των παιδικών σταθμών είναι:

- Η διευκόλυνση των εργαζομένων μητέρων μέσω της φύλαξης των παιδιών τους από ειδικευμένο προσωπικό.
- Η δημιουργική απασχόληση των παιδιών μέσω της συμμετοχής τους σε ψυχοκινητικές και εικαστικές δραστηριότητες.
- Η κοινωνικοποίηση του παιδιού, η ομαλή του ένταξη στην ομάδα των συνομηλίκων και σταδιακή απομάκρυνση του από τους γονείς.
- Η ανάπτυξη νοητικών δεξιοτήτων και η παράλληλη προετοιμασία για την εισαγωγή του στο Δημοτικό σχολείο.

Ο πρώτος παιδικός σταθμός είναι ένα τριώροφο κτίριο, στο οποίο είναι εγγεγραμμένα εκατό παιδιά, χωρισμένα σε τέσσερα τμήματα. Διαθέτει αίθουσα φαγητού, ύπνου και παιχνιδιού, έχει τουαλέτα σε κάθε τμήμα και κήπο με κούνιες. Ο δεύτερος παιδικός σταθμός είναι μια διώροφη μονοκατοικία με αρκετά περιορισμένους και σκοτεινούς χώρους. Δέχεται σαράντα πέντε παιδιά τα οποία είναι χωρισμένα λειτουργικά σε τρία τμήματα, πρακτικά όμως σε δύο. Διαθέτει αίθουσα φαγητού, ύπνου, μια τουαλέτα και μια μικρή αυλή. Πρέπει να σημειωθεί ότι στο προσωπικό του συγκεκριμένου παιδικού σταθμού δεν υπάρχει Νηπιαγωγός Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

4.2.3. ΘΗΣΕΑΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ)

Ιστορικό Λειτουργίας

Το Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1989 ως μονάδα κοινωνικής και οικονομικής επανένταξης ανεξαρτημένων ατόμων. Η λειτουργία του στηρίχτηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος poverty III με ειδική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και αρχικά συνεργάστηκε με το θεραπευτικό πρόγραμμα «18 Άνω».

Το 1994 διέκοψε τη λειτουργία του ως μονάδα επανένταξης και η θεραπευτική ομάδα του ΘΗΣΕΑ άρχισε να ενεργοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς περίθαλψης με προγράμματα τριετούς διάρκειας που ολοκληρώθηκαν το 1997. Παράλληλα, θεωρήθηκε απαραίτητο να λειτουργήσει πρόγραμμα Συμβουλευτικής και Θεραπείας για τις οικογένειες των ουσιοεξαρτημένων (1995).

Πολύ γρήγορα αποκαλύφθηκε η αναγκαιότητα της δημιουργίας θεραπευτικής δομής στο ΘΗΣΕΑ και έτσι ξεκίνησε να λειτουργεί και να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν το ανοιχτό θεραπευτικό Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ με χρηματοδότηση του Δήμου Καλλιθέας.

Μπορεί ν' απευθυνθεί οποιοσδήποτε θέλει να πάρει πληροφορίες ή υποστήριξη για προβλήματα που συσχετίζονται με την κατάχρηση αλκοόλ, ναρκωτικών ή άλλων ουσιών ή να ακολουθήσει τους παρακάτω τομείς δράσεις: ²

1. Πρόληψη:

- Εκπαίδευση για την προαγωγή της υγείας των νέων με στόχο την πρόληψη της κατάχρησης εξαρτησιογόνων ουσιών στα σχολεία.
- Συμβουλευτική εκπαιδευτικών και γονέων.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γενικού πληθυσμού.

² www.dhmos-kallitheas.gr/thiseas.htm

2. Ευαισθητοποίηση:

- Ομάδες ευαισθητοποίησης-υποστήριξης εξαρτημένων.
- Συμβουλευτική ή υποστηρικτική γονέων.
- Ομάδα γονέων.
- Προσανατολισμός σε θεραπευτικά προγράμματα.

3. Κοινωνική επανένταξη:

- Ομάδα πρόληψης υποτροπής.
- Ομάδα αυτοβοήθειας και κοινωνικών δραστηριοτήτων.
- Υποστήριξη στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης.
- Ομάδα δραματοθεραπείας.

Επίσης παρέχεται υποστήριξη στην αντιμετώπιση νομικών προβλημάτων, και προβλημάτων υγείας, διαπροσωπικών σχέσεων & αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Αρχές του Θεραπευτικού Προγράμματος

Οι αρχές του θεραπευτικού Προγράμματος συνοψίζονται παρακάτω:

1. Αποδοχή του χρήστη.
2. Αντιμετώπιση της εξάρτησης του.
3. Αλλαγή της στάσης ζωής του.

Κριτήρια εισαγωγής ουσιοεξαρτημένων στο πρόγραμμα

1. Η επιθυμία του χρήστη και η δέσμευση του για πλήρη αποχή από τις ουσίες.
2. Η αποδοχή της διαδικασίας και των κανόνων λειτουργίας του προγράμματος.
3. Η ύπαρξη οικογενειακού περιβάλλοντος ικανού να στηρίξει την προσπάθεια του χρήστη για απεξάρτηση και να συνεργαστεί μαζί του.

Στόχοι του θεραπευτικού προγράμματος για τους γρήστες

1. Η φροντίδα της σωματικής και ψυχικής τους υγείας.
2. Η μείωση της εγκληματικότητας και της παραβατικής συμπεριφοράς.
3. Η μείωση της χρήσης.
4. Η πλήρης αποχή από τις ουσίες.
5. Η λειτουργικότητα του ατόμου στο οικογενειακό, φιλικό, επαγγελματικό και ευρύτερα κοινωνικό περιβάλλον.
6. Η απόλαυση των δικαιωμάτων του και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του με υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα.

Λειτουργία προγράμματος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
5 θεραπευτές	2 γραμματείς	1 καθαρίστρια
2 ψυχολόγοι		
1 γιατρός		
1 οικογενειακή θεραπεύτρια (part-time)		

Θεραπευτικές Φάσεις

A' Φάση: Υποδοχή

Η πρώτη φάση περιλαμβάνει την υποδοχή στην οποία έχουμε τη σύνδεση και επικοινωνία χρήστη – θεραπευτή και κινητοποίηση του πρώτου προκειμένου να κατανοήσει τους λόγους για τους οποίους θέλει να απεξαρτηθεί.

Ο χρήστης συμμετέχει δύο φορές την εβδομάδα σε ομάδα υποστήριξης και θεραπείας.

Β' Φάση: Προετοιμασία

Σε αυτή τη φάση στοχεύεται η σταθεροποίηση του αιτήματος του ενδιαφερομένου για θεραπεία, η αποδοχή των όρων ένταξης του στο πρόγραμμα και η υπογραφή θεραπευτικού συμβολαίου.

Η φάση αυτή διαρκεί 2 μήνες, χρονικό διάστημα το οποίο θεωρείται αρκετό για να γίνει θεωρητικά και πρακτικά η προετοιμασία για την ένταξη στη θεραπεία.

Παράλληλα, αρχίζει η ουροληψία, ώστε να υπάρχει αντικειμενικότητα στην αποδοχή του χρήστη.

Οι δραστηριότητες στη φάση αυτή είναι 3 εβδομαδιαίες συναντήσεις:

- Θεραπευτική ομάδα
- Ομάδα δημιουργικότητας
- Ομάδα χοροθεραπείας
- Αθλητικές δραστηριότητες

Γ' Φάση: Θεραπεία

Σκοπός της φάσης αυτής είναι να κατανοήσει ο εξαρτημένος τις αιτίες που τον οδήγησαν στη χρήση και να αισθανθεί την ανάγκη για δημιουργία σχέσεων άλλου τύπου. Επίσης, να συμβάλλει στην αλλαγή της συμπεριφοράς του χρήστη και στην εκμάθηση της επίλυσης των προβλημάτων του λαμβάνοντας αποφάσεις μέσα από τις νέες δεξιότητες που θα αποκτήσει.

Λειτουργούν ομάδες επικοινωνίας, κοινωνικοποίησης και δημιουργικότητας.

- Δραματοθεραπεία
- Art – Therapy δημιουργικότητας
- Μουσικοθεραπείας
- Αθλητικές δραστηριότητες

Τα μέσα που χρησιμοποιούνται στη θεραπευτική φάση είναι η ατομική και η ομαδική ψυχοθεραπεία που πλαισιώνονται από τις παραπάνω εκφραστικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις. Η τέχνη είναι το μέσον της θεραπευτικής διαδικασίας.

Η διάρκεια της φάσης αυτής είναι 6 μήνες και προσαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση.

Δ' Φάση: Επανάταξη

Σκοπός της φάσης αυτής είναι η αντίσταση του απεξαρτημένου απέναντι σε μια ουσία και η πρακτική επίλυση δυσκολιών που ενδεχομένως να εμφανίζονται στην καθημερινή ζωή του απεξαρτημένου ατόμου, προκειμένου να μην καταφύγει στη «λύση» της χρήσης ουσιών.

Αυτό επιτυγχάνεται με ψυχοεκπαιδευτικού τύπου συνεδρίες, κοινωνικές δραστηριότητες και τις απαιτούμενες ετοιμασίες για την προετοιμασία θεατρικής παράστασης που προγραμματίζεται την ημέρα της αποφοίτησης τους.

Η διάρκεια της φάσης αυτής είναι 6 μήνες.

4.2.4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.)

Με το πέρασμα του ενήλικου μέλους της κοινωνίας στην κατηγορία των ηλικιωμένων αυτό που διαπιστώνεται είναι δυστυχώς ότι ένας μεγάλος αριθμός κατά τα άλλα υγιών ηλικιωμένων απλώς παραδίδονται πρόωρα στα γηρατειά και περιμένουν παθητικά το θάνατο.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχουν ευκαιρίες να καλλιεργήσουν ενδιαφέροντα που θα τους προσφέρουν ερεθίσματα. Τα προβλήματα της παθητικότητας και της δυστυχίας δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά στο κοινωνικό σύστημα και την ανεπάρκεια του. Μέχρι ενός σημείου οφείλονται στην έλλειψη αυτοπεποίθησης και στη μεγάλη εξάρτηση από τους άλλους για την εξεύρεση λύσεων.

Ο Δήμος Καλλιθέας διαθέτει 3 Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων.

Τα Κ.Α.Π.Η. παρέχουν τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους να αισθάνονται ότι είναι απαραίτητα μέλη της κοινωνίας που μπορούν να επιτελέσουν σημαντικό έργο για τους ίδιους και τους άλλους συμβάλλοντας στην εξέλιξη της κοινωνίας με τη δική τους ξεχωριστή προσωπικότητα προάγοντας το δικαίωμα τους για προσωπική ολοκλήρωση.

Τα Κ.Α.Π.Η. είναι ατομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Έχουν, επίσης, διοικητικό συμβούλιο και πρόεδρο.

Δέχονται ηλικιωμένους πάνω από 60 ετών και το κάθε Κ.Α.Π.Η. διαθέτει κοινωνική λειτουργό, νοσηλεύτρια, οικιακή βοηθό, φυσιοθεραπεύτρια, γραμματεία, εργασιοθεραπεύτρια, γιατρό 2 φορές την εβδομάδα που γράφει τα φάρμακα στους ασφαλισμένους του Ο.Γ.Α. και μουσικό.

Στο Κ.Α.Π.Η. το έργο της διεπιστημονικής ομάδας είναι η δημιουργική ενεργοποίηση της Τρίτης Ηλικίας με ανάπτυξη θέλησης για δράση στην ευρύτερη κοινότητα σύμφωνα με τις νέες κοινωνικές συνθήκες και τις ποικίλες προκλήσεις που αναδύονται στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Στο κάθε Κ.Α.Π.Η. λειτουργούν τμήματα Χορωδίας, Χορού, Δημοσιογραφίας, Γυμναστικής, Εργασιοθεραπείας, οργάνωση γιορτών και εκδρομών.

Συνεργάζονται με άλλες υπηρεσίες του Δήμου και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», με τον Ερυθρό Σταυρό.

Παρόλο που υπάρχουν δημιουργικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο χώρο των Κ.Α.Π.Η., υπάρχει η νοοτροπία από την πλευρά των ηλικιωμένων ότι ο χώρος των Κ.Α.Π.Η. είναι απλά χώρος συγκεντρώσεων, συνεστιάσεων και εκδρομών, με αποτέλεσμα τη μη δημιουργική συμμετοχή τους και τη δυσλειτουργία των Κ.Α.Π.Η.

4.2.5. ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (ΚΕ.Σ.Π.Ε.)

Ιστορικό Λειτουργίας

Το πρώτο Κέντρο Στήριξης Ποντιακού Ελληνισμού από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. λειτούργησε στην Καλλιθέα το 1988 με πρωτοβουλία του Παμποντιακού Συλλόγου «η Αργώ». Γενικά η όποια στήριξη και παροχή υπηρεσιών για μεγάλο χρονικό διάστημα γινόταν μόνο από ιδιωτική πρωτοβουλία συλλόγων και μεμονωμένων ατόμων χωρίς οργάνωση και συγκροτημένη προσέγγιση από το επίσημο κρατικό μηχανισμό.

Τα πρώτα βήματα του ΚΕ.Σ.Π.Ε. άρχισαν στις 22 Νοεμβρίου του 2000 σε προσωρινό χώρο και χωρίς σταθερό στελεχιακό δυναμικό. Τους τελευταίους 6-7 μήνες λειτουργεί πλήρως και υπολογίζεται ότι έχει δεχθεί μέχρι σήμερα πάνω από 3.000 επισκέψεις από 688 οικογένειες.

Λειτουργία ΚΕ.Σ.Π.Ε.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
1 Υπεύθυνος του ΚΕ.Σ.Π.Ε.	3 Γραμματείς (γνωρίζουν Ρωσική-Ποντιακή)	1 Καθαρίστρια
1 Ψυχολόγος		

Οι άξονες λειτουργίας του ΚΕ.Σ.Π.Ε. είναι:

➤ Ως προς την οικογένεια

Θέματα ιθαγένειας, στήριξη οικογενειών με ιδιαίτερα προβλήματα, ιατρικές συμβουλές και μέριμνα κ.τ.λ.

➤ Ως προς το παιδί

Ενισχυτική διδασκαλία, χορός, μουσική, κατασκηνώσεις, παιδικές εκδηλώσεις κ.α.

➤ Ως προς την εργασία

Καταπολέμηση της ανεργίας σε συνεργασία με διάφορες επιχειρήσεις, τα Μ.Μ.Ε., το Δήμο, επαγγελματική επανακατάρτιση κ.α.

➤ Ως προς την επιμόρφωση

Γλώσσα, εργατικό δίκαιο, νομοθεσία, δομή λειτουργίας του κράτους, σεμινάρια ιστορίας αναφορικά με τον Ελληνισμό του Εύξεινου Πόντου κ.α.

➤ Ως προς την άθληση

Προσέλκυση της νεολαίας στα αθλητικά τμήματα, αξιοποίηση των νέων με αθλητικές επιδόσεις, καθώς και των προπονητών, δημιουργία νέων αθλητικών ομάδων

➤ Ως προς την απεξάρτηση

Συνεργασία με τις θεραπευτικές κοινότητες, ενθάρρυνση των εξαρτημένων για προσέγγιση σε αυτές

➤ Ως προς τη Συμβουλευτική Οικογενειακού Ψυχολόγου

Προβλήματα παιδιών και γονέων, ενδοοικογενειακών σχέσεων

➤ Ως προς τη νομική στήριξη

Παροχή πληροφοριών, συμβουλών, αλλά και νομικής προστασίας, όπου θα προκύψει τέτοια ανάγκη (π.χ. αδυναμία κάλυψης εξόδων από την οικογένεια, ζητήματα κοινωνικής προστασίας κ.α.).

4.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

4.3.1. ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ³

Ο Δήμος Καλλιθέας κρίνοντας με γνώμονα την ανάγκη της εποχής για πληροφόρηση, η οποία ανάγεται αυτόματα σε στοιχειώδες δημοκρατικό δικαίωμα των πολιτών, συμμετέχει στο πρόγραμμα της Γραμματείας Νέας Γενιάς και του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που αποσκοπεί στη δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης Νέων.

Το Κέντρο Πληροφόρησης Νέων του δήμου Καλλιθέας λειτουργεί βάση προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της δημοτικής επιχείρησης Κ.Ε.Κ. του Δήμου Καλλιθέας και του Χαροκόπειου πανεπιστημίου.

Με τη λειτουργία του Κέντρου ο δήμος ελπίζει ότι οι νέοι θα πετύχουν την απαραίτητη πληροφόρηση σε θέματα που τους απασχολούν ενώ παράλληλα θα υποστηρίζονται από έναν αρμόδιο μηχανισμό ο οποίος θα είναι όσο το δυνατόν περισσότερο συγκροτημένος αλλά και επιστημονικά διαρθρωμένος, έτσι ώστε να διασφαλίσουν εναλλακτικές λύσεις αφού οι επιλογές και οι αποφάσεις είναι αποκλειστικά δικό τους μέλημα.

Υπηρεσίες του Κ.Π.Ν.

- * Δωρεάν παροχή πληροφόρησης και υποστήριξης των νέων της περιοχής, σε τομείς άμεσου ενδιαφέροντος τους.
- * Τον σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων για την δημιουργική απασχόληση και τον ελεύθερο χρόνο των νέων προωθώντας παράλληλα και την νεανική δημιουργικότητα.
- * Την προώθηση και εφαρμογή του θεσμού του Συμβουλίου των Νέων.
- * Την ανάπτυξη εθνικών και ευρωπαϊκών συνεργασιών, τη δημιουργία δικτύων και τη σύνδεση με υφιστάμενα εθνικά ή και ευρωπαϊκά δίκτυα επικοινωνίας και συνεργασίας, σε θέματα που αφορούν τους νέους.

Δράσεις - Πληροφόρηση

Πρωταρχικά μελήματα του Κ.Π.Ν. είναι τα παρακάτω:

1. Δημιουργία Τράπεζας Πληροφοριών κατεταγμένες με βάση τη θεματική τους ενότητα και σύνδεση του Κέντρου με το Δημόσιο Ηλεκτρονικό Σύστημα Πληροφόρησης της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί:
 - κόμβο του internet
 - σύνδεση με περιφερειακά Κέντρα Πληροφόρησης και τα Youth-Info-Points
 - ενημερωτικές εκδόσεις (έντυπες και ηλεκτρονικές).
2. Δημιουργία συνδέσεων internet μέσω των οποίων ο κάθε νέος θα έχει τη δυνατότητα να έχει οτιδήποτε πληροφορία επιθυμεί ο ίδιος απ' ευθείας με τη σύνδεσή του στο διαδίκτυο.
3. Ενημέρωση τόσο των νέων όσο και των φορέων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης του δήμου, σε θέματα που αφορούν το επαγγελματικό status και τις γενικότερες δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης. Επίσης σκοπός του κέντρου είναι η καταγραφή των ειδικοτήτων που ζητούνται στην περιοχή, με προσδιορισμό των χαρακτηριστικών και του είδους της απαιτούμενης κατάρτισης.
4. Ανάπτυξη δράσης ενημέρωσης των νέων με διάφορα μέσα, προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δυνατότητες απασχόλησής τους μέσα από αυτά.
5. Ανάπτυξη και λειτουργία δικτύου info-points, σε σημεία της περιοχής των νέων για πιο άμεση και εύκολη προσπέλαση των νέων στο δίκτυο πληροφόρησης του Κέντρου.

Στήριξη

1. Στήριξη των καταρτιζομένων αλλά και των ήδη απασχολούμενων νέων, μέσω προσφοράς συμβουλευτικού έργου.
2. Στήριξη των νέων που για διάφορους λόγους τείνουν να διακόψουν τον κύκλο σπουδών τους.
3. Παροχή συμβουλευτικής δράσης σε σχολεία της περιοχής ή και άλλων φορέων σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού νέων με ταυτόχρονη παρουσίαση των υφισταμένων αναγκών, της υφιστάμενης κατάστασης και των διαγραφόμενων προοπτικών.
4. Καταγραφή και ηλεκτρονική αποθήκευση μετά από επεξεργασία των υφισταμένων και μελλοντικών ευκαιριών απασχόλησης για νέους.
5. Υπόδειξη τρόπων εκπαίδευσης-κατάρτισης, εφ' όσον ο νέος το επιθυμεί καθώς και η υπόδειξη μιας σειράς οργανισμών, επιχειρήσεων προς τις οποίες θα βοηθηθεί να επικοινωνήσει, με απώτερο στόχο να ενισχυθεί η ισότιμη κοινωνικοοικονομική ένταξη του.
6. Κινητοποίηση των τοπικών φορέων την παροχή δράσεων και υπηρεσιών προς τους νέους.
7. Μέριμνα για νέους με ειδικές ανάγκες, χρήστες ναρκωτικών, άγαμες μητέρες κ.λ.π.
8. Δράσεις διαμεσολάβησης σε τοπικούς και περιφερειακούς φορείς για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των νέων.
9. Προώθηση, υλοποίηση και στήριξη του θεσμού του "Συμβουλίου των Νέων", ώστε οι ίδιοι οι νέοι να διαμορφώνουν και να διεκδικούν πολιτικές που αφορούν τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Προσωπικό και Εξοπλισμός

Στελεχώνεται από 2 υπαλλήλους της δημοτικής επιχείρησης Κ.Ε.Κ. και από 5 υπαλλήλους της δημοτικής επιχείρησης Δ.Ε.Π.Υ.

Διαθέτει 12 τερματικά προς χρήση, αίθουσα multimedia και προσφέρει πλήρη πρόσβαση στα άτομα με αναπηρία.

³ <http://www.dhmos-kallitheas.gr/>

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

5.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα αποτελούν εργαλεία μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται και καλύπτονται ευρωπαϊκές προτεραιότητες, ενώ προέρχονται κατευθείαν από τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό. Κατά κύριο λόγο είναι ανταγωνιστικά και διεθνικά οπότε απαιτείται η συμμετοχή συνεργατών από περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Η τελική διαχείριση των προγραμμάτων αυτών γίνεται σε κεντρικό ευρωπαϊκό επίπεδο ¹.

Ο δήμος Καλλιθέας στήριξε τα παρακάτω Ευρωπαϊκά Προγράμματα στο πλαίσιο του Β΄ Κ.Π.Σ. σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, με στόχο τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη θεσμών και υποδομών ².

◊ PARTENALIA

Αποτελεί την ενεργό συμμετοχή των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων στην παραγωγή κοινοτικής πολιτικής και η ανάπτυξη προτάσεων και πρωτοβουλιών προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της συνεργασίας ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές Αυτοδιοικήσεις, παίρνει νέες διαστάσεις.

¹ <http://www.eic.ac.cy/easyconsole.cfm/id/40>

² <http://www.dhmos-kallitheas.gr/diethni1.htm>

Το Partenalia, είναι ένα ευρωπαϊκό δίκτυο συνεργασίας ανάμεσα σε Τοπικές Αυτοδιοικήσεις Β' βαθμού που στηρίζει αυτούς τους οργανισμούς στους αντίστοιχους χώρους λειτουργίας τους. Το δίκτυο αυτό ιδρύθηκε το 1993 με πρωτοβουλία της Νομαρχίας Βαρκελώνης και σκοπός του είναι ν' ανταποκριθεί στις ανάγκες των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων προκειμένου να προσαρμοστούν καλύτερα στις πραγματικότητες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και παράλληλα η βοήθεια της μεταξύ τους συνεργασίας, ενθαρρύνοντας έναν ανοιχτό διάλογο πάνω στα προβλήματα που προκύπτουν, τις ανάγκες τους καθώς και το ρόλο των τοπικών αυτοδιοικήσεων μέσα στα πλαίσια της Ευρώπης τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον.

❖ **ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Το Γ.Δ.Ε του Δήμου Καλλιθέας, αποτελεί μια καινούρια προσπάθεια σε πρωτοβάθμιο επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης με στόχο τη διάδοση της ιδέας της Ορθολογικής Χρήσης Ενέργειας (Ο.Χ.Ε.), την παροχή συμβουλών στους δημότες, την ενεργειακή πιστοποίηση κτιρίων, την εκτέλεση ενεργειακών μελετών, την ενημέρωση και τον συντονισμό φορέων και κοινωνικών ομάδων-καταναλωτών ενέργειας προς την κατεύθυνση της εξοικονόμησης, τη διεύρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και την ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής συνείδησης.

Το Γ.Δ.Ε. του Δήμου Καλλιθέας, ιδρύθηκε το 1996, στα πλαίσια του προγράμματος "Διαχείριση Ενέργειας σε Περιφερειακό και Αστικό επίπεδο" και συγχρηματοδοτείται από την ΓΔ XVII της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

❖ **ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑΣ (E.C.D.P.)**

Ο Δήμος Καλλιθέας συμμετέχει από το 1992 στο σωματείο αυτό. Η Καλλιθέα είναι η πρώτη ελληνική πόλη που ενδιαφέρθηκε για την αντιμετώπιση του

προβλήματος της τοξικομανίας και συνδέθηκε όπως και συνέβαλλε ενεργά στην διαμόρφωση μιας διαφορετικής πολιτικής για την αντιμετώπιση κι επίλυση της τοξικομανίας που θα έχει σα θεμέλιο της μια αντικατασταλτική πολιτική με πρωτεύον μέλημα της, την ελαχιστοποίηση του κινδύνου από τη χρήση.

Οι Ευρωπαϊκές πόλεις που είναι ενταγμένες στο παρόν σωματείο συνεργάζονται σύμφωνα με τη διακήρυξη της Φρανκφούρτης, σκοπός της οποίας είναι μια ανθρώπινη πολιτική που βασίζει τις πράξεις του στην αντίληψη της πραγματικότητας στον τομέα της τοξικομανίας.

Στο σωματείο αυτό ανήκουν 42 πόλεις και περιφέρειες της Ευρώπης, οι οποίες έχουν αυξημένα προβλήματα τοξικομανίας. Το σωματείο αυτό συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Ένωση και στόχοι του είναι:

- * Η ανταλλαγή εμπειριών, πληροφοριών και στρατηγικών, στην εφαρμογή της τοπικής πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

- * Η παρουσίαση συζήτηση και εφαρμογή, νέων προγραμμάτων.

- * Η συνεργασία με σκοπό την εναρμόνιση των τοπικών στρατηγικών.

- * Ανταλλαγή πληροφοριών και μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων φορέων.

- * Εκδόσεις και διανομές μελετών και εργασιακών εκθέσεων, που αφορούν την εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων.

- * Επαφές σε εθνικό και διεθνή επίπεδο, με οργανισμούς ή φορείς, με σκοπό την ενίσχυση των εμπειριών των πόλεων.

5.2. ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Αμέσως μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, υπήρξε μια ιδέα που οδήγησε στις αδελφοποιήσεις πόλεων της Ευρώπης³. Δήμοι απ' όλη την Ευρώπη έρχονται σε επαφή δημιουργώντας φιλικούς και κοινωνικούς δεσμούς.

Οι αδελφοποιήσεις πόλεων χαρακτηρίζονται από μεγάλη συμμετοχή των πολιτών. Έτσι οι πολίτες γνωρίζουν περισσότερα πράγματα για τον τρόπο ζωής των πολιτών στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, επικοινωνούν μεταξύ τους, ανταλλάζουν εμπειρίες, αναπτύσσουν κοινά σχέδια σχετικά με θέματα που ενδιαφέρουν και τις δύο

³ http://ec.europa.eu/towntwinning/index_el.htm

πλευρές, όπως η ένταξη στην τοπική κοινωνία, το περιβάλλον, η οικονομική ανάπτυξη και οι πολιτιστικές διαφορές.

Ο βασικός στόχος λοιπόν είναι η ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των λαών της Ευρώπης στη βάση των τοπικών κοινωνιών. Δημιουργώντας μια κοινή Ευρωπαϊκή ταυτότητα, που θα οδηγήσει σταδιακά στη δημιουργία της ``Ευρώπης των Πολιτών``.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χορηγεί επιδοτήσεις για εκδηλώσεις αδελφοποίησης που περιλαμβάνουν εκπαιδευτικά προγράμματα με τοπικά ευρωπαϊκά θέματα. Προτεραιότητα δίνεται στις εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουν πόλεις και δήμοι από τις υποψήφιες χώρες, στις νέες συμφωνίες αδελφοποιήσεων, στα σχέδια στα οποία συμμετέχουν μικροί δήμοι ή δήμοι από γεωγραφικά μειονεκτούσες περιοχές, στις εκδηλώσεις και στα σχέδια στα οποία συμμετέχουν νέοι ή μειονεκτούσες ομάδες.

Η αδελφοποίηση των Ο.Τ.Α, με ξένους Δήμους προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 73 Ν. 1416/84. Μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα άμεσης ανταλλαγής σε πολιτιστικό -πολιτικό - οικονομικό επίπεδο, προωθώντας ένα καινούργιο δρόμο αποκέντρωσης και αυτονομίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς τα έξω.

Η υποστήριξη από την Ε.Ε. καθιερώθηκε το 1989 μετά από πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έγινε δεκτή από τις πόλεις και τους δήμους της Ευρώπης. Το 2006 υποβλήθηκαν στην Επιτροπή περισσότερες από 2.450 αιτήσεις επιδότησης.

Κάθε χρόνο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απονέμει τα ``Χρυσά αστέρια των αδελφοποιήσεων`` στα 10 καλύτερα σχέδια που συνέβαλαν αποτελεσματικά στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Ο δήμος Καλλιθέας έχει αδελφοποιηθεί με τις εξής πόλεις:⁴

★ **PRESNIA Μόσχας**

Το 1985 έγινε διμερής συμφωνία αδελφοποίησης. Στόχος της η αναθέρμανση σχέσεων μεταξύ των δύο πόλεων μέσω πολιτιστικών και πολιτισμικών ανταλλαγών.

⁴ <http://www.dhmos-kallitheas.gr/diethni2.htm>

★ **SARTROUVILLE** Γαλλίας

Ο Δήμος Καλλιθέας με την πόλη Sartrouville της Γαλλίας, έχει αδελφοποιηθεί το 1986. Υπογράφηκε διμερής συμφωνία φιλίας και συνεργασίας.

Υπάρχει Ορθόδοξη Ελληνική Κοινότητα.

Δραστηριότητες:

- Αθλητικές συναντήσεις ποδοσφαίρου, μπάσκετ.
- Ανταλλαγές φιλοξενίας μαθητών με την συνεργασία της Γαλλικής Πρεσβείας και του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών & του παραρτήματος Καλλιθέας.
- Προωθείται η ανάπτυξη δραστηριοτήτων ναυτοπροσκόπων Καλλιθέας-Sartrouville

★ **HASKOVO** Βουλγαρίας

Αδελφοποιήθηκε με το Δήμο το 1987. Είχε ως στόχο την αναζωογόνηση των σχέσεων των δύο λαών.

Δραστηριότητες:

- Εκδηλώσεις φιλίας, επαφές του συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων της ευρύτερης συνοριακής περιοχής Έβρου-Βουλγαρίας με τις αντίστοιχες περιφερειακές ενώσεις της περιοχής Δυτικής Μακεδονίας για μελλοντική συνεργασία.

★ **HIMARA** Αλβανίας

Το 1993 ο Δήμος ``υιοθέτησε`` την πόλη και άρχισε να συγκεντρώνει χρήματα για δημιουργία Δημοτικού Ελαιοτριβείου.

Οι εξελίξεις και η ανεξέλεγκτη υπάρχουσα κατάσταση, έχει παγώσει τις όποιες διαδικασίες. Πρόσφατα κλιμάκιο της Χιμάρα, επισκέφτηκε την Καλλιθέα για συντονισμό παραπέρα ενεργειών.

★ **FERRARA** Ιταλίας

Υπογράφηκε διμερής συμφωνία φιλίας το 1994.

Δραστηριότητες:

- Πρωτοποριακή έκθεση γραφιστικής με υλικό από το αρχείο Φεραρρέζων Καλλιτεχνών.
- Επιμορφωτικά προγράμματα ανταλλαγών.
- Ανώτατη ένωση εκπαιδευτικών.
- Υπάρχει σύλλογος Ελλήνων φοιτητών, 150 Έλληνες είναι ήδη δημότες της.

★ **ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ** Κόνιτσας

Το 1995 ο Δήμος ``υιοθέτησε`` το Ακριτικό χωριό του οποίου το 80% των δημοτών του είναι κάτοικοι Καλλιθέας, όπου είναι και η έδρα του συλλόγου Κεφαλοχωρίου. Δραστηριότητες:

- Συμμετοχή του Δήμου στο αναπτυξιακό πολιτιστικό συνέδριο.

Ο παρόν δήμαρχος Κ. Ασκούνης έχει ανακηρυχθεί επίτιμος Δημότης Κεφαλοχωρίου.

ΜΕΡΟΣ Β*
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

**Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ**

Η επιτυχημένη λειτουργία, η παραγωγικότητα και η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. στηρίζεται βασικά στην εποπτεία της Επιχείρησης από το Διοικητικό Συμβούλιο και στην διαφάνεια των διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

Με τα σημερινά δεδομένα τον αποφασιστικότερο ρόλο στην επίτευξη των στόχων των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. είναι η Δημοκρατική λειτουργία η οποία υλοποιείται με την κατανομή ευθυνών μεταξύ των μελών, ώστε να καλύπτουν όλο το φάσμα των καθηκόντων.

Στην Καλλιθέα λειτουργούν οι εξής Δημοτικές Επιχειρήσεις: Η Δημοτική Επιχείρηση τεχνικών έργων (Δ.Ε.Τ.Ε.), η Δημοτική Επιχείρηση παροχής υπηρεσιών (Δ.Ε.Π.Υ.), η Δημοτική Επιχείρηση κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) και η Δημοτική Επιχείρηση πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης με την οποία θ' ασχοληθούμε παρακάτω.

6.1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλλιθέας (Δ.Ε.Π.Κ.Α.) είναι Αμιγής Δημοτική Επιχείρηση, Νομικό πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)¹.

Διέπεται από τις διατάξεις 23326/6.9.1989 απόφασης του Νομάρχη Πειραιά που δημοσιεύθηκε στο 688/Β/13.9.1989 ΦΕΚ σύσταση της επιχείρησης, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις 16713/31.8.1990 που δημοσιεύθηκε στο 600/Β/17.9.1990 ΦΕΚ, τις 2872/17.2.1992 που δημοσιεύθηκε στο 127/Β/27.2.1992 ΦΕΚ (απόφασης του Νομάρχη Πειραιά) και τις 40555/15.10.1998 που δημοσιεύθηκε στο 1224/Β/1.12.1998 ΦΕΚ (απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής).

Η αμιγής δημοτική επιχείρηση ιδρύθηκε απ' το δήμο. Διέπεται απ' τους κανόνες του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και από τις διατάξεις της εμπορικής και αστικής νομοθεσίας, ενώ απαγορεύεται η συμμετοχή οποιουδήποτε άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου ακόμα και άλλου δήμου.

Ο ορισμός ως «αμιγούς» επιχείρησης προκύπτει από τη διάταξη της παρ.6 του άρθρου 277 του Π.Δ. 410/1995 όσο και από τις λοιπές διατάξεις οι οποίες αναφέρονται στη διοίκηση και λειτουργία των επιχειρήσεων².

6.2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η Επιχείρηση διοικείται από εννεαμελές (9 μέλη) Διοικητικό Συμβούλιο, που ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο (άρθρο 278 παρ. 1 του Π.Δ. 410/1995) μαζί με αναπληρωτές. Στο Διοικητικό Συμβούλιο θα συμμετέχουν³:

- Τρεις (3) αιρετοί Δημοτικοί Σύμβουλοι, εκ των οποίων ο ένας θα προέρχεται από την μειοψηφεία.
- Ένας (1) εκπρόσωπος Συνοικιακού Συμβουλίου.

¹ Φ.Ε.Κ., 688/Β/13.9.1989

² Κώδικας Δήμων & Κοινοτήτων, άρθρο 277 Π.Δ. 410/199

³ Φ.Ε.Κ., 1224/Β/1.12.1998

- Ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Επαγγελματιοβιοτεχνών του Δήμου Καλλιθέας.
 - Τέσσερις (4) Δημότες ή κάτοικοι του Δήμου Καλλιθέας που θα έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της Επιχείρησης.
 - Ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Επιχείρηση όταν ο αριθμός των απασχολούμενων είναι μεγαλύτερος των 20 ατόμων (χωρίς αλλαγή της συστατικής πράξης).
- (Στην περίπτωση συμμετοχής στο Δ.Σ. εκπροσώπου των εργαζομένων, οι δημότες ή κάτοικοι θα είναι τρεις(3)).

6.3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σκοπός της Επιχείρησης είναι ⁴:

1. Η οργάνωση κοινωνικοπολιτιστικών δραστηριοτήτων, θεατρικών παραστάσεων, συνεδρίων και επιστημονικοτεχνική υποστήριξη πολιτιστικών πρωτοβουλιών που θα συντελούν στην πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου.
2. Η αξιοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος "ΦΑΛΗΡΙΚΟ ΔΕΛΤΑ" του Δημοτικού Θεάτρου και του Δημοτικού Κινηματογράφου για πολλαπλές κοινωνικοπολιτιστικές δραστηριότητες, θεατρικές παραστάσεις και διαλέξεις.
3. Η αξιοποίηση του Πάρκου της Πλατείας Δαβάκη, του Πάρκου Χαροκόπου και της όχθης Ιλισσού στην περιοχή των σταθμών ΗΣΑΠ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της καλοκαιρινής περιόδου.
4. Η αξιοποίηση των χώρων του Δημοτικού Σταδίου και του Δημοτικού Γυμναστηρίου για συναυλίες.
5. Η λειτουργία ψυχαγωγικών Κέντρων (αναψυκτήρια, εστιατόρια) στους παραπάνω χώρους, τα έσοδα των οποίων θα διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών των πολιτιστικών εκδηλώσεων και την επέκταση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του Δήμου Καλλιθέας.

⁴ - Φ.Ε.Κ., 1224/Β/1.12.1998

- Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, "Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης", Οικονομοτεχνική μελέτη – Β' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, σελ. 2

6. Η αξιοποίηση του τομέα διαφήμισης που διενεργείται στο χώρο του Δήμου Καλλιθέας.
7. Η ανάληψη, υλοποίηση και ανίχνευση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο.
8. Η οργάνωση των υπηρεσιών υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας και λειτουργία τμημάτων Προληπτικής Υγιεινής, Συμβουλευτικών Σταθμών, Οικιακής Βοήθειας και Υποστήριξης ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες.

6.4. Ο ΧΩΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Τόπος εργασίας θεωρείται ο τόπος που έχει τα γραφεία της η Επιχείρηση και συγκεκριμένα ο Δήμος Καλλιθέας. Το κτίριο όπου στεγάζεται η Δ.Ε.Π.Κ.Α. νοικιάζεται απ' το Δήμο Καλλιθέας.

Οι εργαζόμενοι της Δ.Ε.Π.Κ.Α. δεν έχουν την δημοσιοϋπαλληλική μονιμότητα, επειδή η επιχείρηση είναι Ν.Π.Ι.Δ. και εκτελείται ότι ισχύει στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας⁵. Οι προσλήψεις του προσωπικού από το 1997 μέχρι σήμερα, γίνονται μέσω Α.Σ.Ε.Π. και όπως προβλέπει ο νόμος.

6.5. ΠΟΡΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Κ.Α.

Οι πόροι για τη λειτουργία της Δ.Ε.Π.Κ.Α. προέρχονται από:

- α) Το Υπουργείο Εργασίας
- β) Την Περιφέρεια Αττικής
- γ) Την προγραμματική σύμβαση που αφορά το Σ.Κ.Ο.
- δ) Τα έσοδα της επιχείρησης

⁵ Χ. Σκιά-Πανοπούλου, Ανάλυση της διαδικασίας της πολιτιστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Η περίπτωση της Καλαμάτας, Διδακτορική διατριβή, Σελ. 291

6.6. ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο οργανόγραμμα Διοικητικής – Λειτουργικής Διάρθρωσης περιγράφεται το γενικό διοικητικό πλαίσιο, ώστε να καλύπτει όλες τις ανάγκες και απαιτήσεις των σημερινών δραστηριοτήτων της Επιχείρησης στους τομείς και τα τμήματα της.

Στους Κανονισμούς εσωτερικών υπηρεσιών και διαχείρισης περιγράφονται οι διαδικασίες δράσης και επέμβασης ώστε να εξασφαλίζεται:

- Η συνεχής πληροφόρηση και σωστή ενημέρωση των υπευθύνων των τμημάτων από τη Διεύθυνση και τους επικεφαλής των Τομέων.
- Η συνεχής και άμεση επικοινωνία μεταξύ των στελεχών των τμημάτων και γραφείων και ιδιαίτερα αυτών που έχουν ίδιο αντικείμενο.
- Η αλληλεσύνδεση των Τομέων και Τμημάτων για την διεκπεραίωση εργασιών με μειωμένο διοικητικό και διαχειριστικό κόστος.

6.7. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Τα διαδοχικά επίπεδα που προβλέπονται στην οργανωτική διάρθρωση (Οργανόγραμμα Διοικητικής – Λειτουργικής Διάρθρωσης) μετά το Διοικητικό Συμβούλιο είναι ⁶:

- Η Γενική Διεύθυνση
- Οι Τομείς
- Τα τμήματα
- Τα Γραφεία

Οι αντίστοιχοι υπεύθυνοι των παραπάνω διοικητικών επιπέδων ονομάζονται:

- Γενικός Διευθυντής ή Διευθύνων Σύμβουλος
- Υπεύθυνος Τομέα
- Υπεύθυνος Τμήματος
- Υπεύθυνος Γραφείου

Οι αρμοδιότητες που αναφέρονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Υπηρεσιών, θεωρούνται ενδεικτικές του περιεχομένου εργασίας και επομένως μπορεί να

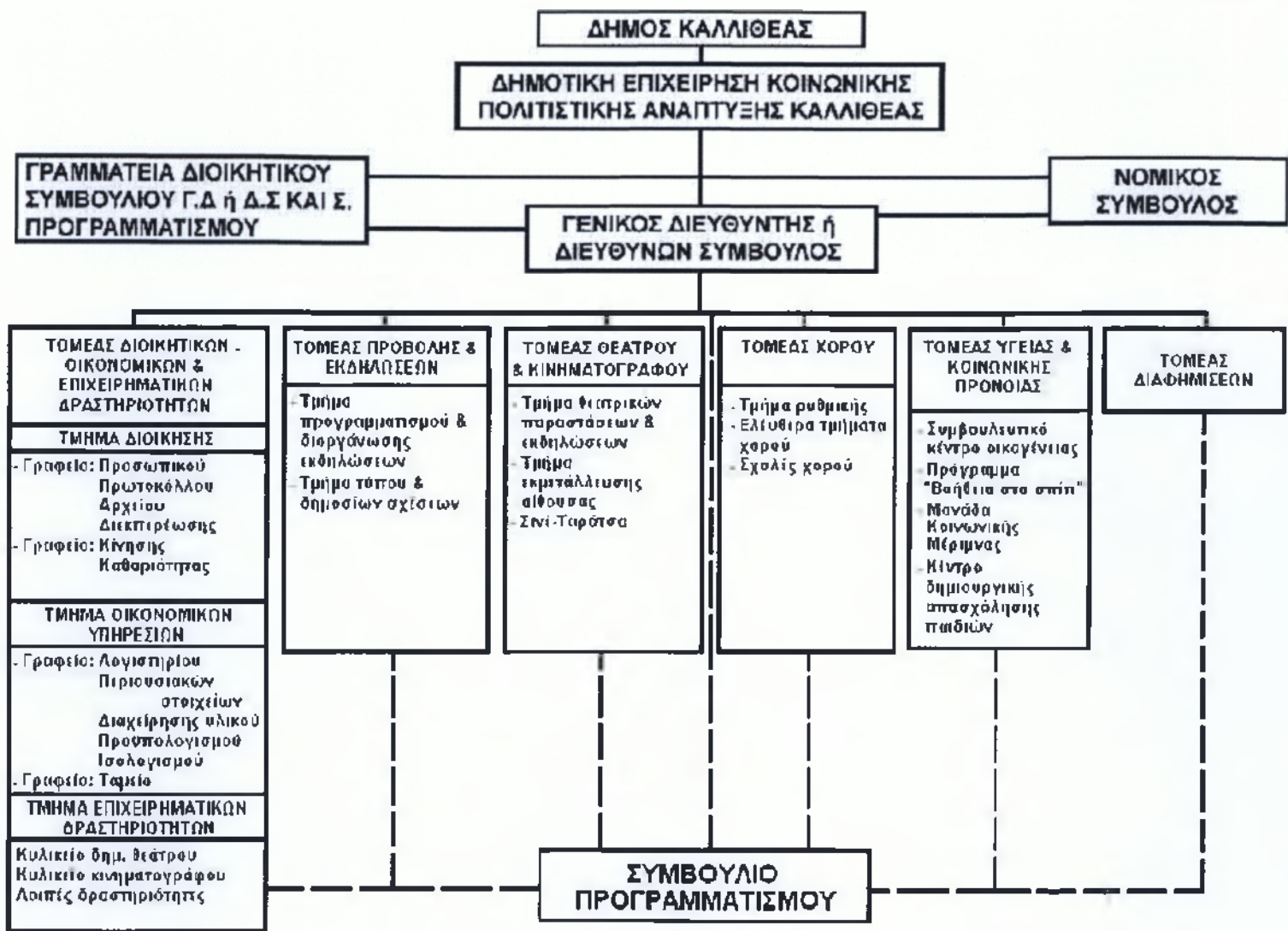
⁶ Κανονισμός Εσωτερικών Υπηρεσιών

ανατίθενται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον Γενικό Διευθυντή στο προσωπικό κάθε ενότητας καθήκοντα που δεν αναφέρονται με συγκεκριμένο τρόπο στην αντίστοιχη περιγραφή του περιεχομένου εργασίας, αλλά εντάσσονται στο ουσιαστικό περιεχόμενο της.

Σε περίπτωση που η Επιχείρηση επεκτείνει τους σκοπούς της και εντάξει και άλλες δραστηριότητες, το Διοικητικό Συμβούλιο συμπληρώνει ή/και τροποποιεί τον ΕΚΥ με τις απαραίτητες διοικητικές ενότητες και τις αντίστοιχες περιγραφές αρμοδιοτήτων τους.

Ορισμένες από τις προβλεπόμενες θέσεις εργασίας στον Ε.Κ.Υ. δεν θα είναι πλήρους αλλά περιορισμένης απασχόλησης λόγω της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου των θέσεων αυτών και του ειδικού τρόπου συνεργασίας με τον οποίο θα λειτουργούν ορισμένες κατηγορίες προσωπικού ή συνεργατών. Επίσης είναι δυνατόν οι υπεύθυνοι Τομέων να αναλάβουν περισσότερους του ενός Τομέα. Το ίδιο ισχύει και για τους υπεύθυνους των τμημάτων ή γραφείων.

Σημειώνεται επίσης ότι επειδή η δυναμική εξέλιξη της Επιχείρησης είναι πιθανόν να την οδηγήσει στην δημιουργία και νέων Τομέων και τμημάτων γίνεται φανερό ότι ο Ε.Κ.Υ. θα έχει στην πορεία ανάπτυξης της διαδοχικές τροποποιήσεις με τις οποίες θα επιδιώκεται κάθε φορά η συμπλήρωση, βελτίωση και προσαρμογή του στις ανάγκες της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

ΓΕΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ Δ.Ε.Π.Κ.Α.

6.8. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Στα σχέδια των Κανονισμών που προτείνονται είναι δυνατόν να γίνουν τροποποιήσεις και συμπληρώσεις εφόσον διαπιστωθεί από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τα στελέχη της Επιχείρησης, ότι αυτές θα συντελέσουν στην καλύτερη οργάνωση και εποπτεία των λειτουργιών της Επιχείρησης ⁷.

Σύμφωνα με το άρθρο 283 του Π.Δ. 410/1995 οι Κανονισμοί που συντάσσονται, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης και εγκρίνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο είναι:

- Ο Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών: Με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Επιχείρησης και το ανώτατο όριο του αριθμού του προσωπικού.
- Ο Κανονισμός Διαχείρισης: Ρυθμίζει θέματα που αφορούν τους κανόνες διαχείρισης της Επιχείρησης. Δηλαδή, καθορίζονται όλες οι λογιστικές και διαχειριστικές διαδικασίες εισροών και εκροών οικονομικών πόρων της Επιχείρησης.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσεται και εγκρίνεται:

- Ο Κανονισμός Προσωπικού: Καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την πρόσληψη, τα προσόντα, τις εργασιακές σχέσεις και το πειθαρχικό δίκαιο του προσωπικού.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να συντάσσονται και άλλοι Κανονισμοί που κρίνονται απαραίτητοι για την λειτουργία της Επιχείρησης. Στο πλαίσιο αυτό έχει συνταχθεί:

- Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρησιμοποίηση του οποίου θα αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Στόχος του είναι, με την κατανομή των αρμοδιοτήτων των μελών, να επιτύχει την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου στις δραστηριότητες της Επιχείρησης σε επίπεδο Διοίκησης. Σε καμία περίπτωση ο κανονισμός δεν ανατρέπει τις ευθύνες, αρμοδιότητες και διαδικασίες του Δ.Σ. όπως αυτές αναφέρονται στα άρθρα 277-282 του Π.Δ. 410/95 καθώς και τις ευθύνες, αρμοδιότητες

⁷ Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, 'Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης', Οικονομοτεχνική μελέτη – Β' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, Σελ. 6

και υποχρεώσεις του που προκύπτουν από τους κανονισμούς εσωτερικών υπηρεσιών, προσωπικού, διαχείρισης και προμηθειών.

- Στο σχέδιο Κανονισμού Προμηθειών:(Παράρτημα του Κανονισμού Διαχείρισης) προβλέπονται οι διαδικασίες και το σύστημα προμηθειών Επιχειρήσεων του ΟΤΑ. Συγκεκριμένα περιγράφεται το σύστημα προμηθειών υλικών και υπηρεσιών, η παρακολούθηση όλων των σταδίων, η διεκπεραίωση των διαδικασιών και τα απαιτούμενα παραστατικά που πρέπει να συμπληρώνονται. Σημειώνεται ότι για τον Κανονισμό Προμηθειών προωθείται από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Επιστημονικό στέλεχος	Ειδικός σε θέματα Διοίκησης-Οργάνωσης	1	ΠΕ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Επιστημονικό στέλεχος	Δικηγόρος	1	ΠΕ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Δ.Σ & Γ.Δ.	Διοικητικό στέλεχος		1	ΔΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	Υπεύθυνος τομέα	Ειδικός σε οικονομικά και λογιστικά συστήματα	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Υπεύθυνος τμήματος	Ειδικός σε θέματα Διοίκησης και Οργάνωσης	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ - ΑΡΧΕΙΟΥ - ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	Υπεύθυνος γραφείου	Γραμματέας	1	ΔΕ ή ΤΕ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ	Υπεύθυνος γραφείου		5	ΔΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Υπεύθυνος τμήματος	Ειδικός σε οικονομικά και λογιστικά συστήματα	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ - ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΟΥ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	Υπεύθυνος γραφείου	Ειδικός σε θέματα οικονομικά και λογιστικά συστήματα	5	ΔΕ ή ΤΕ
ΤΑΜΕΙΟ	Υπεύθυνος ταμείου	Ειδικός σε θέματα οικονομικά και λογιστικά συστήματα	1	ΔΕ ή ΤΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	Υπεύθυνος τομέα	Ειδικός σε αντίστοιχα θέματα	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Υπεύθυνος τομέα	Ειδικός σε αντίστοιχα θέματα	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Υπεύθυνος τομέα	Ειδικός σε αντίστοιχα θέματα	2	ΔΕ

Οι παρακάτω πίνακες αφορούν τον Κανονισμό Προσωπικού σύμφωνα με το απόσπασμα πρακτικού της 238^{ης} συνεδρίασης του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ • Αναψυκτήρια – Κυλικεία • Λοιπές	Υπεύθυνος τμήματος	Ειδικός σε θέματα Διοίκησης επιχειρήσεων	1	ΔΕ ή ΤΕ
	Υπεύθυνος τμήματος	» » »	2	ΔΕ ή ΤΕ
	Υπεύθυνος τμήματος	» » »	2	ΔΕ ή ΤΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ.	Υπεύθυνος τομέα	Ειδικός σε θέματα επικοινωνίας, δημοσιότητας και διοργάνωσης εκδηλώσεων	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ – ΘΕΑΤΡΟΥ	Υπεύθυνος τομέα	Θεατρική παιδεία	1	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ ΔΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ – ΘΕΑΤΡΟΥ		Ταμίας	2	
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ		Καθαρίστρια Ταξιθέτες	2	
ΤΟΜΕΑΣ ΧΟΡΟΥ	Υπεύθυνος σχολών χορού	Ειδικός σε θέματα χορού	1	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Καθηγήτριες χορού	Καθηγήτριες χορού	3	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
	Βοηθοί καθηγητών	Αποφ. Σχολής χορού	3	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
	Πιανίστας	Αποφ. Μουσικής σχολής	1	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
	Γυμναστής	Πτυχ. Γυμναστικής Ακαδημίας	1	ΠΕ
	ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	Γραμματειακή υποστήριξη	Γραμματείς	4
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Καθαριότητα	Καθαρίστρια	3	

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	Διοικητικός υπεύθυνος	Ειδικός σε θέματα Διοίκησης-Οργάνωσης	1	ΔΕ ή ΤΕ
	Επιστημονικός υπεύθυνος		1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΒΡΕΦΩΝ - ΝΗΠΙΩΝ	Ειδικός επιστήμονας	Κοινωνικός λειτουργός	2	ΔΕ ή ΤΕ
		Βρεφονηπιαγωγός	5	
		Παιδοψυχίατρος	2	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Γραμματειακή υποστήριξη Καθαρίστρια	Γραμματείς	2	ΔΕ ή ΤΕ
		Καθαρίστρια	2	
ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΩΝ	Ειδικός επιστήμονας Ειδικός επιστήμονας Ειδικός επιστήμονας	Λογοπεδικός	5	
		Ψυχολόγος	7	
		Ψυχοπαιδαγωγός	2	
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Γραμματειακή υποστήριξη Καθαρίστρια	Γραμματείς Καθαρίστρια		ΔΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΗΒΩΝ	Ειδικός επιστήμονας Ειδικός επιστήμονας	Σύμβουλος επαγγ. Προσανατ.	1	ΔΕ ή ΤΕ
		Κλινικός ψυχολόγος	2	ΔΕ ή ΤΕ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Συνεργάτης Συνεργάτης Συνεργάτης	Νηπιαγωγών – Παιδαγωγών	6	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
		Καθαρίστρια	2	ΔΕ ή ΥΕ
		Γραμματείς	1	ΔΕ ή ΤΕ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	Υπεύθυνος	Ειδικός σε θέματα υγείας & κοινωνικής πρόνοιας – Ειδικός σε θέματα οργάνωσης & διοίκησης	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	Γραμματειακή υποστήριξη	Γραμματείς	1	ΔΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ «ΜΟΝΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ»	Συνεργάτης	Κοινωνικός λειτουργός	2	ΠΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Νοσηλεύτρια	2	ΤΕ
	Συνεργάτης	Οικογενειακή βοηθός	8	ΔΕ
	Συνεργάτης	Φυσιοθεραπευτής	1	ΔΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Ιατρικός παθολόγος	1	ΠΕ
ΤΜΗΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» - ΙΛΙΣΣΟΣ	Συνεργάτης	Κοινωνικός λειτουργός	1	ΠΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Νοσηλεύτρια	1	ΤΕ
	Συνεργάτης	Οικογενειακή βοηθός	2	ΔΕ
ΤΜΗΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» - ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ	Συνεργάτης	Κοινωνικός λειτουργός	1	ΠΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Νοσηλεύτρια	1	ΤΕ
ΤΜΗΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Συνεργάτης	Οικογενειακή βοηθός	2	ΔΕ
	Συνεργάτης	Κοινωνικός λειτουργός	1	ΠΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Νοσηλεύτρια	1	ΤΕ
	Συνεργάτης	Οικογενειακή βοηθός	2	ΔΕ
ΤΜΗΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» - Ν. ΣΜΥΡΝΗ	Συνεργάτης	Κοινωνικός λειτουργός	1	ΠΕ ή ΤΕ
	Συνεργάτης	Νοσηλεύτρια	1	ΤΕ
	Συνεργάτης	Οικογενειακή βοηθός	2	ΔΕ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΚΔΑΠ «ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ»	Υπεύθυνος τομέα	Εκπαιδευτικός	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Συνεργάτης	Εκπαιδευτικός	3	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Συνεργάτης	Καθαρίστρια	1	ΔΕ ή ΥΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΚΔΑΠ «ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ»	Υπεύθυνος τομέα	Εκπαιδευτικός	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Συνεργάτης	Εκπαιδευτικός	3	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Συνεργάτης	Καθαρίστρια	1	ΔΕ ή ΥΕ
ΤΟΜΕΑΣ ΚΔΑΠ «ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ»	Υπεύθυνος τομέα	Εκπαιδευτικός	1	ΠΕ ή ΤΕ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Συνεργάτης	Εκπαιδευτικός	2	ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	Συνεργάτης	Καθαρίστρια	1	ΔΕ ή ΥΕ

6.9. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Κ.Α.

Η επιχείρηση αναπτύσσει στα πλαίσια των οικονομικών και λειτουργικών της δυνατοτήτων κοινωνική πολιτική με τους παρακάτω στόχους ⁸:

- Την ενίσχυση του πλέγματος της κοινωνικής ασφάλειας των εργαζόμενων και των οικογενειών τους. Στον τομέα αυτό επιδιώκεται η κάλυψη εκτάκτων ασφαλιστικών αναγκών μεμονωμένων εργαζομένων ή μελών των οικογενειών τους καθώς και η κάλυψη πρόσθετων ασφαλιστικών αναγκών εργαζομένων και των οικογενειών τους.
- Την ενίσχυση κοινωνικών δραστηριοτήτων των εργαζομένων και των οικογενειών τους. Στον τομέα αυτό επιδιώκεται η ενθάρρυνση και ενίσχυση πολιτιστικών, επιμορφωτικών, αθλητικών και άλλων μορφών κοινωνικής δραστηριότητας που αναπτύσσονται από ομάδες εργαζομένων, προάγουν την συνεργασία μεταξύ τους και συμβάλλουν στην ανύψωση της ποιότητας της ζωής τους.

Η επιχείρηση ιεραρχεί αυστηρά τις δραστηριότητες τους στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής με βάση τους διαθέσιμους υλικούς και ανθρώπινους πόρους της και το βάρος των διαφόρων αναγκών των εργαζομένων. Σε καμία περίπτωση πόροι της κοινωνικής πολιτικής της επιχείρησης δε διατίθενται για δραστηριότητες άσχετες προς τους παραπάνω στόχους και χωρίς ιεράρχηση σύμφωνα με τα παραπάνω κριτήρια ούτε για άμεση ή έμμεση υποκατάσταση καθαρά χρηματικών παροχών προς τους εργαζομένους.

Η επιχείρηση για την επίτευξη των παραπάνω στόχων της, συνεργάζεται με τους εργαζομένους στην επιχείρηση για τη διάθεση από αυτήν των πόρων της κοινωνικής πολιτικής και την ιεράρχηση των αναγκών των εργαζομένων.

⁸ Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, 'Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης', Οικονομοτεχνική μελέτη – Β' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, Σελ. 24

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι σύγχρονοι δήμοι και οι κοινότητες, σε παγκόσμια κλίμακα, αποτελούν μια άμυνα ενάντια στη βία και στο σκοταδισμό που μαστίζουν σήμερα ολόκληρη την ανθρωπότητα. Οι δήμοι και οι κοινότητες είναι οι πιο κατάλληλοι για τη διακίνηση των πνευματικών και πολιτιστικών αγαθών ως τον πιο απομακρυσμένο ανθρώπινο οικισμό.

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να διευρύνουν τις δραστηριότητες τους που θα καλύπτουν τις ανάγκες των δημοτών και να βάλουν τα θεμέλια για να στερεώσουν έναν πολιτισμό ανθρωπινότερο για την συντήρηση και εξύψωση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου, αλλά και για την παραπέρα πρόοδο, ανάπτυξη και μετάδοση ή προαγωγή του πολιτισμού όλου του λαού.

Με αφορμή τα παραπάνω, η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Π.Κ.Α.) του Δήμου Καλλιθέας δημιουργήθηκε το 1989 με σκοπό να προσφέρει πολιτιστικό και κοινωνικό έργο στο λαό της Καλλιθέας.

Οι δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Κ.Α. για το 2006 και ο προϋπολογισμός για το 2007 έχουν ως εξής:

7.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

7.1.1. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Σύντομη παρουσίαση του Σ.Κ.Ο.

Ο Δήμος Καλλιθέας στο πλαίσιο της ανάπτυξης της Κοινωνικής Πολιτικής δημιούργησε το Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας (Σ.Κ.Ο.) τον Δεκέμβριο του 1995. Υπήρξε ένα πρωτοποριακό εγχείρημα στον τομέα της ψυχικής υγείας.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, η υγεία ορίζεται ως η πλήρης σωματική, ψυχική, κοινωνική ευεξία του ανθρώπου. Στην προκήρυξη της για την ψυχική υγεία και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού εκτιμάται ότι 5 – 15 % των παιδιών ηλικίας 3 – 15 ετών έχουν ανάγκη μιας ειδικευμένης αντιμετώπισης.

Στα πλαίσια μιας κοινωνικής πολιτικής που προάγει την πρόληψη δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της παρά μόνον όταν μπορούν να καλυφθούν και οι τρεις βαθμίδες ¹. Αναλυτικότερα:

- Η πρωτογενής πρόληψη, η οποία προσδιορίζει όλες τις ενέργειες των ομάδων ειδικών που σκοπό έχουν την μείωση της συχνότητας των διαταραχών του πληθυσμού.
- Η δευτερογενής που σκοπό έχει την πρόωπη και έγκαιρη ανίχνευση των διαταραχών ώστε να εμποδιστεί η παγίωση και η επιδείνωση μιας παθολογικής κατάστασης .
- Η τριτογενής όπου προσδιορίζονται όλες οι ενέργειες που σκοπό έχουν την μείωση των συνεπειών μιας παθολογίας ώστε να αποφευχθεί η χρονιότητα και να μειωθούν οι αρνητικές συνέπειες στην εξέλιξη του παιδιού και της οικογένειας του.

Ο Δήμος Καλλιθέας χαρακτηρίζεται από μία ποικίλη κοινωνική διαστρωμάτωση όπως επίσης και από την ύπαρξη ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Η δημιουργία του Σ.Κ.Ο. έρχεται να καλύψει αυτές τις ανάγκες στο τοπικό επίπεδο του Δήμου Καλλιθέας. Το Σ.Κ.Ο. αποτελείται από τρία τμήματα.

¹ Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, "Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης", Οικονομοτεχνική μελέτη – Α' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, σελ. 27&122

Γι' αυτό δημιουργήθηκε το 1995 ένα τμήμα υποδοχής Βρεφών – Νηπίων (μέχρι τεσσάρων ετών). Μετά την τρίχρονη επιτυχημένη εφαρμογή αυτού του προγράμματος, προχώρησε στην διεύρυνση της λειτουργίας του με τη δημιουργία του τμήματος παιδιών (μέχρι 12 ετών) και το τμήμα εφήβων (από 12 έως 18 ετών). Τα τμήματα αυτά άρχισαν να λειτουργούν από τον Οκτώβριο του 1998.

Η εφαρμογή ενός προγράμματος έγκαιρης πρόληψης κατά την βρεφική ηλικία, με την λειτουργία του τμήματος υποδοχής βρεφών – νηπίων (μέχρι τεσσάρων ετών) και την δυνατότητα θεραπευτικών συνελεύσεων γονιών – βρέφους, αποτελεί μια μοναδική εμπειρία πρόληψης σε κοινοτικό επίπεδο.

Στο τμήμα Υποδοχής Βρεφών – Νηπίων αυξήθηκε κατακόρυφα η προσέλευση, μετά την επιστολή του Δημάρχου προς τους νέους γονείς και έτσι έχουμε τη δημιουργία νέων χώρων του τμήματος.

Ο συνολικός αριθμός των οικογενειών που ενδιαφέρθηκαν ανέρχεται σε 456.

Σημείωση: Το τμήμα Υποδοχής βρεφών – νηπίων φιλοξενεί περίπου 90 – 95 παιδάκια την εβδομάδα.

Ένας άλλος άξονας των δραστηριοτήτων του Κέντρου αφορά την παροχή υπηρεσιών, σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας καθώς και των γονέων τους. Παρέχεται θεραπευτική αντιμετώπιση σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο. Λειτουργούν 5 θεραπευτικές ομάδες παιδιών, προσχολικής και σχολικής ηλικίας.

Το κέντρο αναπτύσσει συνεργασίες με άλλους φορείς και επαγγελματίες που ασχολούνται με παιδιά. Στα πλαίσια της πρωτογενούς πρόληψης έχει αναπτύξει σταθερή συνεργασία με το προσωπικό (παιδαγωγοί) των δημοτικών θεσμών προσχολικής αγωγής, με σταθερές συναντήσεις ανά 15νήμερο και την οργάνωση ομάδων εργασίας σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στο χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει διοργανώσει σειρά σεμιναρίων με στόχο την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχικής υγείας του παιδιού και της επικοινωνίας των εκπαιδευτικών με τους γονείς. Υπάρχει 15νήμερη σταθερή συνεργασία του Σ.Κ.Ο. με ομάδα εκπαιδευτικών.

Ήδη έχει καταγραφεί η αναγκαιότητα διεύρυνσης των δραστηριοτήτων στο ευαίσθητο χώρο της εφηβείας. Γι' αυτό χρειάζονται συνεργασίες και με άλλους φορείς της κοινότητας.

Λόγοι που υπαγορεύουν την λειτουργία του τμήματος εφήβων στο Σ.Κ.Ο. είναι:

- ❖ Οι οικογένειες που συνεργάζονται με το Σ.Κ.Ο. συχνά έχουν και παιδί στην εφηβεία, θα πρέπει λοιπόν να απευθύνονται σε άλλες υπηρεσίες γεγονός που επιφέρει τον κατακερματισμό της παρεχόμενης υπηρεσίας.
- ❖ Παιδιά που παρακολουθούνται στο Σ.Κ.Ο. θα πρέπει να διακόψουν την συνεργασία λόγω της εισόδου τους στην εφηβεία και να παραπεμφθούν σε άλλες υπηρεσίες, η ύπαρξη ενός τμήματος εφήβων εξασφαλίζει την συνέχεια της φροντίδας και της συνεργασίας.
- ❖ Η εμπειρία και η λειτουργία του Σ.Κ.Ο. έρχεται να επιβεβαιώσει τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Τ.Α. στην οργάνωση και εφαρμογή μιας κοινωνικής πολιτικής η οποία μπορεί να ανταποκριθεί στα κοινωνικά προβλήματα της τοπικής κοινωνίας.

Παρεχόμενες υπηρεσίες - δράσεις που αναπτύσσονται

- Δραστηριότητες έκφρασης
- Διαγνωστική Εκτίμηση
- Ψυχολογική Υποστήριξη
- Συμβουλευτική σε ομάδες γονέων
- Επαγγελματικός προσανατολισμός εφήβων
- Ατομική ψυχοθεραπεία
- Μαθησιακές δυσκολίες
- Πληροφόρηση σε θέματα ψυχικής υγείας

Τμήμα υποδοχής βρεφών και νηπίων²

Η βρεφική και νηπιακή ηλικία είναι μια περίοδος με αρκετές δυσκολίες, που πολλές φορές οδηγεί κυρίως τους νέους γονείς σε προβληματισμό. Το τμήμα υποδοχής βρεφών και νηπίων, που δημιουργήθηκε προσφέρει στήριξη και πληροφόρηση στους γονείς και πρωτογενή πρόληψη στα μικρά παιδιά παρέχοντας ταυτόχρονα ευκαιρίες για ομαλή ψυχοκοινωνική ανάπτυξη.

Το τμήμα αυτό έχει την ονομασία η «Η παρεούλα μας» και λειτουργεί εδώ και 11 χρόνια. Από το Δεκέμβριο του 1995 και μέχρι τον Ιανουάριο του 2003 έχουν απευθυνθεί 465 οικογένειες. Δέχεται βρέφη και νήπια μέχρι τεσσάρων ετών. Αποτελείται από δύο τμήματα. Το πρώτο περιλαμβάνει ηλικίες μέχρι τα δύομισι και το δεύτερο από δύομισι μέχρι τεσσάρων ετών. Το κάθε τμήμα έχει 12 – 15 παιδιά και για λειτουργικούς λόγους επιδιώκεται να υπάρχει μια σταθερότητα στην τήρηση των τμημάτων. Η προσέλευση των παιδιών σε ομάδες γίνεται δύο φορές την εβδομάδα για δύο ώρες. Στο χώρο αυτό εργάζονται τρεις βρεφονηπιαγωγοί, από τις οποίες οι δύο είναι η αίθουσα των νηπίων και η άλλη στην αίθουσα των βρεφών. Το όλο τμήμα συνεργάζεται με φορείς υγείας, νηπιαγωγεία, βρεφονηπιακούς σταθμούς κ.α.

Στόχοι της δημιουργίας του τμήματος βρεφών και νηπίων είναι:

- Να στηρίζει, να συμβουλεύει τους νέους γονείς, να τους ενημερώνει και να συνεργάζεται μαζί τους.

- Να προσφέρει στα μικρά παιδιά ευκαιρίες για νέες εμπειρίες που θα τα βοηθήσουν στη ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και εξέλιξη τους. Τέτοιες δραστηριότητες είναι η δυνατότητα συμμετοχής τους σε δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης, όπως η ζωγραφική, η κίνηση και ο χορός, η μουσική και το τραγούδι, το κουκλοθέατρο, οι ιστορίες και τα παραμύθια και τέλος οι χειροτεχνίες.

- Να συμβάλει στην κοινωνικοποίηση του παιδιού και στην ομαλή του ένταξη σε μια νέα ομάδα, εκτός της οικογένειας που γνώριζε ήδη, εκείνης των συνομηλίκων.

- Να αναπτύσσει δεξιότητες και γνώσεις μέσα από το παιχνίδι, που θεωρείται από τους πιο βασικούς τρόπους έκφρασης του παιδιού.

- Να προετοιμάσει την εισαγωγή του παιδιού στον Παιδικό Σταθμό και στο Νηπιαγωγείο, με το να εξοικειώνεται σταδιακά με τον παιδαγωγικό χώρο, να συμμορφώνεται με τους κανόνες που ισχύουν και να πειθαρχεί.
- Να απομακρυνθεί και να αποχωριστεί σταδιακά τους γονείς του για κάποιο χρονικό διάστημα.
- Να πραγματοποιούνται συναντήσεις με τους γονείς, παρέχοντας τους τη δυνατότητα να συζητήσουν θέματα που τους απασχολούν με κάποιους ειδικούς.
- Να οργανώνονται ομαδικές δραστηριότητες, στις οποίες συμμετέχουν γονείς και παιδιά, ώστε να ανακαλύψουν νέους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ τους (π.χ. γιορτές).
- Να παραπέμπουν περιπτώσεις παιδιών που παρεκκλίνουν από το φυσιολογικό στο τμήμα παιδιών, για να αντιμετωπισθούν από κάποιον ειδικό.

Το τμήμα Υποδοχής Βρεφών και Νηπίων είναι ένας όμορφος και ευχάριστος χώρος που δίνει στα μικρά παιδιά την ευκαιρία να ξεφύγουν από το σπίτι και να βρεθούν για λίγη ώρα σε ένα διαφορετικό περιβάλλον πρόσφορο για εξερεύνηση και επαφή με παιδιά της δικής τους ηλικίας.

Ένα πρόβλημα που παρουσίασε ήταν την περίοδο εκείνη που συστεγαζόταν με το Τμήμα Παιδιών. Τότε η προσέλευση των νηπίων ήταν ελάχιστη. Από τη στιγμή, όμως, που απέκτησε το δικό της χώρο, έπαψε πλέον αυτό να ισχύει και πολλές οικογένειες το επισκέπτονται, ικανοποιημένες από τη δουλειά που γίνεται. Ο χώρος πλέον στον οποίο στεγάζεται είναι όμορφος και κατάλληλος να ανταποκριθεί στις ανάγκες των παιδιών, εκτός ίσως από την αίθουσα βρεφών που θα μπορούσε να ήταν πιο μεγάλη σε σχέση με τον αριθμό που εξυπηρετεί.

Τμήμα παιδιών³

Απευθύνεται:

- Στους γονείς που οι πρώτες μικρές «δυσκολίες» του μωρού τους στον ύπνο, στο φαγητό τους δημιουργούν ανησυχίες.
- Στους γονείς που το παιδί τους (2 – 5 ετών) εμφανίζει κάποιες ιδιαίτερες δυσκολίες στο παιχνίδι, στην ομιλία, στις σχέσεις του με τα άλλα παιδιά.
- Στους γονείς που το παιδί τους (6 – 12 ετών) έχει κάποιες δυσκολίες στο σχολείο, στο διάβασμα, στις σχέσεις με τους συμμαθητές του.

Παρέχονται οι υπηρεσίες

- Διαγνωστική εκτίμηση
- Ψυχολογική, ψυχοπαιδαγωγικοί ή λογοπαιδική αντιμετώπιση των δυσκολιών του παιδιού
- Συμβουλευτική γονέων
- Ομάδες γονέων
- Πληροφόρηση της κοινότητας σε θέματα ψυχικής υγείας

Μεθοδολογίες Επιστημονικής Προσέγγισης Παιδιών

Η πρώτη επικοινωνία γίνεται τηλεφωνικά από έναν από τους δύο γονείς. Οι αρχικές πληροφορίες μεταγράφονται από τη γραμματεία σε ένα ειδικό έντυπο. Το έντυπο περιλαμβάνει όνομα, ηλικία, σχολική βαθμίδα και διάφορα άλλα στοιχεία της οικογένειας, καθώς και το κύριο αίτημα τους.

Τα έντυπα καταγραφής αιτήματος συζητιούνται στην εβδομαδιαία συνάντηση της επιστημονικής ομάδας του τμήματος. Σε αυτήν αποφασίζεται ποιοι ειδικοί θα κάνουν τη πρώτη συνέντευξη και με ποια σύνθεση. Συνήθως, η πρώτη συνάντηση γίνεται με τους γονείς προκειμένου να ληφθούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες του παιδιού, το ατομικό και οικογενειακό του ιστορικό.

Στη δεύτερη φάση γίνεται η διαγνωστική εκτίμηση του παιδιού από έναν ή περισσότερους ειδικούς, ανάλογα με την περιπλοκότητα των δυσκολιών του. Στη συνέχεια έχουμε από κοινού συνάντηση με το παιδί και τους γονείς, όπου διατυπώνονται προτάσεις σε σχέση με το αίτημα της οικογένειας.

Αυτές μπορεί να είναι:

- Θεραπευτική αντιμετώπιση των δυσκολιών του παιδιού: ψυχολογική υποστήριξη, ψυχοθεραπεία, μαθησιακή αποκατάσταση.
- Συμβουλευτική γονέων.
- Επικοινωνία με τους φορείς που εμπλέκονται στις δραστηριότητες του παιδιού (π.χ. σχολείο).
- Επικοινωνία με φορείς που αφορούν τους γονείς (κοινωνικοπρονοιακούς, ιατροκοινωνικούς).
- Παραπομπή σε άλλες υπηρεσίες (Δημόσια Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας).

Τμήμα εφήβων⁴

Απευθύνεται:

- Σε εφήβους (12 –18 ετών) που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις διαπροσωπικές τους σχέσεις, στις σχέσεις με τους γονείς τους, στο σχολείο, αγωνίες σχετικά με την επιλογή του μελλοντικού επαγγέλματος, έφηβοι που δεν πάνε καλά στο σχολείο, που έχουν μαθησιακές δυσκολίες.
- Σε γονείς που έχουν εφήβους και θέλουν να συζητήσουν τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους με κάποιον ειδικό ή και με άλλους γονείς ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις αλλαγές που φέρνει η εφηβεία.

^{2,3,4} - Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. "Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης", Αθήνα 2003

- Ενημερωτικό φυλλάδιο του Σ.Κ.Ο.

- Επαγγελματίες που εργάζονται με ομάδες εφήβων, κυρίως καθηγητές οι οποίοι αναζητούν τρόπους καλύτερης επικοινωνίας με τους εφήβους, (σεμινάρια, ομάδες καθηγητών κ.λ.π.)

Παρέχονται οι υπηρεσίες

- Διαγνωστική εκτίμηση.
- Θεραπευτική αντιμετώπιση εφήβων (ψυχολογική υποστήριξη, ατομική ψυχοθεραπεία, αποκατάσταση μαθησιακών δυσκολιών).
- Συμβουλευτική γονέων και ομάδες γονέων.
- Επαγγελματικός προσανατολισμός εφήβων.
- Παρεμβάσεις σε γυμνάσια και λύκεια.

Συνεργασία με άλλους φορείς

Το τμήμα Εφήβων συνεργάζεται με φορείς της περιοχής (γυμνάσια, λύκεια, συλλόγους, υπηρεσίες υγείας κ.α.) που ασχολούνται με εφήβους. Οργανώνει σεμινάρια σε γυμνάσια και λύκεια με ομάδες καθηγητών κ.α. Πληροφορεί την κοινότητα σε θέματα ψυχικής υγείας.

Το τμήμα Εφήβων ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1998 σε μια προσπάθεια δημιουργίας μιας δομής εξειδικευμένης, ώστε να προσεγγίσει με ευαισθησία τις ιδιαιτερότητες της εφηβικής ηλικίας και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις δυσκολίες και τα θέματα που απασχολούν τους εφήβους, τις οικογένειες τους, καθώς και τους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί από τον Οκτώβριο του 1998 έως το Δεκέμβριο του 2003, απευθύνθηκαν στο τμήμα Εφήβων 767 οικογένειες, αντιμετωπίστηκαν οι 513, ενώ οι 253 παραπέμφθηκαν. Οι λόγοι παραπομπής σε άλλες υπηρεσίες με βάση στατιστικά στοιχεία είναι:

- Ενήλικας 61,5%
- Ετεροδημότες 17,7%
- Αίτημα 20,8%

Η διαγνωστική διαδικασία εξάγεται ως εξής: τα ειδικά έντυπα παραπομπής, στα οποία έχει καταγραφεί το αίτημα, καθώς και τα υπόλοιπα στοιχεία που ήδη παρουσιάστηκαν εκτενώς, συζητιούνται στην εβδομαδιαία συνάντηση της επιστημονικής ομάδας. Σε αυτή αποφασίζεται ποιος ή ποιοι ειδικοί θα έχουν τις πρώτες συναντήσεις με την οικογένεια για την περαιτέρω διερεύνηση του αιτήματος.

Συνήθως, αυτές οι πρώτες συναντήσεις γίνονται με τους γονείς, ώστε να ληφθούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πρόβλημα του παιδιού, το ατομικό και οικογενειακό ιστορικό. Στη συνέχεια, γίνεται η διαγνωστική εκτίμηση του εφήβου από έναν ή περισσότερους ειδικούς, ανάλογα με τη φύση του προβλήματος.

Το σύνολο των πληροφοριών που προέρχονται από τους γονείς και τον έφηβο, καθώς και τα στοιχεία από την αξιολόγηση των δυσκολιών του εφήβου (μέσω συνέντευξης ή άλλων δοκιμασιών) συζητιούνται εκ νέου στην επιστημονική ομάδα προκειμένου να αποφασιστεί ποιος θα ήταν ο καταλληλότερος τρόπος αντιμετώπισης των δυσκολιών αυτών και να διαμορφωθούν οι σχετικές προτάσεις προς την οικογένεια. Οι προτάσεις αυτές ανακοινώνονται σε μια από κοινού συνάντηση των ειδικών με τους γονείς και τον έφηβο (αν θέλει να παρευρίσκεται) και στη συζήτηση που επακολουθεί, όλοι οι παρευρισκόμενοι καλούνται να δεσμευτούν ως προς τη συνεπή τήρηση των συμφωνηθέντων.

Οι προτάσεις που διατυπώνονται περιλαμβάνουν ό,τι ακριβώς και οι αντίστοιχες του Σ.Κ.Ο.

- Θεραπευτική αντιμετώπιση των δυσκολιών του παιδιού.
- Συμβουλευτική γονέων.
- Επικοινωνία με τους φορείς που εμπλέκονται στις δραστηριότητες του παιδιού.
- Επικοινωνία με φορείς που αφορούν τους γονείς.
- Παραπομπή σε άλλες υπηρεσίες.
- Στο τμήμα Εφήβων μια επιπλέον πρόταση: Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

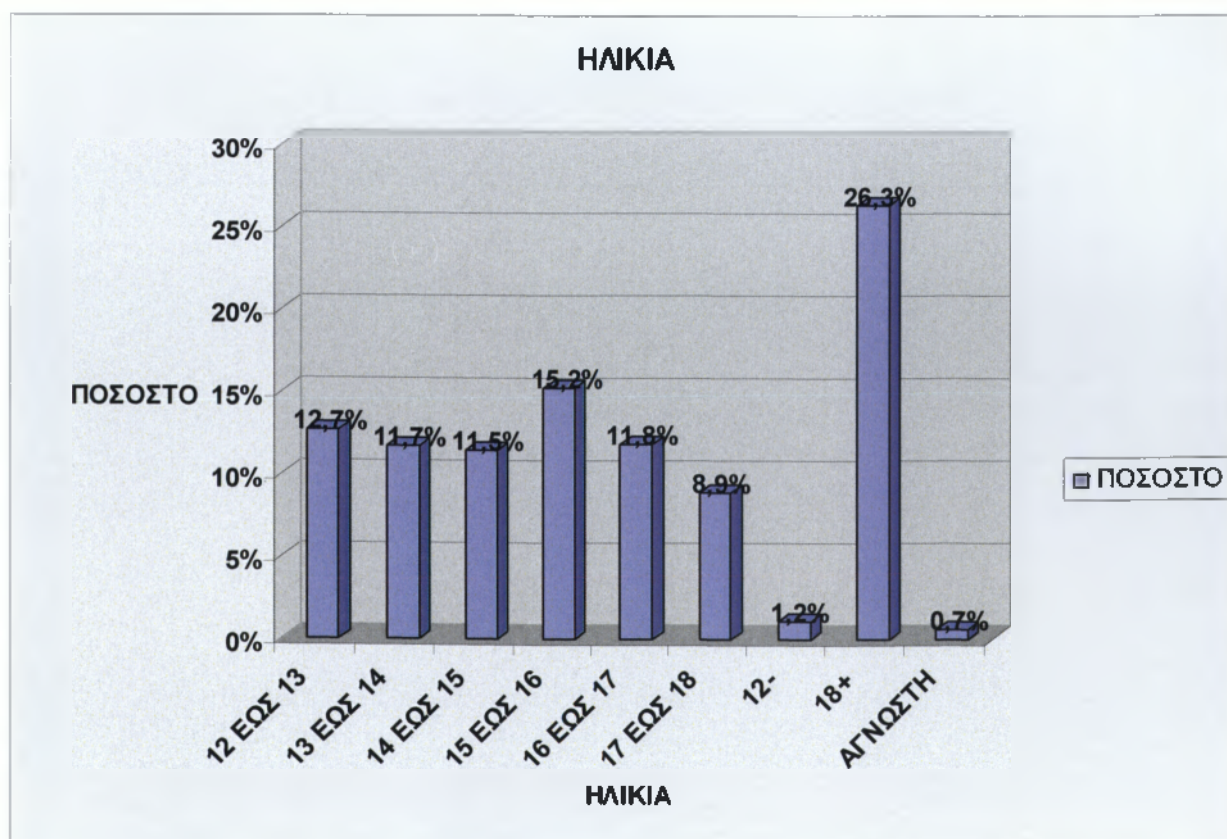
Σύμφωνα με μια αναδρομική μελέτη και συλλογή δεδομένων της χρονικής περιόδου από τον Οκτώβριο του 1998 μέχρι το Δεκέμβριο 2003, προέκυψαν στατιστικά στοιχεία που αφορούν σε διάφορα χαρακτηριστικά των παιδιών που

απευθύνονταν στο τμήμα Εφήβων, όπως η ηλικία, η τάξη και το φύλο. Παράλληλα, προέκυψαν στοιχεία που αφορούν στην πηγή παραπομπής στην υπηρεσία, στο άτομο που τηλεφωνεί, καθώς και στα αιτήματα των οικογενειών.

Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής παριστάνονται γραφικά στους πίνακες που ακολουθούν:

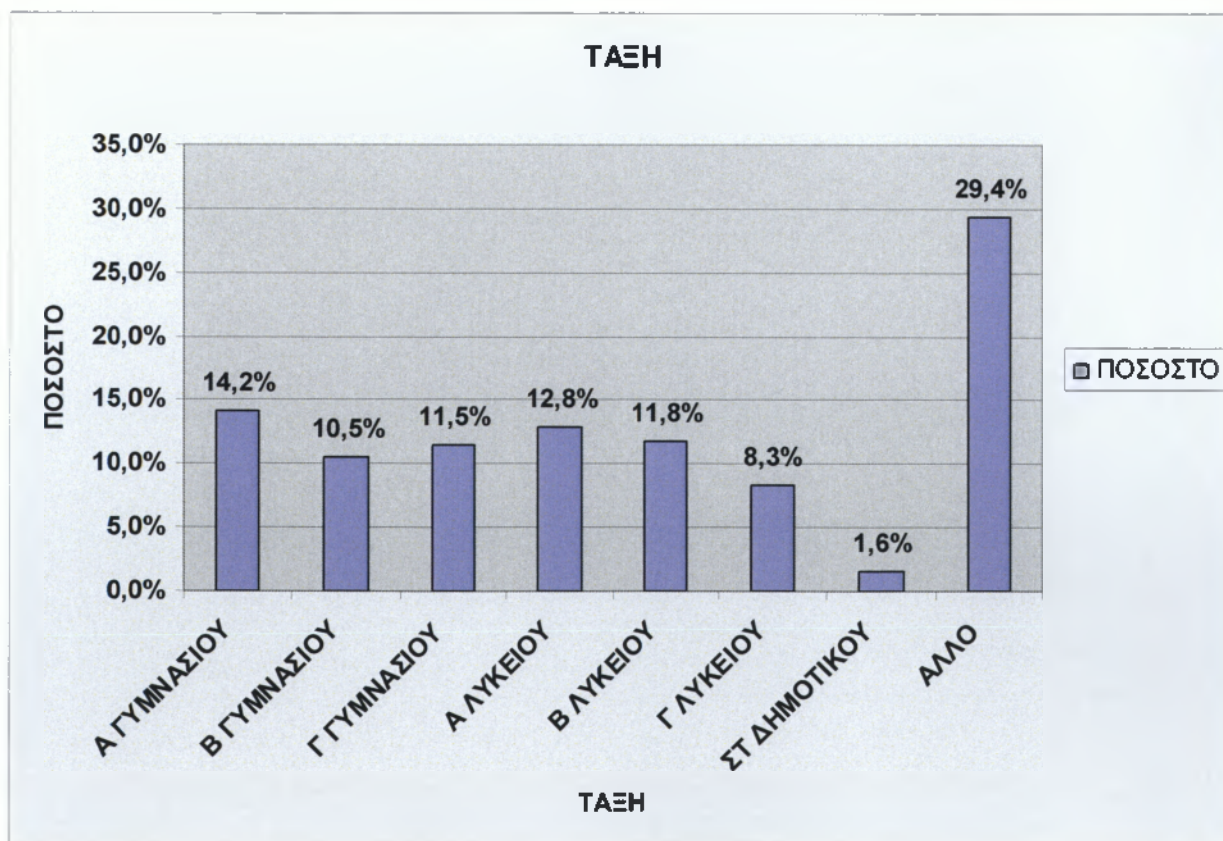
ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
12 ΕΩΣ 13	12,7%
13 ΕΩΣ 14	11,7%
14 ΕΩΣ 15	11,5%
15 ΕΩΣ 16	15,2%
16 ΕΩΣ 17	11,8%
17 ΕΩΣ 18	8,9%
12-	1,2%
18+	26,3%
ΑΓΝΩΣΤΗ	0,7%

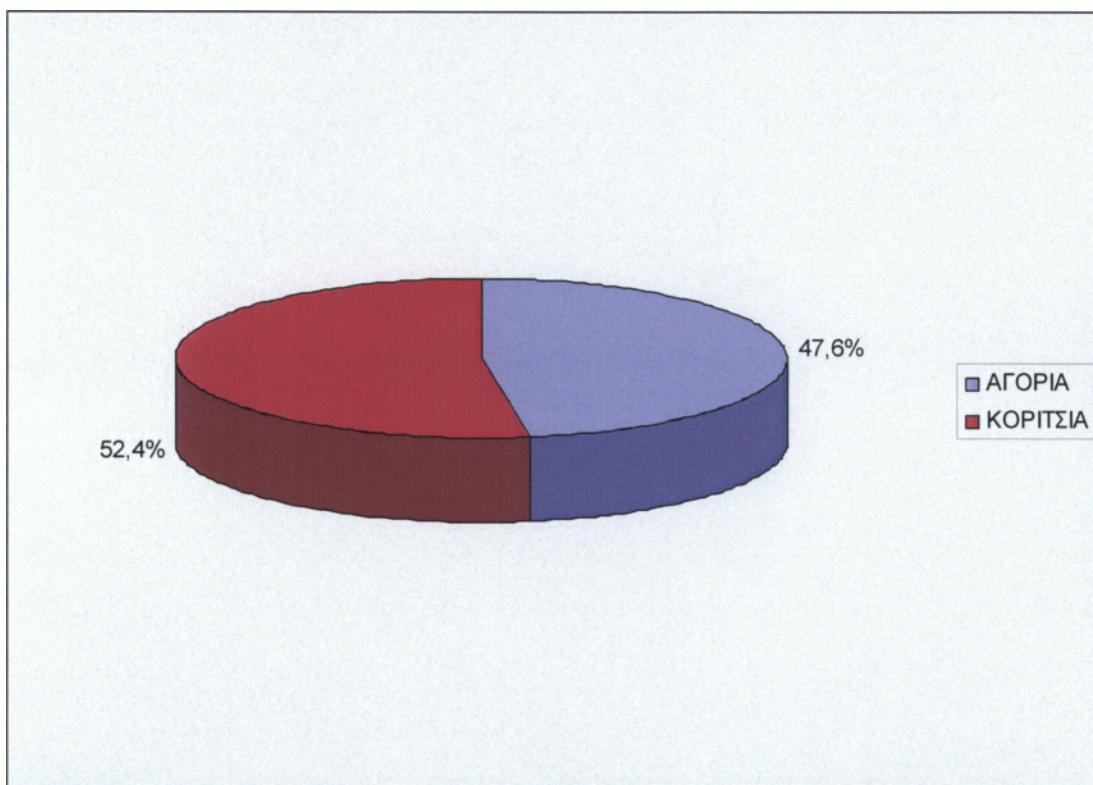
ΤΑΞΗ

ΤΑΞΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	14,2%
Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	10,5%
Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	11,5%
Α ΛΥΚΕΙΟΥ	12,8%
Β ΛΥΚΕΙΟΥ	11,8%
Γ ΛΥΚΕΙΟΥ	8,3%
ΣΤ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ	1,6%
ΑΛΛΟ	29,4%

ΦΥΛΟ

ΦΥΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΓΟΡΙΑ	47,6%
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	52,4%

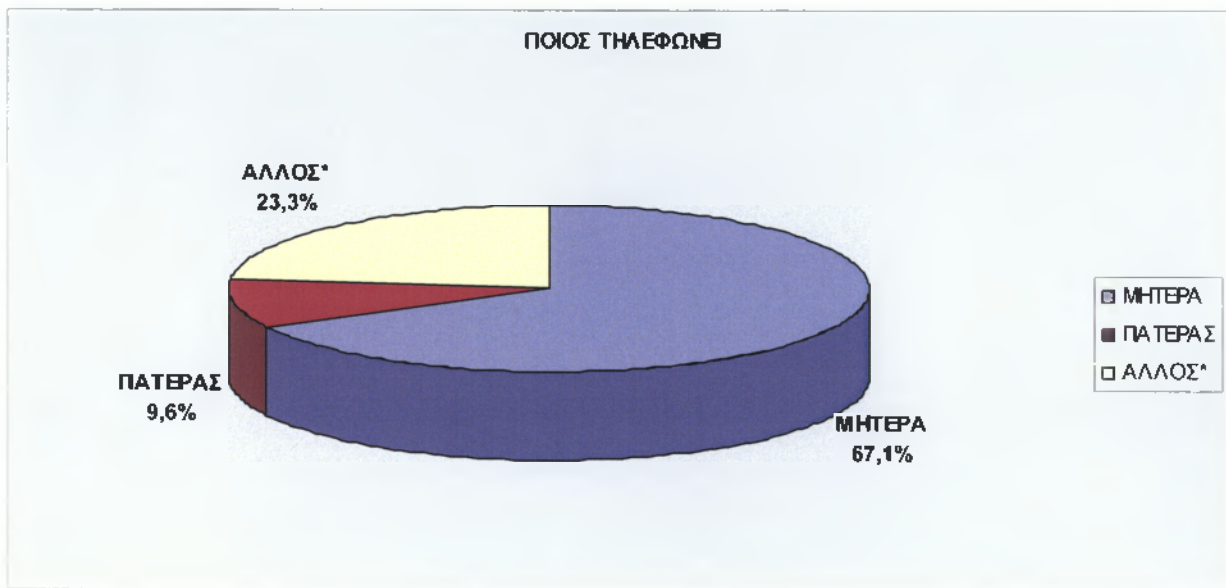
ΠΗΓΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

ΠΗΓΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΣΥΓΓΕΝΙΚΟ - ΦΙΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	19,0%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	16,0%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	13,0%
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	12,0%
ΠΕΡΑΣΕ ΤΥΧΑΙΑ	7,7%
ΦΥΛΛΑΔΙΟ	6,2%
ΣΚΟΠ	4,7%
ΠΑΛΙΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ	3,2%
ΕΝΤΥΠΟΣ ΤΥΠΟΣ	1,6%
ΑΛΛΟ	16,6%

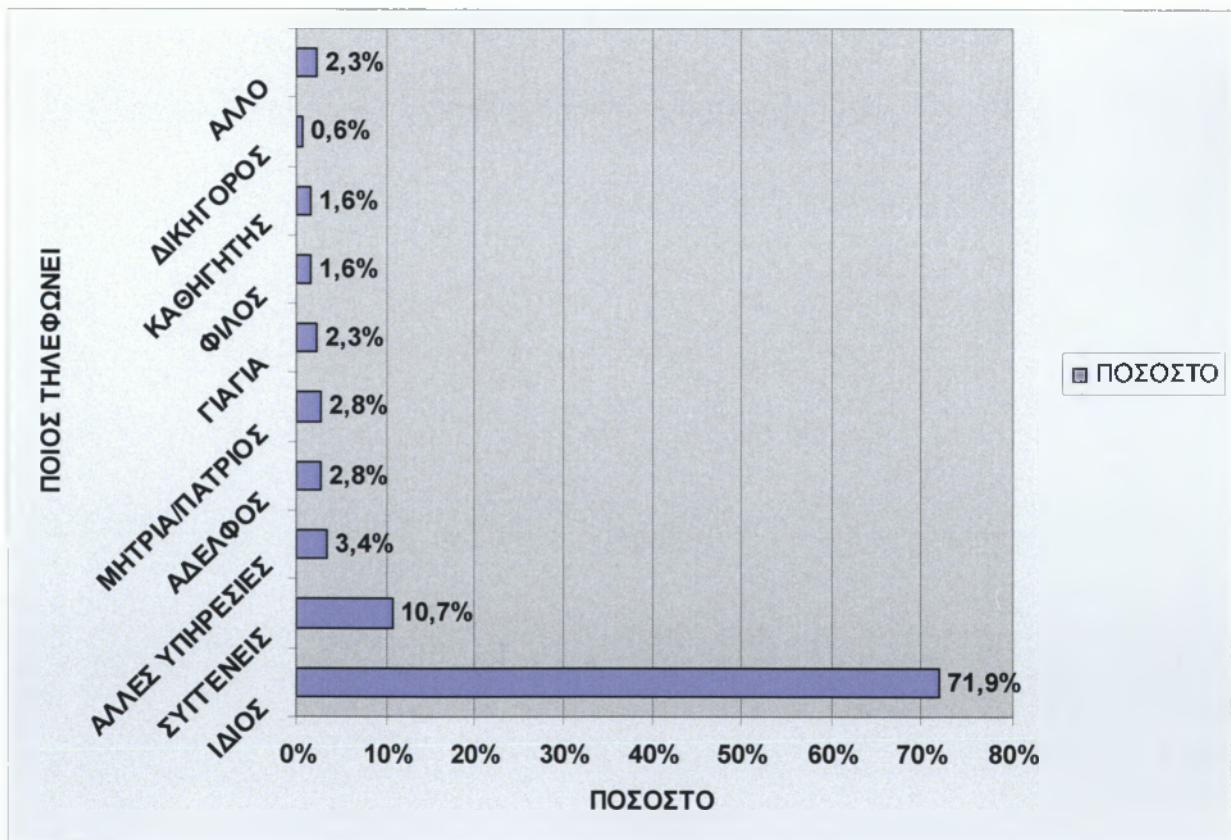

ΠΟΙΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΕΙ

ΠΟΙΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΕΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΜΗΤΕΡΑ	67,1%
ΠΑΤΕΡΑΣ	9,6%
ΑΛΛΟΣ*	23,3%

*ΑΛΛΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΙΔΙΟΣ	71,9%
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	10,7%
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3,4%
ΑΔΕΛΦΟΣ	2,8%
ΜΗΤΡΙΑ / ΠΑΤΡΙΟΣ	2,8%
ΓΙΑΓΙΑ	2,3%
ΦΙΛΟΣ	1,6%
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	1,6%
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	0,6%
ΑΛΛΟ	2,3%

ΑΙΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (Αγχώδεις ή καταθλιπτικές εκδηλώσεις, απόπειρα αυτοκτονίας, παθολογική ζήλια για τον αδερφό-ή, μετατραυματική διαταραχή, τριχοτιλλομανία)	22,80%
ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	14,0%
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΗΒΕΙΑΣ	11,9%
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	11,8%
Σ.Ε.Π	9,0%
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΒΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΗΒΕΙΑΣ	4,7%
ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΓΟΝΕΩΝ	4,6%
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ	4,2%
ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ	3,5%
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΦΗΒΟ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ	2,8%
ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ - ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ	2,5%
ΠΕΝΘΟΣ	2,0%
ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΛΟΓΟΥ - ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ	1,5%
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	1,5%
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	1,2%
ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΡΝΗΣΗ	0,6%
ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΕΝΟΥΡΗΣΗ - ΕΓΚΟΠΡΙΣΗ	0,5%
ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ	0,5%
ΥΙΟΘΕΣΙΑ-ΑΝΑΔΟΧΗ	0,3%
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ - ΦΥΛΟΥ	0,1%

Η αναγκαιότητα διεύρυνσης των δραστηριοτήτων του Σ.Κ.Ο. στο χώρο της εφηβείας.

Η λειτουργία του Σ.Κ.Ο. και η διεύρυνση του στο χώρο της εφηβείας θεωρούμε ότι θα αποτελέσει ένα υποδειγματικό μοντέλο της κοινωνικής πολιτικής στα πλαίσια της ψυχικής υγείας στο χώρο της Τ.Α.

Το έργο του Σ.Κ.Ο., στο μικρό χρονικό διάστημα της λειτουργίας του απέδειξε ότι είναι δυνατή μία *πρωτοποριακή* κοινωνική πολιτική στα πλαίσια της Τ.Α. εφόσον υπάρξει *μελέτη, προγραμματισμός ορθή μεθοδολογία και σωστή επιστημονική στελέχωση.*

Άλλοι λόγοι που υπαγορεύουν την λειτουργία του τμήματος εφήβων στα πλαίσια του Σ.Κ.Ο. είναι:

- ❖ Πολιτικοί: Η Τ.Α. μπορεί να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στον τομέα αυτό. Η δημιουργία μιας υπηρεσίας για έφηβους δηλώνει έμπρακτα την ευαισθησία της τοπικής εξουσίας γι' αυτή την κοινωνική ομάδα που αποτελεί τους πολίτες του μέλλοντος.
- ❖ Κοινωνικοί: Η παρούσα κοινωνική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από ένα πλήθος αλλαγών με αποτέλεσμα να υπάρχει μία μεγάλη κοινωνική δυσπραγία και αβεβαιότητα για το μέλλον. (Πολλαπλά κοινωνικά προβλήματα, ανεργία, ναρκωτικά κ.λ.π.).

Η ομάδα των εφήβων είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σ' αυτή την καινούργια κοινωνική κατάσταση (κρίση θεσμών, αξιών κ.λ.π.).

Ένα ποσοστό 10% του εφηβικού πληθυσμού δεν ολοκληρώνει την υποχρεωτική εκπαίδευση, γεγονός που οδηγεί το τμήμα αυτό εκτός κοινωνικού δικτύου, γιατί είναι αδύνατη η επαγγελματική του κατάρτιση, έτσι οδηγείται στην ανεργία, τα ναρκωτικά, την βία (χουλιγκανισμός κ.λ.π.).

- ❖ Ψυχολογικοί: Η εφηβεία είναι μια κρίσιμη περίοδος για την εξέλιξη και την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου. Η κρίση αυτή δεν χαρακτηρίζει μόνο τον έφηβο αλλά και την οικογένεια του, τους γονείς, όπου η περίοδος αυτή διακινεί πολλά άγχη, φόβους και αγωνίες.

Η εφηβεία είναι περίοδος που χαρακτηρίζεται από σωματικές και ψυχολογικές αλλαγές. Αυτές οι αλλαγές και η πορεία προς την ενηλικίωση καθιστούν τον έφηβο ιδιαίτερα ευάλωτο.

Πολλοί έφηβοι με την συμπεριφορά τους, φυγές από την οικογένεια, κοπάνες από το σχολείο, αδιαφορία για τα πάντα, απόπειρες αυτοκτονίας, βίαιες συμπεριφορές, άγχος, αδυναμία και ανυπαρξία σχεδίων για το μέλλον τους, δηλώνουν αυτή την ψυχική τους δυσφορία, μ' αυτή την συμπεριφορά τους αναζητούν μία βοήθεια.

Οι γονείς συχνά σ' όλες αυτές τις αλλαγές της εφηβείας είναι απροετοίμαστοι.

Αισθάνονται αβέβαιοι για την στάση τους απέναντι στον έφηβο.

Ερωτήματα και αγωνίες που απασχολούν τους γονείς των εφήβων:

Ποιες ελευθερίες να αφήσω το παιδί μου; πως να το προστατέψω; πως θα πρέπει να του μιλήσω για την σεξουαλικότητα, το AIDS; δεν θέλει να κάνει τίποτα, να τον πέσω, δεν μου μιλάει πια, δεν λέει τι τον απασχολεί, δεν μου αρέσουν οι παρέες του, τι να κάνω;

Σ' αυτή την περίοδο και οι γονείς έχουν ανάγκη στήριξης ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στον γονεϊκό τους ρόλο. Η εφηβεία είναι μία κρίσιμη περίοδος. Γι' αυτό είναι αναγκαία η υψηλή κατάρτιση και εξειδίκευση της επιστημονικής ομάδας ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

T.A. και ψυχική υγεία

Με την δημιουργία του τμήματος εφήβων ο Δήμος Καλλιθέας δημιουργεί μία δομή για την ψυχική υγεία του παιδιού και του εφήβου και ένα στηρικτικό πλαίσιο για τους γονείς, καλύπτει όλα τα στάδια της εξέλιξης από την βρεφική ηλικία μέχρι την ενηλικίωση.

Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό εγχείρημα μοναδικό στα πλαίσια της τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ήδη άλλοι δήμοι (Πειραιάς, Ταύρος, Χανιά, Μοσχάτο) έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την δημιουργία ανάλογων θεσμών και έχει ζητηθεί από το Σ.Κ.Ο. η τεχνογνωσία του.

Στόχοι του Σ.Κ.Ο.⁵

α) Η προώθηση της πρόληψης της ψυχικής υγείας για βρέφη, παιδιά και εφήβους με την εφαρμογή προγραμμάτων πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης.

β) Η ψυχοκοινωνική στήριξη της οικογένειας.

γ) Η ευαισθητοποίηση και η στήριξη ομάδων επαγγελματιών που εργάζονται με νήπια, παιδιά και εφήβους.

δ) Η ενημέρωση του κοινού σε θέματα ψυχικής υγείας.

ε) Η ανάπτυξη ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου που αφορά την ψυχική υγεία των βρεφών – παιδιών και εφήβων.

7.1.1.1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ Σ.Κ.Ο. ΣΕ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ⁶

Στον Ελλαδικό χώρο οι υπηρεσίες που ασχολούνται με την ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού και τα ειδικά προγράμματα για την ψυχική υγεία είναι λιγοστά σε σχέση με τις ανάγκες. Υπάρχει ανυπαρξία προγραμμάτων πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης που αφορούν την βρεφική ηλικία και τα περιορισμένα προγράμματα για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

Τον Μάιο του 2002 η αναγνώριση του έργου του Σ.Κ.Ο. επισφραγίζεται και από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας (Τμήμα έρευνας και αξιολόγησης) το οποίο επέλεξε το Σ.Κ.Ο. μεταξύ 50 υποψηφίων Κέντρων Πανελληνίως ως πρότυπο καλής «πρακτικής προγράμματος που στοχεύει στη στήριξη οικογενειών και στην πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού».

Σε συνέχεια της παραπάνω αναγνώρισης τον Μάιο 2005, η κα Εύη Χατζηβαρνάβα από το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ.-Ε.Ο.Π.) ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας της Ελλάδας στην Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης που επεξεργάζεται θέματα σχετικά με την άσκηση του

γονεϊκού ρόλου, ζήτησε να χρησιμοποιήσει στην εισήγηση της, το Σ.Κ.Ο. ως παράδειγμα «καλής πρακτικής».

Ως αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης, οι πληροφορίες σχετικά με το έργο του Σ.Κ.Ο. θα προβάλλονται από την ειδική ιστοσελίδα του internet με αποτέλεσμα την διεθνή προβολή του Δήμου Καλλιθέας και του Σ.Κ.Ο. ως πρότυπης υπηρεσίας.

Ας σημειωθεί ότι στο διάστημα των 10 χρόνων που λειτουργεί το Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας έχουν προσφερθεί υπηρεσίες σε 4.600 μαθητές οικογένειες του Δήμου Καλλιθέας, αριθμός που αντιστοιχεί σε πάνω από 50.000 συναντήσεις με γονείς – παιδιά.

7.1.1.2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ Σ.Κ.Ο.⁷

Εκτός της συμβουλευτικής εργασίας που παρέχει στις οικογένειες και τα παιδιά, εξακολούθησε την κοινοτική εργασία με διάφορους φορείς της περιοχής και κυρίως με την εκπαιδευτική κοινότητα (βρεφονηπιακούς σταθμούς, νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια) με ομιλίες, ομάδες νηπιαγωγών, καθηγητών, γονέων, συλλόγων γονέων κ.α.

Σύμφωνα με στατιστικές έρευνες προκύπτει ότι κατά τα έτη 1996 – 2002 απευθύνθηκαν 1921 οικογένειες, αντιμετωπίστηκαν οι 1397, ενώ οι 524 παραπέμφθηκαν κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Το Σ.Κ.Ο. λειτουργεί με τριμερή σύμβαση Δήμου – Δ.Ε.Π.Κ.Α. – Παντείου Πανεπιστημίου. Όλα τα έξοδα υπάγονται στο Δήμο.

Την 1^η Ιουνίου 2005 πραγματοποίησε ημερίδα με θέμα: «Ψυχική Υγεία και Μ.Μ.Ε.» με ομιλητές την αντιπρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου κα Φωτ. Τσαλικογλου, τον πρόεδρο της Εταιρείας Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΠΑΨΥ) κ. Στ. Στυλιανίδη ψυχίατρο, τον δημοσιογράφο κ. Λάμπη Ταγματάρχη, Διευθύνοντα Σύμβουλο NETMED HELLAS.

Την ημερίδα εκτός των άλλων, παρακολούθησαν 230 φοιτητές στους οποίους δόθηκε η αντίστοιχη βεβαίωση συμμετοχής.

^{5, 6, 7} Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., Έκθεση δραστηριοτήτων-Προϋπολογισμός 2006, Σελ. 8

7.1.2. ΜΟΝΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Αν επικεντρωθούμε στο ζήτημα της υγείας, το πέρασμα στην Τρίτη Ηλικία μειώνει τη δυνατότητα ανεξαρτησίας του ατόμου, δημιουργεί ανάγκες φροντίδας και οδηγεί σε μεγαλύτερη χρήση υπηρεσιών. Σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες οι ηλικιωμένοι έχουν ανάγκη από άμεση παροχή ιατρικών, νοσηλευτικών κοινωνικών υπηρεσιών και από ειδικές δομές υγείας και νοσηλευτικής φροντίδας.

Το πρόγραμμα Κοινωνικής Μέριμνας Ηλικιωμένων ή «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» είναι του Υπουργείου Εργασίας, υλοποιείται από τη Δ.Ε.Π.Κ.Α. και επιχορηγείται εξ' ολοκλήρου.

Άρχισε να λειτουργεί στο Δήμο Καλλιθέας τον Δεκέμβριο του 1999 με χρηματοδότηση από το Β' Κ.Π.Σ. και παρέχει υπηρεσίες σε ηλικιωμένα, μοναχικά, άπορα άτομα, αλλά και σε κάθε φύσεως και ηλικίας άτομα που έχουν ανάγκη από κάποιου είδους βοήθεια μια δεδομένη χρονική περίοδο.

Το πρόγραμμα είναι γνωστό στις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, στους ασφαλιστικούς φορείς, στους Ιερούς Ναούς, στα φαρμακεία καθώς και σε κατοίκους της περιοχής μέσα στα πλαίσια της έρευνας που διενεργήθηκε από τις κοινωνικές λειτουργούς αλλά και από πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις άλλες υπαλλήλους του Προγράμματος⁸.

Η παροχή υπηρεσιών στους εξυπηρετούμενους αφορά: Υποστηρικτική κοινωνική εργασία, συνεργασία με αρμόδιους φορείς, συνοδεία σε νοσοκομεία (έχει βοηθήσει πάρα πολύ το αυτοκίνητο που παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας για το πρόγραμμα αυτό) γι' αυτό έχει ζητηθεί και δεύτερο και σε ασφαλιστικούς φορείς, θεώρηση βιβλιαρίων, κατάθεση δικαιολογητικών, παρακολούθηση της υγείας των εξυπηρετούμενων (πίεση, σάκχαρο, έλεγχος φαρμάκων), οικιακή βοήθεια, εξωτερικές εργασίες, ελαφριά καθαριότητα του χώρου κατοικίας, μαγείρεμα και συντροφιά⁹.

Η Κοινωνική Μέριμνα αποτελείται από δύο προγράμματα: Το πρόγραμμα «Μαθουσάλας» και το πρόγραμμα «Διαγόρας», τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο.

⁸ Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. "Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης", Αθήνα 2003

⁹ Ενημερωτικό φυλλάδιο "Κοινωνικοί δεσμοί, Κοινωνική Συνοχή, Δήμος Καλλιθέας 2006"

Στόχοι του προγράμματος είναι η προσφορά καλύτερης ποιότητας ζωής στους κατοίκους, η εξυπηρέτηση όσο το δυνατόν περισσότερων κατοίκων του Δήμου στα πλαίσια των δυνατοτήτων του προγράμματος και η συνέχιση των προσπαθειών για οργάνωση - διαφήμιση – συνεργασία με σκοπό τη γνωστοποίηση του προγράμματος¹⁰.

7.1.3. ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Ο συνολικός αριθμός των ηλικιωμένων και των ανήμπορων που κατοικούν στο Δήμο ανέρχεται σε 40.000. Έτσι η Δ.Ε.Π.Κ.Α. έχει αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος ‘‘Βοήθεια στο σπίτι’’ από το Δήμο Καλλιθέας το οποίο έχει ενταχθεί στο Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλλιθέας, με χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και του Δήμου Καλλιθέας. Άρχισε να λειτουργεί στο Δήμο Καλλιθέας από το 2003 με χρηματοδότηση του Γ΄ Κ.Π.Σ.

Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε ηλικιωμένα άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες και έχει βρει την ανταπόκριση των πολιτών. Από 1/11/2003 χρηματοδοτήθηκαν τρεις δομές «Βοήθεια στο Σπίτι»¹¹.

Σκοπός της φροντίδας των ηλικιωμένων στο σπίτι είναι η παροχή κάθε είδους κοινωνικής φροντίδας για αυτόνομη διαβίωση σε αυτούς που¹²:

- Δεν εξυπηρετούνται πλήρως.
- Χρειάζονται ιδιαίτερη κοινωνική φροντίδα.
- Ζουν μοναχικά ή είναι εγκαταλειμμένοι.
- Ζουν με τις οικογένειες τους.
- Δεν έχουν επαρκείς οικονομικούς πόρους.

Στόχος είναι να παραμένουν μέσα στο κοινωνικό τους περιβάλλον και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους.

^{10, 11} Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., Έκθεση δραστηριοτήτων-Προϋπολογισμός 2006, Σελ. 12

Η φροντίδα των ηλικιωμένων στο σπίτι είναι:

- Καθημερινή – Βοηθητική
- Εντατική
- Εξειδικευμένη

Οι δράσεις που υλοποιούνται στα πλαίσια του προγράμματος είναι οι εξής ¹³:

- Βοήθεια στις καθημερινές δουλειές του σπιτιού.
- Συναισθηματική στήριξη.
- Πληροφόρηση, συμβουλές.
- Ευκαιρίες για αποφυγή απομόνωσης.
- Κοινωνική εργασία.
- Νοσηλευτική φροντίδα, φυσικοθεραπεία.
- Συνεχής συνεργασία με άλλους φορείς.
- Παρακολούθηση προγραμμάτων.
- Συνοδείες.

Επιδίωξη του προγράμματος είναι ¹⁴:

1. Η ανίχνευση, διερεύνηση, καταγραφή και μελέτη των αναγκών κοινωνικής φροντίδας των ηλικιωμένων στο σπίτι.
2. Η παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας στους ηλικιωμένους και τις οικογένειες τους, από ειδικούς επιστήμονες, καταρτισμένα στελέχη και εθελοντές για να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες αξιοπρεπούς επιβίωσης.
3. Ο εντοπισμός και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Δήμου, των πολιτών και των οργανωμένων τοπικών φορέων για την κάλυψη των αναγκών των ηλικιωμένων δημοτών.

^{12, 13, 14} Ενημερωτικό φυλλάδιο "Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης"

4. Η συστηματική αξιοποίηση των εθελοντικών πρωτοβουλιών, η ανάπτυξη της Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η διαρκής ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της ευρύτερης κοινότητας και τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες των ηλικιωμένων με έμφαση στην αλληλεγγύη των γενεών.
5. Η σύνδεση των ηλικιωμένων, εξυπηρετούμενων του προγράμματος με το Κ.Α.Π.Η. και η ταυτόχρονη αξιοποίηση και δραστηριοποίηση των μελών του Κ.Α.Π.Η. προς τους εξυπηρετούμενους στο σπίτι.
6. Η οργάνωση και η συστηματική παροχή υπηρεσιών Κοινωνικής Εργασίας, Νοσηλευτικής Φροντίδας, Φυσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας και Οικογενειακής βοήθειας για την κάλυψη βασικών αναγκών των ηλικιωμένων.
7. Η διαρκής μελέτη και αξιολόγηση των αναγκών των ηλικιωμένων, ώστε να υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις προς τους αρμόδιους φορείς προκειμένου να λαμβάνονται μέτρα προς κάλυψη αυτών των αναγκών.
8. Η διαρκής επεξεργασία και αξιολόγηση των στοιχείων εφαρμογής και των αποτελεσμάτων του προγράμματος για την επανατροφοδότηση του σχεδιασμού και των μεθόδων που εφαρμόζονται.

Οι υπηρεσίες παρέχονται με περιοδικές επισκέψεις του προσωπικού στο σπίτι των εξυπηρετούμενων με συχνότητα (καθημερινή, εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη) ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες τους και κατά αυτόν τον τρόπο εξυπηρετούνται 200 περίπου άτομα.

Τα προγράμματα «Βοήθεια στο σπίτι» στεγάζονται στον ίδιο χώρο. Αυτό έχει θετικές πλευρές, αλλά και αρνητικές. Από τη μια επιτυγχάνεται καλύτερη επικοινωνία και συνεργασία των 2 προγραμμάτων, αλλά από την άλλη οξύνεται το πρόβλημα στενότητας χώρου.

Παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες με την κοινωνική μέριμνα. Κατά το έτος 2005 εξυπηρετήθηκαν συνολικά 143 άτομα. Από αυτά 88 άτομα δέχτηκαν νοσηλευτική φροντίδα. Επίσης 27 άτομα σιτίστηκαν από τις ενορίες καθημερινά ως άπορα. Το πρόγραμμα λήγει στις 31/10/2006 και η Δ.Ε.Π.Κ.Α. έχει συμβατική υποχρέωση για

την συνέχισή τους για δύο χρόνια από την λήξη τους, με χρηματοδότηση από ίδιους πόρους.

Η Δ.Ε.Π.Κ.Α. έχει αναλάβει με αμοιβή και την υλοποίηση του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» του όμορου Δήμου Ν. Σμύρνης, το οποίο υλοποιείται και αυτό από 1/11/2003.

Τα προγράμματα αυτά θα συνεχιστούν ως τον Ιούνιο του 2007. Ανεξάρτητα από την όποια χρηματοδότηση δοθεί από την Ε.Ε., υπάρχει συμβατική υποχρέωση του Δήμου για την συνέχισή τους για δύο χρόνια από τη λήξη τους, με χρηματοδότηση από ίδιους πόρους.

7.1.4. ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών αποτελούν πρωτοβουλία που αγκαλιάζει την κοινωνία και βρίσκουν άμεση ανταπόκριση, καθώς μπορούν να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών τόσο του κοινωνικού όσο και του πολιτιστικού τομέα και να διαδραματίσουν έναν πολυδιάστατο παρεμβατικό ρόλο στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας.

Οι ομάδες στόχοι στις οποίες απευθύνονται τα Κ.Δ.Α.Π. είναι κυρίως δύο: α) τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας και β) οι γονείς. Η συγκεκριμένη παρέμβαση, δηλαδή, από τη μία θέτει τις προϋποθέσεις της δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και από την άλλη διευκολύνει το εργαζόμενο ζευγάρι και κυρίως την εργαζόμενη μητέρα, εξασφαλίζοντας τους ελεύθερο χρόνο για την κάλυψη των κοινωνικών και προσωπικών τους αναγκών.

Ο θεσμός της δημιουργικής απασχόλησης δεν είναι νέος. Ήδη από τη δεκαετία του 1980 Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης προχώρησαν στη σύσταση Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών.

Στο Δήμο Καλλιθέας έχουν δημιουργηθεί τρία Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και λειτουργούν από το Δεκέμβριο του 1999, με χρηματοδότηση από το Γ' Κ.Π.Σ.. Για τη λειτουργία των οποίων είναι υπεύθυνη η Δ.Ε.Π.Κ.Α.

Στα κέντρα αυτά κατά τη διάρκεια του 2005 επωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες των τριών κέντρων 130 παιδιά, οικογενειών της Καλλιθέας.

Τα Κ.Δ.Α.Π. παρέχουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου εντελώς δωρεάν. Όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή, οι χώροι είναι άνετοι, ευχάριστοι, και άρτια εξοπλισμένοι με τα απαραίτητα έπιπλα, τηλεοράσεις, βίντεο, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ψυγεία, ηλεκτρικές σκούπες, βιβλία, παιδαγωγικά παιχνίδια καθώς κι άλλα μέσα και υλικά που απαιτούνται για τις δραστηριότητες των παιδιών.

Αναλυτικότερα, το πρώτο Κ.Δ.Α.Π. έχει 25 παιδιά και κατά τη διάρκεια του 2005 παρείχε υπηρεσίες σε συνολικά 60 παιδιά ηλικίας 6-12 ετών. Υπάρχουν τρία τμήματα δημοτικού. Απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου με μαθησιακές δυσκολίες, με στόχο την παροχή όσο το δυνατό μεγαλύτερης βοήθειας και υποστήριξης στα παιδιά και τις οικογένειες τους, ενημερώνει και προτρέπει τα παιδιά να δεχθούν τις υπηρεσίες του Συμβουλευτικού Κέντρου Οικογένειας.

Το δεύτερο Κ.Δ.Α.Π. απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου. Σ' αυτό παρακολουθούν το πρόγραμμα 25 παιδιά. Κατά τη διάρκεια του 2005 το Κ.Δ.Α.Π. αυτό δέχτηκε 33 παιδιά ηλικίας 6-12 ετών, χωρισμένα σε δύο τμήματα.

Το τρίτο Κ.Δ.Α.Π. απευθύνεται σε μαθητές νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου, ηλικίας 5-12 ετών. Υπάρχει ένα τμήμα νηπιαγωγείου και δύο τμήματα δημοτικού. Τα παιδιά προέρχονται από οικογένειες οικονομικών μεταναστών παλιννοστούντων και οικονομικά δυσπραγούντων, χωρίς να αποκλείονται και τα παιδιά γηγενούς πληθυσμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ελληνική γλώσσα. Παρέχει τις υπηρεσίες του σε 32 παιδιά. Κατά τη διάρκεια του 2005 συμμετείχαν στο πρόγραμμα 65 παιδιά. Το μόνο πρόβλημα στο συγκεκριμένο κέντρο είναι ότι οι δύο από τις αίθουσες διδασκαλίας είναι λίγο μικρές και δε χωράνε όλα τα έργα των παιδιών.

Κάτι άλλο που μπορεί να αναφερθεί είναι πως και στα τρία (3) Κ.Δ.Α.Π. περιλαμβάνει ώρες μελέτης και ώρες δημιουργικής απασχόλησης. Ειδικότερα τον περισσότερο χρόνο τον καταλαμβάνει η προετοιμασία των παιδιών -στο δυνατό βαθμό- για κάλυψη προηγούμενων διδακτικών «κενών» των μαθητών ή για τα μαθήματα του σχολείου τους της επόμενης μέρας. Οι εκπαιδευτικοί, δηλαδή, βοηθούν τα παιδιά να λύσουν τις ασκήσεις που έχουν για το σχολείο, ώστε να επιστρέφουν σπίτι τους διαβασμένα. Αυτό περιορίζει το χρόνο της δημιουργικής απασχόλησης, αλλά είναι πολύ σημαντικό για τους γονείς να προετοιμάζονται τα παιδιά τους για την επόμενη μέρα του σχολείου τους.

Οι ώρες μελέτης κρίθηκαν απαραίτητες ύστερα από θερμή παράκληση των παιδιών και των γονέων τους οι οποίοι αδυνατούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους στη

μελέτη τους και νιώθουν ανακούφιση και ευγνωμοσύνη που τους παρέχεται μια τέτοια βοήθεια.

Παρόλα αυτά τα παιδιά έρχονται στα Κ.Δ.Α.Π. ανεξάρτητα από το αν έχουν σχολική μελέτη ή όχι. Αυτό το γεγονός έχει επιτευχθεί ύστερα από την έντονη και παρατεταμένη προσπάθεια των εμπυχωτών του προγράμματος να βοηθήσουν τους γονείς να καταλάβουν την ψυχική ανάγκη των παιδιών τους για παιχνίδι και δημιουργική απασχόληση κι όχι μόνο την ενασχόληση τους με σχολική μελέτη. Έτσι πολλοί γονείς επιθυμούν να φέρουν τα παιδιά τους στα Κ.Δ.Α.Π. τους καλοκαιρινούς μήνες όπου ο αριθμός των παιδιών αυξάνεται κατά πολύ και μ' αυτό τον τρόπο εξυπηρετούνται κι άλλες οικογένειες στη θέση εκείνων που απουσιάζουν από τα Κ.Δ.Α.Π. λόγω των καλοκαιρινών διακοπών.

Στις ώρες της δημιουργικής απασχόλησης, ανάλογα με τα εκπαιδευτικά μέσα που υπάρχουν σε κάθε κέντρο, την ηλικία, τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες δυσκολίες των παιδιών καθώς και τις δυνατότητες που προσφέρει ο χώρος του κάθε κέντρου, τα παιδιά συμμετέχουν ενεργά σε ¹⁵:

- Μουσικά, ρυθμικά και μουσικοκινητικά παιχνίδια, τραγούδι, χορό.
- Ενασχόληση με τους Η/Υ.
- Ομαδικά, παραδοσιακά και ψυχαγωγικά παιχνίδια.
- Δημιουργία και έκδοση εφημερίδας.
- Ενασχόληση με τη λογοτεχνία, δημιουργία ιστοριών, παραμυθιών, ποιημάτων, δημιουργία έργων για το κουκλοθέατρο και το θέατρο σκιών.
- Επιτραπέζια, παιδαγωγικά και επιδαπέδια παιχνίδια.
- Θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, κουκλοθέατρο, παντομίμα, θέατρο σκιών.
- Καλλιτεχνικές δραστηριότητες (ζωγραφική με διάφορα υλικά και σε διάφορες επιφάνειες, πλαστική – γλυπτική – κολλάζ – ψηφιδωτό κ.α.).
- Κατασκευές (κούκλας, μάσκας, μουσικών οργάνων, επιτραπέζιων και επιδαπέδιων παιχνιδιών κ.α.).
- Παρακολούθηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών ταινιών στο βίντεο και στην τηλεόραση.
- Και άλλα όπως ανακυκλωμένο χαρτί.

¹⁵ Ενημερωτικό φυλλάδιο "Ελάτε να γνωρίσετε την οικογένεια μας..."

Μέρος του προγράμματος των τριών Κ.Δ.Α.Π. αποτελεί επίσης και η διοργάνωση εορταστικών εκδηλώσεων (χριστουγεννιάτικη γιορτή, αποκριάτικο πάρτι, γιορτή στο τέλος της σχολικής χρονιάς), η αισθητική επέμβαση των παιδιών στο χώρο π.χ. ζωγραφική σε τοίχο, οι εκθέσεις έργων των παιδιών, η συνεργασία μ' άλλους φορείς και προγράμματα π.χ. σχολεία, συμβουλευτικό κέντρο οικογένειας, η παρακολούθηση θεατρικών έργων, οι συναντήσεις γονέων κ.α.. Επίσης στα Κ.Δ.Α.Π. παρέχεται ενημέρωση των παιδιών και των γονέων για άλλες παροχές, δραστηριότητες, προγράμματα του Δήμου, όπως το Σ.Κ.Ο., η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχει ο Δήμος, οι σχολές χορού, το ωδείο, η γυμναστική για ενήλικες, το δημοτικό θέατρο, το πρόγραμμα κοινωνικής μέριμνας ηλικιωμένων κ.α..

Οι βασικοί στόχοι των Κ.Δ.Α.Π. είναι οι εξής:

- Η εξασφάλιση ελεύθερου χρόνου στους γονείς, ώστε αυτοί να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.
- Η ενεργοποίηση της δημιουργικότητας των παιδιών. Αναπτύσσεται, δηλαδή, η δυνατότητα κάθε παιδιού να αντιλαμβάνεται τον κόσμο και να επιδρά σε αυτόν σύμφωνα με τη μοναδικότητα του.
- Η διασφάλιση του σεβασμού της ατομικότητας των παιδιών. Ο σεβασμός της ιδιαιτερότητας και των ατομικών αναγκών κάθε παιδιού αποτελεί πρώτη προτεραιότητα που καθορίζει το γενικό κλίμα που επικρατεί στα Κ.Δ.Α.Π.
- Η ανάπτυξη της κοινωνικότητας των παιδιών. Ευνοείται η βαθύτερη γνωριμία και η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των παιδιών, αλλά και η ύπαρξη ειλικρινών σχέσεων μεταξύ ενηλίκων και παιδιών.
- Η καλλιέργεια της αισθητικής των παιδιών. Τους προσφέρονται ερεθίσματα που τους δίνουν την ευκαιρία να εξασκήσουν τα εκφραστικά τους μέσα και συγχρόνως μπορούν να διατηρούν την αυθεντικότητά τους.

Η αποδοχή των υπηρεσιών που παρέχουν τα Κ.Δ.Α.Π. εκ μέρους των παιδιών και των γονέων είναι καθολική και αυτό είναι φανερό από την καθημερινή συμμετοχή των παιδιών στο πρόγραμμα, από τον αριθμό των παιδιών που εξυπηρετούνται και από τις ευχαριστίες που μας εκφράζουν οι γονείς των παιδιών.

Τα προγράμματα αυτά θα συνεχιστούν έως και τον Ιούνιο του 2007. Είναι γνωστό βέβαια ότι ανεξάρτητα από την όποια χρηματοδότηση δοθεί από την Ε.Ε., υπάρχει συμβατική υποχρέωση Δήμου για την συνέχιση τους για δύο χρόνια από την λήξη τους, με χρηματοδότηση από ίδιους πόρους ¹⁶.

7.2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

7.2.1. ΣΧΟΛΕΣ ΧΟΡΟΥ

Από το 1992, στο Δήμο Καλλιθέας λειτουργούν οι δύο αναγνωρισμένες από το κράτος Σχολές Χορού (Α' Σχολή Χορού – περιοχή Τζιτζιφιών, Β' Σχολή Χορού – περιοχή Αγ. Πάντων) προσφέροντας εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και κοινωνικό έργο σ' όλους τους Δημότες.

Στις σχολές διδάσκουν πεπειραμένοι καθηγητές. Τα δίδακτρα είναι προσιτά και ανταγωνιστικά σε σχέση με τις ιδιωτικές σχολές.

Τα βασικά κριτήρια για την ένταξη των μαθητών στα τμήματα είναι η ηλικία τους και το επίπεδο τους στο χορό. Οι σχολές χορού απευθύνονται σε ένα ευρύ φάσμα ηλικιών ¹⁷.

Η σταδιακή αύξηση των μαθητών είναι εμφανής.

Η σχολική χρονιά 2001-2002 έκλεισε με 141 μαθητές.

Η σχολική χρονιά 2002-2003 έκλεισε με 230 μαθητές.

Η σχολική χρονιά 2003-2004 έκλεισε με 300 μαθητές.

Η σχολική χρονιά 2004-2005 έκλεισε με 360 μαθητές.

Η σχολική χρονιά 2005-2006 έκλεισε με 380 μαθητές.

Η σχολική χρονιά 2006-2007 έκλεισε με 420 μαθητές.

^{16, 17} Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., Έκθεση δραστηριοτήτων-Προϋπολογισμός 2006, Σελ. 9&2

Παροχή Υπηρεσιών¹⁸

Στην Α' σχολή λειτουργούν συνολικά 14 τμήματα χορού:

- 7 τμήματα κλασσικού μπαλέτου.
- 2 τμήματα μοντέρνου χορού.
- 1 τμήμα jazz ενηλίκων.
- 1 τμήμα λάτιν για παιδιά.
- 1 τμήμα ευρωπαϊκών χορών για ενήλικες.
- 2 τμήματα χορευτικής γυμναστικής για ενήλικες.

Στην Β' σχολή λειτουργούν συνολικά 12 τμήματα χορού:

- 7 τμήματα κλασσικού μπαλέτου.
- 2 τμήματα μοντέρνου χορού.
- 2 τμήματα Λάτιν χορού.
- 1 τμήμα χορευτικής γυμναστικής.

Δραστηριότητες των Σχολών 2005-2006¹⁹

- Οι σχολές πραγματοποίησαν «Εβδομάδα Ανοικτών Μαθημάτων» όπου συμμετείχαν όλοι οι μαθητές με επιτυχία.
- Οι σχολές οργάνωσαν εκδήλωση στην αίθουσα ΔΕΙΛΙΝΟ με αρκετή προσέλευση μαθητών και γονέων.
- Οι σχολές οργάνωσαν την παρακολούθηση της βραδιάς Μπαλέτου στην Εθνική Λυρική Σκηνή του έργου «Καρυοθραύστης» με μεγάλη συμμετοχή μαθητών.
- Οι σχολές σε συνεργασία με το «Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας» πραγματοποίησαν εκδήλωση στις 16 Απριλίου 2005, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Καλλιθέας με θέμα:

¹⁸ Ενημερωτικό φυλλάδιο "Ρυθμός – Κίνηση – Ζωή"

«Η συμβολή της κίνησης στην σωματική και ψυχική ανάπτυξη του παιδιού».

- Οι σχολές οργάνωσαν «Αποκριάτικο Πάρτυ» με μεγάλη επιτυχία.
- Οι σχολές συμμετείχαν στο 2^ο Διαμαθητικό Φεστιβάλ Έκφρασης και Δημιουργίας των σχολών του Δήμου Καλλιθέας και Μοσχάτου με θέμα: «ΧΟΡΟΣ, ΧΟΡΟΙ και ΧΟΡΙΚΑ του ΠΡΙΝ του ΤΩΡΑ του ΜΕΤΑ, ΕΔΩ και....ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ».
- Οι σχολές πραγματοποίησαν τον Ιούνιο Βραδιά Χορού στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολικού συγκροτήματος 1^{ου} γυμνασίου και 1^{ου} λυκείου Καλλιθέας με μεγάλη επιτυχία.
- Με πρωτοβουλία της σχολής ευαισθητοποίησαν τους γονείς και τους μαθητές των σχολών όπου συγκεντρώσανε το ποσόν των 2.112 Ευρώ και δώσανε στο σύλλογο «Το χαμόγελο του παιδιού».

Είναι γεγονός η δημιουργία νέας σχολής χορού, μεταστεγάστηκε σε νέο κτίριο με δύο αίθουσες διδασκαλίας.

Στόχοι²⁰

- Η δημιουργία ερασιτεχνικής ομάδας χορού του Δήμου Καλλιθέας.
- Εξοπλισμός των σχολών με video και τηλεόραση για την δυνατότητα παρακολούθησης των μαθητών διαφόρων παραστάσεων.
- Να δημιουργήσουν «Εβδομάδα Χορού» ώστε να υπάρξει η συμμετοχή και συνεργασία και με άλλους δήμους.
- Δημιουργία βιβλιοθήκης και Βεστιαρίου.

^{19, 20} Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., Έκθεση δραστηριοτήτων-Προϋπολογισμός 2006, Σελ. 4

7.2.2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ²¹

Την προηγούμενη χρονιά αντιμετώπισανε μεγάλα προβλήματα εξ' αιτίας των καταγγελιών για την έλλειψη άδειας λειτουργίας του Δημοτικού Θεάτρου.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα και την καθημερινή τους αγωνία αλλά και τη διακοπή της επιχορήγησης, από την προγραμματική τους σύμβαση με το Υπουργείο Πολιτισμού.

Έγιναν ενέργειες και δρομολογήθηκαν οι απαιτούμενες εργασίες αλλά είναι τόσο χρονοβόρες οι διαδικασίες, που δυστυχώς τους στοίχισε, αν και το απεύχονταν, την λειτουργία του Δημοτικού Θεάτρου για μια ολόκληρη σεζόν.

Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το φθινόπωρο του 2006. Έτσι μπόρεσε να επαναλειτουργήσει η παιδική τους σκηνή καθώς ο χώρος είναι πλέον άρτιος μεν, αν και έχει λιγότερες θέσεις (από 360 μόνο 200) ²².

Θεωρείται ότι η μείωση των θέσεων δεν εξυπηρετεί την πιθανή εξωθεατρική του χρήση (πολιτικές συγκεντρώσεις, εκδηλώσεις σχολείων κτλ.) και ίσως έτσι τους δίνεται η δυνατότητα και της βραδινής λειτουργίας με παραστάσεις για μεγάλους και αν όχι για όλη τη σεζόν, τουλάχιστον για ένα μεγάλο κομμάτι της.

Οι διεργασίες για το ποιοι θα είναι οι συνεργάτες μας για την «μικρή» ή την «μεγάλη» σκηνή δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμη, υπάρχουν όμως πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις για μελλοντικές συνεργασίες.

7.2.3. ΣΙΝΕ – ΤΑΡΑΤΣΑ ²³

Η έλλειψη άδειας λειτουργίας τους δημιούργησε στο παρελθόν πολλά προβλήματα (μηνύσεις, καθημερινή ανασφάλεια καθ' όλη τη διάρκεια της σεζόν) και τελικά τους στοίχισε και το οριστικό κλείσιμο του Σινέ – ταρατσα.

Το 2005 ο κινηματογράφος δεν λειτούργησε. Δεν σταμάτησαν ποτέ οι προσπάθειες για την επαναλειτουργία του. Τα βασικά προβλήματα που έπρεπε να ξεπεραστούν αφορούν την πολεοδομία και την πυροσβεστική. Τα προβλήματα με την

^{21, 23} Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., Έκθεση δραστηριοτήτων-Προϋπολογισμός 2006, Σελ. 6&4

²² Ενημερωτικό φυλλάδιο 'Στην υπηρεσία του δημότη'

πολεοδομία δείχνουν να ξεπερνιούνται. Αυτό που μένει ακόμα να γίνει και μόλις δρομολογήθηκε είναι να ανατεθεί σε μηχανικό η μελέτη για την πυρασφάλεια.

Στη συνέχεια να κατατεθεί στην πυροσβεστική, ακολούθως να υλοποιηθεί με τις τυχόν διορθώσεις που μπορεί αυτή να υποδείξει και αφού κάνει αυτοψία, να δώσει την άδεια που αποτελεί την βασική προϋπόθεση για την άδεια λειτουργίας.

Γιατί όμως να πρέπει να λειτουργήσει το «ΣΙΝΕ – ΤΑΡΑΤΣΑ» ;

- * Διότι είναι ένας κινηματογράφος γνωστός.

Έχει πίσω του δεκατρία (13) χρόνια λειτουργίας και μάλιστα με πολύ καλή μαρτυρία στον χώρο. Αυτή την καλή μαρτυρία, δεν την εξαργυρώνει εμπορικά, αλλά η ποιοτική του ταυτότητα είναι αδιαμφισβήτητη.

- * Βρίσκεται στο πιο κεντρικό σημείο της πόλης, με πρόσβαση απ' όλα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Στα «κατά» μπορούμε να καταλογίσουμε την μικρή χωρητικότητα του (μόνο 180 – 200 θέσεις).

Το «ΣΙΝΕ – ΤΑΡΑΤΣΑ», είναι ο πιο σύντομος δρόμος για να έχουνε θερινό Δημοτικό Κινηματογράφο.

Όμως μέχρι να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας του ΣΙΝΕ – ΤΑΡΑΤΣΑ και να αποδοθεί στους δημότες, υπάρχει μια σκέψη για δημιουργία νέου κινηματογράφου στο ποτάμι.

Πρόκειται για ένα γήπεδο, που δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ. Σαν εναλλακτική λύση, θεωρούν την επιλογή αυτού του σημείου πολύ καλή για τους εξής λόγους:

- Είναι ανοιχτός χώρος, πράγμα που εγγυάται δροσιά, χωρίς να είναι απόμερος. Βρίσκεται σε κατοικημένη περιοχή.
- Οι πολυκατοικίες της περιοχής, ακόμη και οι πλησιέστερες δεν είναι τόσο κοντά ώστε να τίθεται θέμα όχλησης των κατοίκων.
- Είναι προσβάσιμος γιατί ο σταθμός του ηλεκτρικού βρίσκεται πολύ κοντά.
- Το ποτάμι είναι από τις καλύτερες περιοχές αυτής της πόλης. Όσο περνά ο καιρός – καθώς τα ανοιχτά σημεία της πόλης λιγοστεύουν – και επιπλέον γίνονται έργα όλο και αναβαθμίζεται. Ωστόσο ακόμα δεν έχει καμία

πολιτιστική αξιοποίηση. Μια τέτοια επιλογή θα ζωντάνευε όλη την περιοχή.

- Για την διαμόρφωση του, δεν χρειάζονται πολλά πράγματα. Μια περίφραξη και ένα κτίσμα για να στεγάσει κυλικείο, τουαλέτες και καμπίνα μηχανικού. Υπάρχει ήδη κτίσμα στο χώρο (αποδυτήρια και τουαλέτες), παραβιασμένο όμως και κατεστραμμένο, που ωστόσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί η υποδομή του, καθώς παροχές νερού, ηλεκτρικού και αποχέτευσης υπάρχουν ήδη.
- Ο χώρος είναι αρκετά μεγάλος άρα ο κινηματογράφος μπορεί να έχει γύρω στις 400 θέσεις, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει το ενδιαφέρον χορηγών και αυτό θα βοηθούσε πολύ.

Κλείνοντας πρέπει να αναφέρω, ότι γνωρίζουν πως υπάρχει πρόβλημα με την χρήση γης. Ξέρουν ακόμα, πως για την πυροσβεστική ο ανοιχτός χώρος μηδενίζει τα προβλήματα, ωστόσο πρέπει η καμπίνα προβολής να είναι πυρασφαλής.

Πιθανόν να υπάρχουν κι άλλες δυσκολίες που δεν είναι σε θέση να γνωρίζουνε. Αυτό που ξέρουν είναι, πως το να υπάρχει κινηματογράφος σε χώρο περιπάτου και πρασίνου μοιάζει ειδυλλιακό. Επίσης πάγια πρόταση τους, παραμένει η δημιουργία χειμερινού Δημοτικού Κινηματογράφου.

7.3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

7.3.1. ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Η Δ.Ε.Π.Κ.Α. δραστηριοποιείται και στο χώρο της διαφήμισης. Η επιχείρηση εκμισθώνει κοινόχρηστους χώρους για διαφημιστική εκμετάλλευση και με τα έσοδα αυτά, στηρίζει τις κοινωνικές και πολιτιστικές της δραστηριότητες. Αποτελεί ένα τμήμα που σαν κύριο στόχο έχει την ενημέρωση των δημοτών για τις δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Κ.Α. και την καλύτερη δυνατή προβολή αυτών με την χρήση οποιουδήποτε είδος διαφήμισης (έντυπο, αφίσα, Μ.Μ.Ε., κτλ).

Το γενικό πρόβλημα της αφισσορύπανσης στις πόλεις είναι ιδιαίτερα γνωστό όχι μόνο στις δημοτικές αρχές αλλά και σε κάθε δημότη. Η υπερβολική έως ασύδοτη τάση προβολής εμπορικών και πολιτικών μηνυμάτων δημιουργούν μία συνεχή εικόνα σαφώς απαράδεκτη.

Διαφημίσεις χωρίς προδιαγραφές, πινακίδες – οι πιο πολλές πρόχειρες – πανό και διάφορες άλλες ερασιτεχνικές διαφημιστικές «ευρεσιτεχνίες» δίνουν την εικόνα μιας άναρχης πόλης.

Δεν είναι υπερβολή, ότι το τελευταίο καιρό οι τοίχοι, οι στήλοι και οποιαδήποτε ελεύθερη επιφάνεια επικαλύπτονται κατά μέσο όρο 2-3 φορές την ημέρα, γεγονός που αποδεικνύει τον παραλογισμό μια και αντικειμενικά ο μέσος όρος «ζωής» του οποιοδήποτε προβαλλομένου μηνύματος δεν είναι περισσότερο από 3-4 ώρες, αφού κάποιο άλλο συνεργείο αφισσοκολλητών θα το επικαλύψει για κάποιο άλλο μήνυμα.

Ο παραλογισμός αυτός, που ενδεχομένως είναι επακόλουθο των φαινομένων κοινωνικής και πολιτικής παθογένειας, δημιουργεί λειτουργικά προβλήματα, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην αισθητική εικόνα και το κύρος της πόλης, αλλά ταυτόχρονα μειώνει την αποτελεσματικότητα των πραγματικών διαφημίσεων, οι οποίες μπορεί να παίζουν σοβαρό ρόλο στη δράση των επιχειρήσεων και επομένως στην ανάπτυξη μιας περιοχής.

Εκτός όμως των αρνητικών επιπτώσεων της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας της πόλης ή κακής ποιότητας διαφήμισης προσβάλλει το κοινό αίσθημα αισθητικής και δημιουργεί ψυχικό κορεσμό και αγανάκτηση.

Αντίθετα η γνώμη των διαφημιστικών και των ειδικών του μάρκετινγκ είναι, ότι η καλής ποιότητας εμπορική διαφήμιση ενημερώνει για τα νέα προϊόντα της αγοράς, βοηθάει τον καταναλωτή στην καλύτερη επιλογή των καταναλωτικών αγαθών, και όταν είναι ποιοτική και καλλιτεχνική, ξεκουράζει και ψυχαγωγεί. Το σωστό είναι ότι η διαφήμιση δεν είναι αυτή καθεαυτή που υποβαθμίζει το περιβάλλον, αλλά η μη ορθολογική χρήση της.

Η δεοντολογία της διαφήμισης, σαν μέσο προβολής ιδεών και μηνυμάτων, επιβάλλει να είναι ο ρόλος της πρωταρχικά ενημερωτικός, κοινωνικός και

πολιτιστικός και να συμβάλλει και να συμμετέχει με τα μηνύματα – που θα προβάλλονται μέσω των διαφημιστικών μέσων – στην εν γένει ανάπτυξη της πόλης.

Ευνοϊκές επιπτώσεις από την ένταξη του τομέα διαφήμισης στις δημοτικές επιχειρήσεις κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών²⁵

Όπως είναι γνωστό οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Κοινωνικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης λόγω του ειδικού σκοπού τους που συνίσταται στην δημιουργία της απαραίτητης πολιτιστικής και κοινωνικής υποδομής δεν είναι δυνατόν να παρουσιάζουν κέρδη και θα πρέπει για τη λειτουργία τους να εξασφαλίζουν έσοδα από άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες για τη κάλυψη των αναγκών λειτουργίας τους. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο περιλαμβάνονται στο αντικείμενο τους άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες (τουριστικές, αναψυχής, διαφημίσεων κλπ.) ώστε να εξασφαλίζουν έσοδα για τη δωρεάν παροχή υπηρεσιών (Κοινωνικών – Πολιτιστικών) ή ημιανταποδοτικού χαρακτήρα.

Εκτός όμως της εξασφάλισης πόρων με την ένταξη των διαφημίσεων στις δραστηριότητες των Δημοτικών Επιχειρήσεων εξασφαλίζεται και η προβολή μηνυμάτων γενικού κοινωνικού ενδιαφέροντος, όπως π.χ. για τον αθλητισμό, για την τήρηση της καθαριότητας στην πόλη, την προστασία του περιβάλλοντος, τη συμμετοχή στην ανακύκλωση, την αποχή των νέων από τα ναρκωτικά, την προώθηση του βιβλίου και των καλών τεχνών, τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις του Δήμου κλπ.

Η διαφήμιση – προοπτικές εξέλιξης της²⁶

Οι εξελίξεις στα διαφημιστικά μέσα και η εφαρμογή της νέας τεχνολογίας στη διαφήμιση, προσδίδουν νέα υπόσταση στο διαφημιστικό μήνυμα και προδιαγράφουν την ανάπτυξη μιας νέας αγοράς στο διαφημιστικό χώρο. Μια αγορά που έχει σαν

^{24, 25, 26} Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, "Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης", Οικονομοτεχνική μελέτη – Α' Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998, σελ.74

βασικά χαρακτηριστικά την έμφαση στην εικόνα και γενικά την οπτική δημιουργία.

Από τους ενδιαφέροντες αναπτυσσόμενους και σημαντικούς τομείς υπηρεσιών η διαφήμιση, δεν είναι απλά ένας από τους κινητήριους μοχλούς της οικονομικής ανάπτυξης αλλά παράλληλα ένας θεσμός που επηρεάζει πολλαπλά την σημερινή σύγχρονη κοινωνία ενώ η μεταβιομηχανική της εξέλιξη, της επιφυλάσσει, σαφώς, ακόμα σημαντικότερο ρόλο. Το 1989 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η χρονιά της ιδιωτικής τηλεόρασης. Για πρώτη φορά ένα μέσο κατ' εξοχήν κρατικό πέρασε στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Το γεγονός αυτό σήμαινε μια ποιοτική αναβάθμιση τόσο του μέσου όσο και των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις διαφημιστικές εταιρείες και διαφημιζόμενους.

Το 1989, επίσης, εμφανίστηκαν νέα υπαίθρια μέσα και αρκετοί νέοι ραδιοφωνικοί σταθμοί, στα περιοδικά υπήρξε μια βελτίωση στην ποιότητα των εξειδικευμένων και στις εφημερίδες συνεχίστηκε η ανάπτυξη του Κυριακάτικου Τύπου.

Από τα στοιχεία των μελετών των εταιρειών A.C. NTLSEN & MEDIA SERVICES παρουσιάζεται αυξανόμενη η τάση ζήτησης προσφερόμενων υπηρεσιών στον τομέα διαφήμισης που δημιουργεί μια αισιόδοξη προοπτική για τις δυνατότητες και τις προοπτικές εξέλιξης της.

Η αύξηση αυτή στην υπαίθρια (outdoor) διαφήμιση οφείλεται και στην πραγματική αναβάθμιση των διαφόρων μορφών όπως τα pisa, τα στέγαστρα, τα trivision και οι ρακέτες.

Αναλυτικά στοιχεία για την εξέλιξη της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης, της δαπάνης ανά μέσο και ανά μήνα δίνονται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΜΗΝΑ
2001 – 2004*

ΜΗΝΕΣ	ΔΑΠΑΝΗ			
	2001	2002	2003	2004
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	47.479,91	61.447,16	84.508,09	65.638,73
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	59.265,18	77.048,99	107.336,86	82.306,29
ΜΑΡΤΙΟΣ	76.168,22	93.557,89	134.679,58	114.398,75
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	70.714,56	115.305,54	143.501,51	91.571,39
ΜΑΙΟΣ	91.841,32	126.334,23	178.954,71	126.787,83
ΙΟΥΝΙΟΣ	89.881,67	128.878,11	185.560,98	119.083,93
ΙΟΥΛΙΟΣ	48.268,91	75.061,50	111.921,49	74.319,40
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	22.996,87	36.541,08	59.849,21	33.684,90
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	74.894,53	94.466,94	145.751,19	109.966,54
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	110.073,14	140.777,36	214.976,99	137.687,56
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	110.968,18	162.551,84	216.753,68	159.889,22
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	108.658,90	149.172,30	209.933,51	129.898,24
ΣΥΝΟΛΟ	911.211,39	1.261.142,94	1.793.727,8	1.245.232,78

ΠΗΓΗ: MEDIA SERVICES

* Τα ποσά αντιστοιχούν σε ευρώ

OUTDOOR
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΜΗΝΑ 2002*

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
POSTERS ΑΘΗΝΩΝ	972,85	497,43	1765,22	2214,23	2632,42	3825,38	2090,97	1082,90	2152,60	2667,64	2394,71	2667,64
POSTERS ΕΠΑΡΧΙΑΣ	616,28	493,03	1404,25	413,05	294,20	1989,72	937,63	713,13	528,24	1206,16	906,82	1.54,95
TRIVISION ΑΘΗΝΩΝ	286,13	765,95	1008,07	1549,52	1527,51	2368,30	1148,93	52,82	1457,07	1527,51	1760,82	2214,23
TRIVISION ΘΕΣ/ΚΗΣ	39,61	39,61	114,45	132,06	105,64	176,08	79,23	35,21	88,04	110,05	105,64	158,47
PANEL ΑΘΗΝΩΝ	739,54	625,09	876,00	959,64	1148,93	1619,95	528,24	356,56	845,19	1109,31	1126,92	1597,94
PANEL ΘΕΣ/ΚΗΣ	255,31	105,64	149,66	541,45	523,84	669,11	409,39	211,29	726,33	497,43	75,42	629,49
PISA ΑΘΗΝΩΝ	717,53	1087,30	1263,38	968,45	1408,65	2350,69	1241,37	321,34	1430,66	1958,91	2275,86	2460,74
PISA ΘΕΣ/ΚΗΣ	96,84	215,70	338,95	242,11	378,57	550,25	277,32	57,22	400,58	60,96	537,05	510,63
METRO	114,45		57,22	57,22								
ΤΡΟΛΕΪ	233,30		242,11	616,28								
CITY LIGHTS POSTERS	8,80	35,21	114,45	114,45								
PANEL SUPER MARKET	22,01	52,82	61,62	83,63	132,06	101,24	88,04	228,90	228,90	242,11	268,52	105,64
PISA SUPER MARKET								268,52	330,15			
ΣΥΝΟΛΟ	4102,65	3917,78	7395,38	8892,09	9151,82	13650,7	6801,12	3327,89	8187,76	9680,08	9851,76	10499,7

ΠΗΓΗ: MEDIA SERVICES

* Τα ποσά αντιστοιχούν σε ευρώ

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η οικονομική ανάλυση και αξιολόγηση της επιχείρησης που αναφέρεται παρακάτω ήταν μια πολυσύνθετη διαδικασία για τη συλλογή και την επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων. Ανάλογα με τη κατηγορία βιβλίων που τηρεί κάθε επιχείρηση, τα οικονομικά στοιχεία αντλήθηκαν από τους ισολογισμούς, την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, τις καταστάσεις εσόδων - εξόδων.

Με βάση τα συγκεκριμένα στοιχεία για τη διεξαγωγή της οικονομικής ανάλυσης πέντε ετών, έγινε η επεξεργασία των παρακάτω πινάκων και διαγραμμάτων.

Πίνακας 1
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα και Έξοδα κατά υποκατάστημα
2000*

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	0,00
Διοίκηση	27.436,16	76.456,33	100.730,59	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	2.756,14	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	6.840,79	5.885,46	0,00	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Α΄ Σχολή Χορού	33.348,96	29.668,17	12.480,91	0,00
Β΄ Σχολή Χορού	35.183,15	35.656,63	16.346,50	0,00
Δημοτικό Θέατρο	111.205,96	120.872,65	59.516,86	0,00
Θερινός κινηματογράφος	32.280,97	33.981,13	10.846,84	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	60.405,94	55.256,59	25.882,28	0,00
Διαφήμιση	159.325,32	42.336,93	20.725,83	0,00
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	223.839,15	223.839,15	145.622,92	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	225.515,69	230.386,27	123.826,85	0,00
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	91.562,72	100.366,83	87.373,18	0,00
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	1.006.944,81	957.462,28	603.352,76	0,00

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Πίνακας 2
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα και Έξοδα κατά υποκατάστημα
2001*

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	0,00
Διοίκηση	50.981,63	72.672,56	90.611,39	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	2.819,02	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	7.008,16	6.149,10	0,00	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Α΄ Σχολή Χορού	29.129,11	25.128,88	14.951,71	0,00
Β΄ Σχολή Χορού	32.223,75	32.652,50	18.326,55	0,00
Δημοτικό Θέατρο	100.685,50	115.169,51	74.869,33	0,00
Θερινός Κινηματογράφος	30.762,23	40.397,47	10.368,69	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	52.613,40	48.329,13	15.815,42	0,00
Διαφήμιση	157.523,37	50.671,14	32.413,479	0,00
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	252.009,50	252.009,50	147.861,69	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	212.400,60	224.259,63	128.648,91	0,00
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	91.562,72	104.768,89	91.562,72	0,00
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	101.697,99	975.027,33	625.429,88	0,00

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Πίνακας 3
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα και Έξοδα κατά υποκατάστημα
2002*

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	0,00
Διοίκηση	52.796,12	73.373,14	85.725,41	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	35.962,89	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	6.701,31	6.125,05	0,00	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Α΄ Σχολή Χορού	34.438,99	19.869,16	14.517,49	0,00
Β΄ Σχολή Χορού	32.582,76	39.665,86	0,00	0,00
Δημοτικό Θέατρο	119.429,66	107.606,59	67.549,65	0,00
Θερινός Κινηματογράφος	27.504,87	42.722,11	14.067,18	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	65.182,17	61.191,43	27.241,59	0,00
Διαφήμιση	143.449,54	51.125,76	39.348,86	0,00
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	373.187,09	396.199,88	305.990,62	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	250.659,69	247.264,11	140.250,85	0,00
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	230.807,03	261.026,90	232.617,34	0,00
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	1.336.739,2	1.342.132,8	927.308,99	0,00

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Πίνακας 4
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα και Έξοδα κατά υποκατάστημα
2003*

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Πολιτιστικός Οργανισμός	58.836,10	58.836,10	0,00	0,00
Διοίκηση	19.007,79	152.648,83	90.508,44	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	8.849,47	7.329,35	0,00	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Α' Σχολή Χορού	25.588,00	28.165,17	23.321,32	0,00
Β' Σχολή Χορού	27.613,00	35.862,35	25.363,80	0,00
Δημοτικό Θέατρο	47.581,02	101.257,46	73.970,27	0,00
Θερινός Κινηματογράφος	30.382,18	40.829,82	7.474,48	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	58.960,46	60.829,69	26.307,68	0,00
Διαφήμιση	171.037,87	51.760,35	38.976,64	0,00
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	260.864,31	284.551,79	171.813,25	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	250.064,68	259.304,02	153.748,78	0,00
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	160.398,00	149.927,17	122.645,05	0,00
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	161.619,02	0,00	0,00	0,00
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	13.703,69	14.003,69	0,00	0,00
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	1.320,00	1.320,00	0,00	0,00
ΥΠ.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	1.310.825,4	1.261.625,6	734.129,71	0,00

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Πίνακας 5
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα και Έξοδα κατά υποκατάστημα
2004*

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	0,00
Διοίκηση	0,00	199.887,18	92.753,33	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	0,00	0,00	0,00	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Α' Σχολή Χορού	33.993,64	26.077,45	19.099,72	0,00
Β' Σχολή Χορού	38.487,00	40.646,19	23.179,00	0,00
Δημοτικό Θέατρο	6.776,22	89.139,39	68.085,34	0,00
Θερινός Κινηματογράφος	0,00	1.862,19	0,00	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	64.884,02	55.401,59	20.879,58	0,00
Διαφήμιση	183.442,16	56.507,63	44.044,28	0,00
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	0,00	295.929,64	211.467,45	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	250.000	266.382,86	168.250,55	0,00
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	140.329,50	182.800,51	162.715,14	0,00
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	535.404,36	0,00	0,00	0,00
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	37.237,24	44.835,96	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	1.338.011	1.484.859,69	810.474,39	0,00

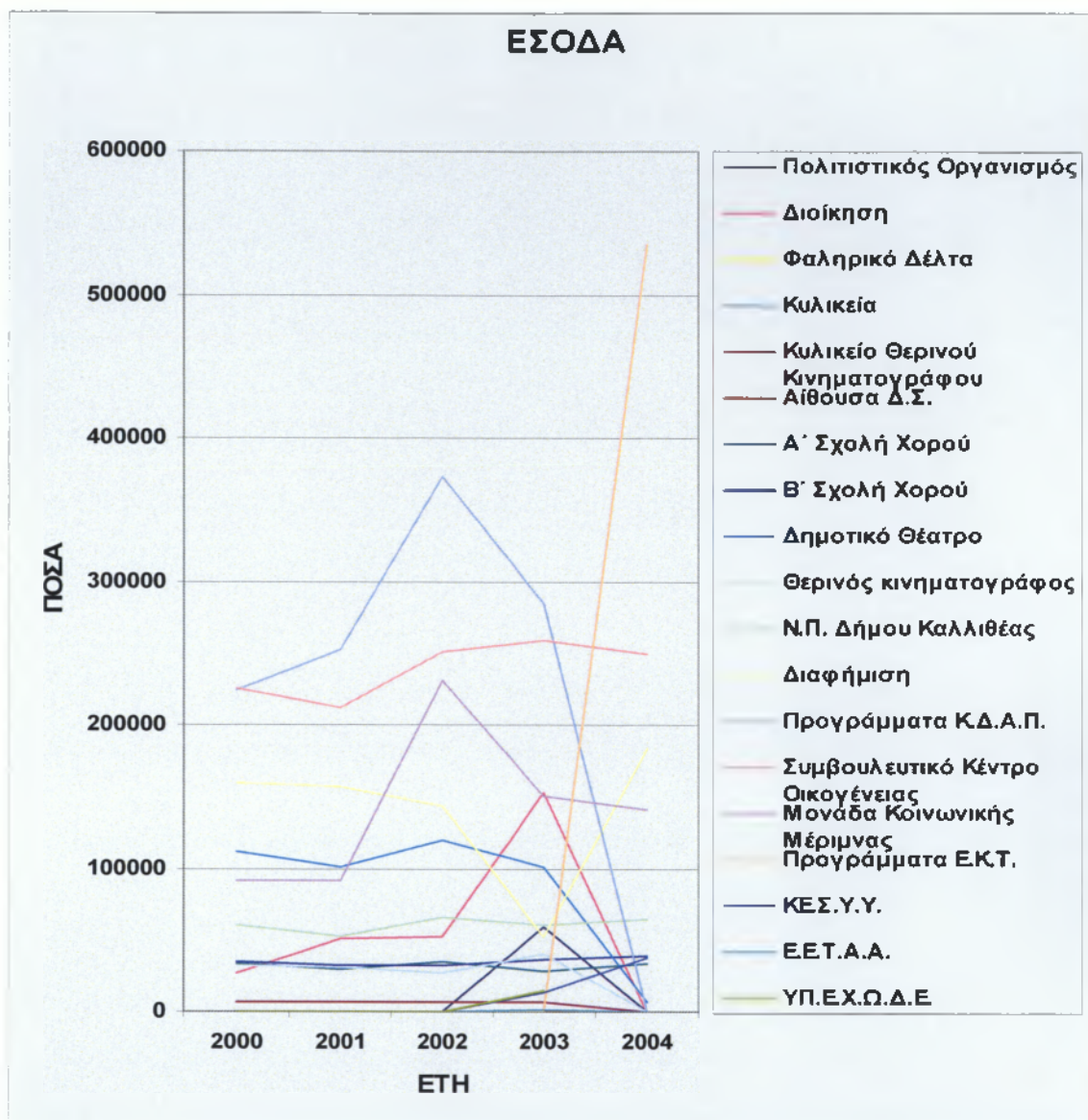
* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Πίνακας 6
Πραγματοποιηθέντα Έσοδα ανά έτος κατά υποκατάστημα*

	2000	2001	2002	2003	2004
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	58.836,10	0,00
Διοίκηση	27.436,16	50.981,63	52.796,12	152.648,83	0,00
Φαληρικό Δέλτα	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	6.840,79	7.008,16	6.701,31	7.329,35	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Α΄ Σχολή Χορού	33.348,96	29.129,11	34.438,99	28.165,17	33.993,64
Β΄ Σχολή Χορού	35.183,15	32.223,75	32.582,76	35.862,35	38.487,00
Δημοτικό Θέατρο	111.205,96	100.685,50	119.429,66	101.257,46	6.776,22
Θερινός κινηματογράφος	32.280,97	30.762,23	27.504,87	40.829,82	0,00
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	60.405,94	52.613,40	65.182,17	60.829,69	64.884,02
Διαφήμιση	159.325,32	157.523,37	143.449,54	51.760,35	183.442,16
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	223.839,15	252.009,50	373.187,09	284.551,79	0,00
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	225.515,69	212.400,60	250.659,69	259.304,02	250.000
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	91.562,72	91.562,72	230.807,03	149.927,17	140.329,50
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	0,00	0,00	0,00	0,00	535.404,36
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	0,00	0,00	0,00	14.003,69	37.237,24
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	0,00	0,00	0,00	1.320,00	0,00
ΥΠ.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.	0,00	0,00	0,00	15.000,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	1.006.945	1.016.900	1.336.739	1.261.626	1.290.554

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Συγκεντροτικό διάγραμμα 1

Επεξεργασία ίδια

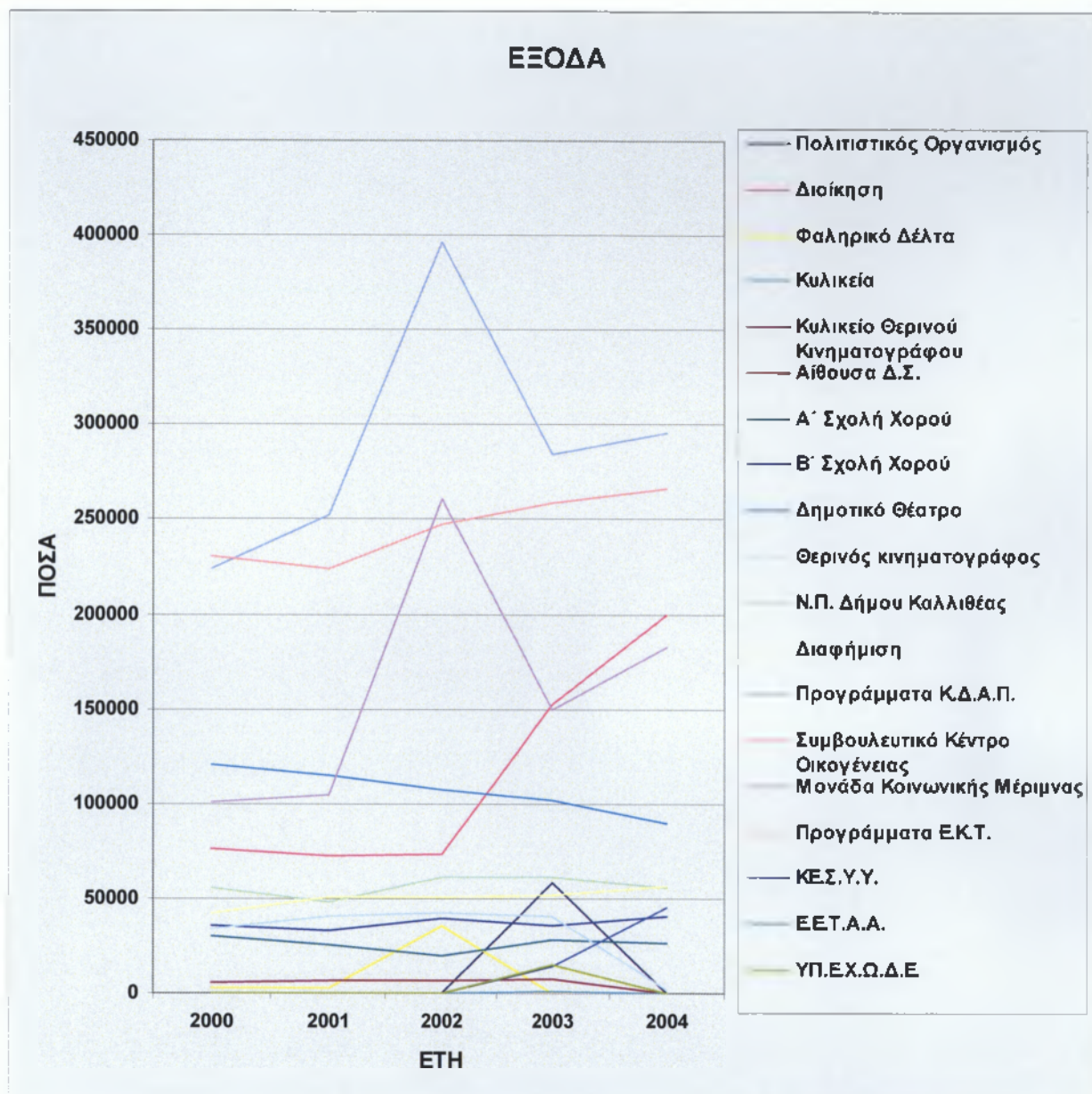
Πίνακας 7
Πραγματοποιηθέντα Έξοδα ανά έτος κατά υποκατάστημα*

	2000	2001	2002	2003	2004
Πολιτιστικός Οργανισμός	0,00	0,00	0,00	58.836,10	0,00
Διοίκηση	76.456,33	72.672,56	73.373,14	152.648,83	199.887,18
Φαληρικό Δέλτα	2.756,14	2.819,02	35.962,89	0,00	0,00
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	5.885,46	6.149,10	6.125,05	7.329,35	0,00
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Α΄ Σχολή Χορού	29.668,17	25.128,88	19.869,16	28.165,17	26.077,45
Β΄ Σχολή Χορού	35.656,63	32.652,50	39.665,86	35.862,35	40.646,19
Δημοτικό Θέατρο	120.872,65	115.169,51	107.606,59	101.257,46	89.139,39
Θερινός κινηματογράφος	33.981,13	40.397,47	42.722,11	40.829,82	1.862,19
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	55.256,59	48.329,13	61.191,43	60.829,69	55.401,59
Διαφήμιση	42.336,93	50.671,14	51.125,76	51.760,35	56.507,63
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	223.839,15	252.009,50	396.199,88	284.551,79	295.929,64
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	230.386,27	224.259,63	247.264,11	259.304,02	266.382,86
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	100.366,83	104.768,89	261.026,90	149.927,17	182.800,51
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	0,00	0,00	0,00	14.003,69	44.835,96
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	0,00	0,00	0,00	1.320,00	0,00
ΥΠ.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.	0,00	0,00	0,00	15.000,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ	957.462,3	975.027,3	1.342.133	1.261.626	1.259.471

* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)

Επεξεργασία ίδια

Συγκεντρωτικό διάγραμμα 2

Επεξεργασία ιδία

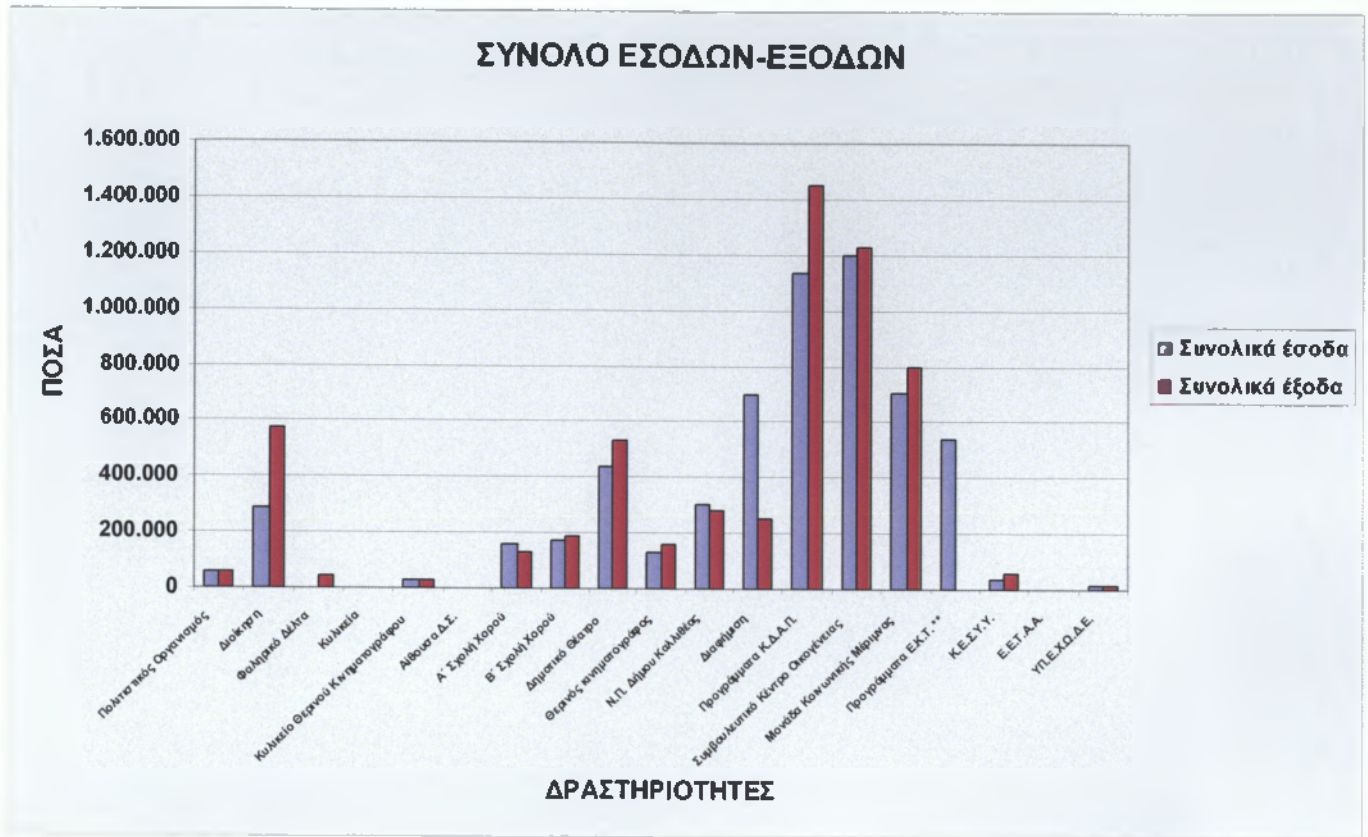
Πίνακας 8

Συνολικά Έσοδα - Έξοδα - Κόστη μισθοδοσιών καθώς και Ποσοστά εξόδων μισθοδοσίας επί των συνολικών εξόδων κατά την πενταετία 2000-2004*

	Συνολικά έσοδα	Συνολικά έξοδα	Κόστη μισθοδοσιών	Ποσοστά εξόδων μισθοδοσίας
Πολιτιστικός Οργανισμός	58.836,10	58.836,10	0,00	0%
Διοίκηση	283862,74	575038,04	460329,16	80,05%
Φαληρικό Δέλτα	0,00	41538,05	0,00	0%
Κυλικεία	0,00	0,00	0,00	0%
Κυλικείο Θερινού Κινηματογράφου	27879,61	25488,96	0,00	0%
Αίθουσα Δ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0%
Α΄ Σχολή Χορού	159075,87	128908,83	84371,15	65,45%
Β΄ Σχολή Χορού	174339,01	184483,53	83215,85	45,1%
Δημοτικό Θέατρο	439354,8	534045,6	343991,45	64,41%
Θερινός κινηματογράφος	131377,89	159792,72	42757,19	26,75%
Ν.Π. Δήμου Καλλιθέας	303915,22	281008,43	116126,55	41,32%
Διαφήμιση	695500,74	252401,81	175509,089	69,53%
Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π.	1133587,53	1452529,96	982755,93	67,65%
Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας	1197880	1227596,89	714725,94	58,22%
Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	704189,14	798890,3	696913,43	87,23%
Προγράμματα Ε.Κ.Τ.	535.404,36	0,00	0,00	0%
ΚΕ.Σ.Υ.Υ.	37.237,24	58839,65	0,00	0%
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	1.320,00	1.320,00	0,00	0%
ΥΠ.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.	15.000,00	15.000,00	0,00	0%
ΣΥΝΟΛΑ	5.898.760,25	5.795.718,87	3.700.695,74	63,85%

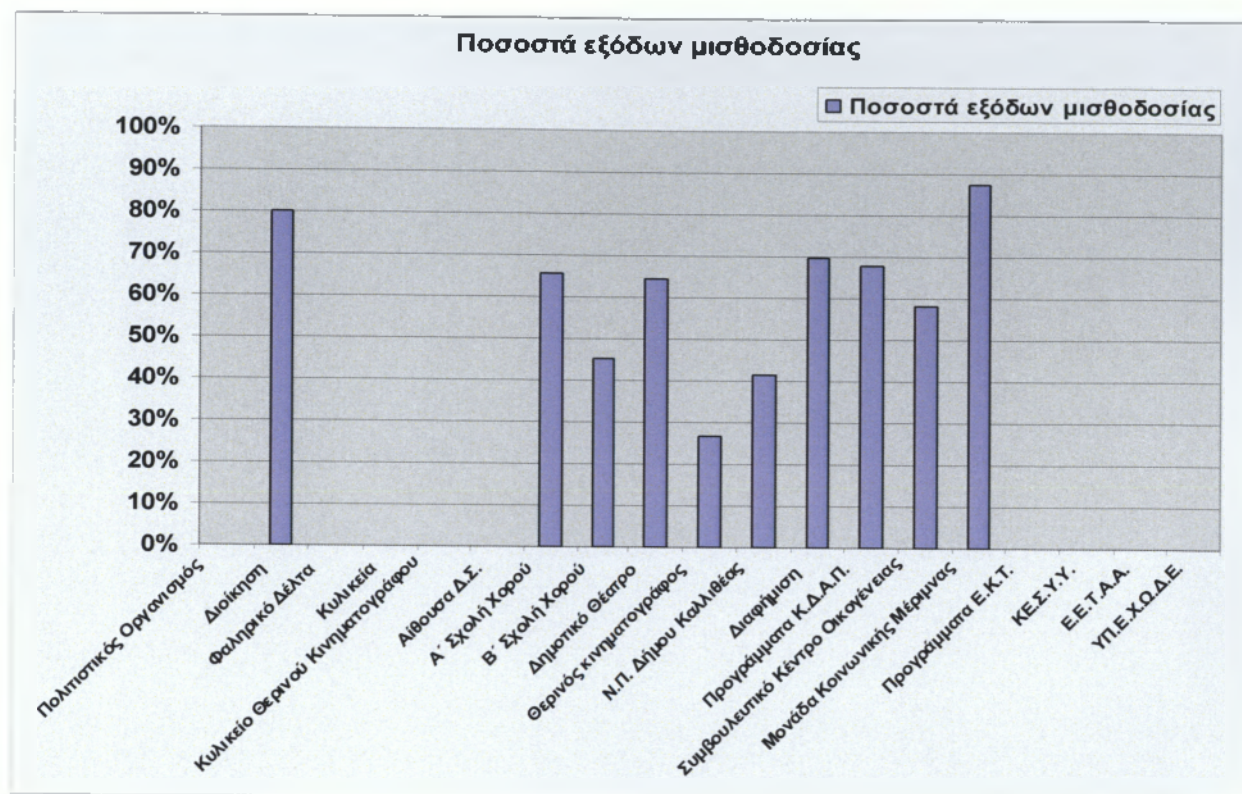
* Τα παρακάτω ποσά είναι δηλωμένα σε ευρώ (€)
Επεξεργασία ίδια

Συγκεντρωτικό διάγραμμα 3

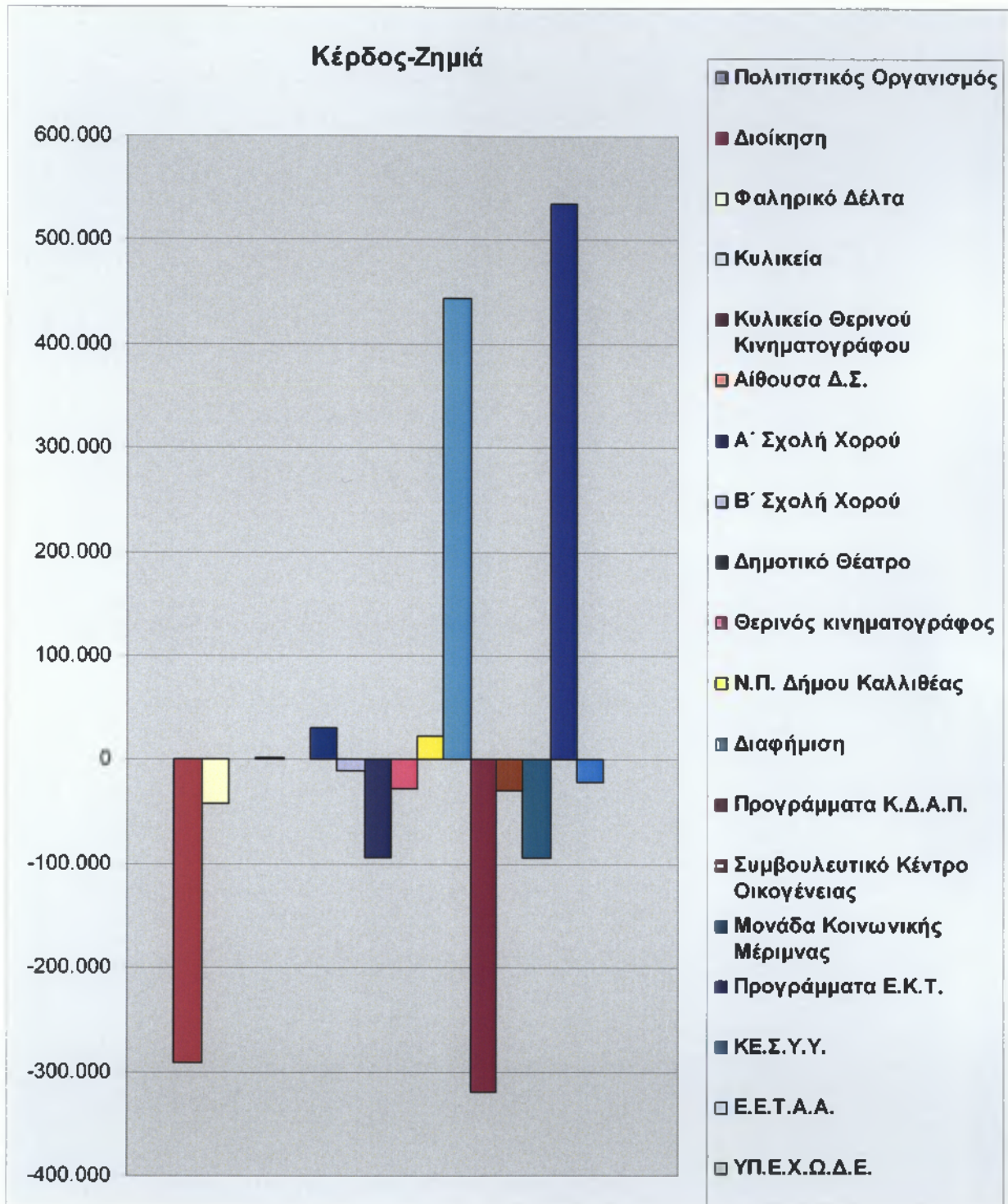
Επεξεργασία ίδια

Συγκεντρωτικό διάγραμμα 4

Επεξεργασία ίδια

Συγκεντρωτικό διάγραμμα 5

Επεξεργασία ίδια

Συμπεράσματα – Διαπιστώσεις

Από τους παραπάνω πίνακες και διαγράμματα, προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις, συμπεράσματα και προτάσεις:

- Από τα διαγράμματα εσόδων και εξόδων παρατηρείται πως το υποκατάστημα που αποφέρει τα μεγαλύτερα έσοδα είναι τα Προγράμματα Ε.Κ.Τ, τα οποία σε ένα μόνο χρόνο κατάφεραν να υπερκαλύψουν σε κέρδος πολλά άλλα υποκαταστήματα μαζί και μάλιστα χωρίς να έχουν έξοδα. Επίσης το υποκατάστημα της Διαφήμισης παρουσίασε σημαντικότερα έσοδα τα οποία υπερκάλυψαν τα έξοδα του και το οδήγησαν σε κέρδος. Από την άλλη τα υποκαταστήματα της Διοίκησης και Προγραμμάτων Κ.Δ.Α.Π. παρουσίασαν σημαντική ζημιά. Και στα δύο αυτά υποκαταστήματα τα ποσοστά από κόστη μισθοδοσίας ήταν ιδιαίτερα υψηλά. Τα υπόλοιπα υποκαταστήματα του δήμου παρουσίασαν είτε μερικό κέρδος είτε μερική ζημιά με τα περισσότερα όμως να κλείνουν προς το δεύτερο.
- Η Δ.Ε.Π.Κ.Α. του δήμου Καλλιθέας, κατά τα έτη 2000-2004 δεν κατέβαλε κανένα ποσό για εκδηλώσεις σε κανένα από τα υποκαταστήματα της. Αυτό σημαίνει ότι είτε δεν έγιναν εκδηλώσεις στα αναφερθέντα υποκαταστήματα ή ότι οι χορηγοί των εκδηλώσεων κάλυψαν τα κόστη των εκδηλώσεων αυτών. Στην πρώτη περίπτωση θα έπρεπε να υπήρχαν περισσότερες κερδοφόρες εκδηλώσεις και να υπάρχει κόστος από πλευρά της Δ.Ε.Π.Κ.Α. Ειδικότερα τα υποκαταστήματα του θεάτρου, της αίθουσας Δ.Σ. και διοικήσεως, τα οποία και εμφανίζουν μέχρι και μηδενικά κέρδη, θα έπρεπε να προβούν τουλάχιστον στη διοργάνωση αρκετών εκδηλώσεων. Στη δεύτερη περίπτωση, αν σε αυτήν οφείλεται το γεγονός ότι δεν υπήρχε κόστος εκδηλώσεων, πρέπει να επιδιωχθούν περισσότερες συνεργασίες με σπόνσορες που θα κρατάνε μικρό το κόστος των εκδηλώσεων και παράλληλα θα αποφέρουν περισσότερα κέρδη.

- Από το διάγραμμα των καθαρών κερδών των υποκαταστημάτων προκύπτει ότι όλα τα υποκαταστήματα με μηδενικό καθαρό κέρδος πρέπει να αποκτήσουν κέρδος. Επίσης τα ζημιογόνα υποκαταστήματα πρέπει ή να καταργηθούν ή να μειώσουν δραματικά τα έξοδα τους και να αυξήσουν τα αντίστοιχα έσοδα τους. Ειδικά στις περιπτώσεις των υποκαταστημάτων διοικήσεως, Προγράμματα Κ.Δ.Α.Π., δημοτικού θεάτρου και Μονάδας Κοινωνικής Μέριμνας οι ζημιές ήταν απαγορευτικές. Η οικονομική κατάσταση των υποκαταστημάτων αυτών πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα με δραστικά μέτρα με στόχο την αύξηση των εσόδων και τη μείωση των ελλειμμάτων. Από την άλλη πλευρά έχουμε τις εκπληκτικές αποδόσεις των υποκαταστημάτων Διαφήμισης και Προγραμμάτων Ε.Κ.Τ. που αποτελούν και την κυριότερη πηγή των βασικών κερδών της Δ.Ε.Π.Κ.Α.
- Από το διάγραμμα ποσοστών εξόδων μισθοδοσίας σε σχέση με τα έξοδα των υποκαταστημάτων προκύπτει πως το υποκατάστημα της Μονάδας Κοινωνικής Μέριμνας βρίσκεται στην πρώτη θέση διαθέτοντας δυσανάλογα ποσά για μισθοδοσίες υπαλλήλων, με το υποκατάστημα της Διοίκησης να ακολουθεί από κοντά, δεύτερο σε ποσοστό. Αυτό δείχνει ότι στα εν λόγω υποκαταστήματα του δήμου υπάρχει πλεονάζων προσωπικό, πέρα ίσως από τις ανάγκες τους ή πως οι μισθοί είναι υπερβολικά παχυλοί. Ειδικότερα δε στο υποκατάστημα της Διοίκησης όπου σύμφωνα με τα διαγράμματα βρίσκεται σε κατάσταση ζημίας, το φαινόμενο αυτό φαίνεται σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Προτάσεις για μερική διόρθωση ή ακόμη και λύση των μεγάλων αυτών ποσοστών θα μπορούσαν να αποτελέσουν οι μειώσεις μισθών ή οι απολύσεις του πλεονάζοντος προσωπικού. Επίσης θα μπορούσε σημαντικά να βοηθήσει στο πρόβλημα αυτό η συνεργασία μερικών υποκαταστημάτων μεταξύ τους, έτσι ώστε να τροφοδοτούν το ένα το άλλο με πελάτες που θα τους αποφέρουν κέρδη. Για παράδειγμα η σχολή χορού θα μπορούσε να διοργανώνει εκδηλώσεις στο δημοτικό θέατρο το οποίο με τη σειρά του θα ήταν ένας πολύ καλός χώρος για την προώθηση της διαφήμισης. Τέλος αν οι παραπάνω διορθωτικές κινήσεις ή λύσεις δεν είναι εφικτές ή δεν αποφέρουν θετικά αποτελέσματα τότε ίσως ο δήμος να πρέπει να στραφεί σε κατάργηση μερικών από τα υποκαταστήματα του ή τη συγχώνευση τους ώστε να καταστήσει τη λειτουργία τους αποδοτικότερη.

ΜΕΡΟΣ Β*
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

**Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

Το ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Καλλιθέας είναι φορέας υλοποίησης των παρακάτω δράσεων στο πλαίσιο της Δ.Ε.Π.Κ.Α. για την προώθηση ανέργων και υποαπασχολουμένων στην αγορά εργασίας, ηλικίας άνω των 18 ετών. Τα προγράμματα συγχρηματοδοτούνται κατά 75% από το Ε.Κ.Τ. και 25% από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγράμματος Γ΄ Κ.Π.Σ.

9.1. «ΠΥΛΩΝΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ»

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα «Πυλώνες Απασχόλησης» απευθύνεται σε 99 άτομα συνολικά εκ των οποίων 50 άνεργοι και 49 άτομα ευπαθών ομάδων πληθυσμού. Τα άτομα προέρχονται από τους Δήμους Ταύρου, Καλλιθέας και Μοσχάτου ανάλογα με τον πληθυσμό και τις κοινωνικές ανάγκες¹. Πιο συγκεκριμένα:

1. Από την Καλλιθέα θα προέλθουν συνολικά 74 άτομα, εκ των οποίων 34 άνεργοι και 40 άτομα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.
2. Από το Μοσχάτο θα προέλθουν 10 άτομα, εκ των οποίων 8 άνεργοι και 2 άτομα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

¹ Ενημερωτικό φυλλάδιο για το πρόγραμμα Πυλώνες Απασχόλησης

3. Από τον Ταύρο θα προέλθουν 15 άτομα, εκ των οποίων 8 άνεργοι και 7 άτομα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Το πρόγραμμα θα διαρκέσει την περίοδο από 14-12-2005 έως 31-12-08. Εστιάζεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας, της υποαπασχόλησης και της περιθωριοποίησης ομάδων του πληθυσμού με τρόπο ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό². Η υπηρεσία θα απευθύνεται σε άτομα που ζουν στην περιοχή παρέμβασης και βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν έξω από το εργασιακό και κοινωνικό ιστό, στοχεύοντας στην αύξηση της απασχολησιμότητάς τους και την ένταξη των ωφελουμένων στην αγορά εργασίας.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι:

- Η προσέγγιση – ενημέρωση – ευαισθητοποίηση – ενεργοποίηση των ωφελουμένων ώστε να συμμετέχουν στην διαδικασία ένταξης.
- Η συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, όπως τόνωση της αυτοπεποίθησης, υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης της οικογένειας, διευκόλυνση της πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες, καλλιέργεια ικανοτήτων για ομαδική εργασία και επίλυση διαφορών.
- Ο εξειδικευμένος επαγγελματικός προσανατολισμός.
- Η καλλιέργεια και ανάπτυξη τυχόν υφιστάμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- Η διερεύνηση των ικανοτήτων, δεξιοτήτων κλίσεων και ενδιαφερόντων των χρηστών.
- Η πληροφόρηση για θεσμικά, εργασιακά καθώς και νομικής μορφής θέματα.
- Οι τεχνικές ανεύρεσης εργασίας και η εισαγωγή στο απαιτούμενο εργασιακό ήθος.

² www.dream.net.gr

- Η σύνταξη βιογραφικού, η προετοιμασία εαυτού, η προετοιμασία για συνέντευξη με τον εργοδότη, η προετοιμασία σε εργασιακό περιβάλλον κτλ.
- Η υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και ιδιαίτερα της γυναικείας (βοήθεια στην εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου για τη δημιουργία επιχειρήσεων).
- Η παρακολούθηση των επωφελούμενων τόσο κατά την διάρκεια κατάρτισης τους όσο και κατά την διάρκεια ένταξης τους στην αγορά εργασίας.

Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η υλοποίηση συμπληρωματικών μεταξύ τους Δράσεων με τρόπο ώστε η ωφέλεια για τον πληθυσμό των Δήμων να είναι συνολική και πολυεπίπεδη.

Στα πλαίσια αυτά θα υλοποιηθούν:

- Δράσεις Συμβουλευτικής που θα περιλαμβάνουν τις ενέργειες:

1. Συμβουλευτική
2. Δημοσιότητα και Ευαισθητοποίηση.
3. Δικτύωση

- Δράσεις Απασχόλησης που θα περιλαμβάνουν τις ενέργειες:

1. Επιδότηση της Απασχόλησης.
2. Επιδότηση της Αυτοαπασχόλησης.
3. Επιδότηση της απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας.

- Επικουρικές Δράσεις που θα περιλαμβάνουν τις παρακάτω ενέργειες:

1. Σεμινάριο γλωσσικής προκατάρτισης.
2. Κατάρτιση
3. Παροχή συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Το σχέδιο απασχόλησης της Περιφέρειας Αττικής προβλέπει συνολικό προϋπολογισμό 15.001.352 ευρώ. Υπολογίζεται ότι από 1.290 ανέργους, τα 730 άτομα θα απασχοληθούν σε νέες θέσεις εργασίας, τα 225 άτομα θα ανοίξουν δικές

τους επιχειρήσεις ως νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες, τα 240 άτομα θα αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία μέσα από 9μηνη απασχόληση και άλλα 95 άτομα θα απασχοληθούν σε νέες μορφές απασχόλησης.

Σε ημερίδα με θέμα «Ολοκληρωμένες Δράσεις Απασχόλησης» που διοργανώθηκε από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Αττικής με την υποστήριξη της Νομαρχίας Πειραιά, ως κριτήρια για την εκλογή μίας περιοχής ή ομάδας, βάσει του αρμόδιου μέτρου 3.4 του ΠΕΠ Αττικής 2000-2006, είναι η ανεργία, η υποβάθμιση της περιοχής, οι κλάδοι με προβλήματα απασχόλησης, οι ειδικές ομάδες πληθυσμού και η ενδογενής δυναμική κάθε τόπου ή ομάδας.

9.2. «ΙΣΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ – ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»

Το σχέδιο δράσης «Ίσες δυνατότητες – ίσες ευκαιρίες» συνιστά ένα πρόγραμμα ολοκληρωμένης παρέμβασης υπέρ των γυναικών που έχει ως βασική του αρχή την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας³. Αποσκοπεί στην ενίσχυση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσα από την παροχή υπηρεσιών εξειδικευμένης πληροφόρησης, συμβουλευτικής και κοινωνικής στήριξης⁴.

Υλοποιείται στην περιφέρεια Αττικής, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση του Μέτρου 5.3 «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών», από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και από ένα δίκτυο δημοτικών, νομαρχιακών και κοινωνικών φορέων.

Η συμμετοχή της Καλλιθέας στο σχέδιο δράσης, πραγματοποιείται μέσω του «Κέντρου Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕ.Σ.Υ.Υ.) Καλλιθέας», το οποίο, από το 2003 υλοποιεί τις δράσεις του στο πλαίσιο της Δ.Ε.Π.Κ.Α. Καλλιθέας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε 101 άνεργες γυναίκες 18-65 ετών και αποσκοπεί στην ενδυνάμωση και προετοιμασία τους για την ένταξη τους στην αγορά

³ Ενημερωτικό φυλλάδιο για το πρόγραμμα Ίσες Δυνατότητες-Ίσες Ευκαιρίες.

⁴ www.draseis-gynaikes.gr

εργασίας, στην υποστήριξη τους για την ανάληψη επιχειρηματικών δράσεων και την προώθηση τους σε θέσεις απασχόλησης στο πλαίσιο των παρεμβάσεων που προβλέπονται από τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι:

Η ανάπτυξη και η απόκτηση δεξιοτήτων, τόσο κοινωνικών όσο και επικοινωνιακών μέσω της συμβουλευτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, οι γυναίκες εκπαιδεύονται στο να αυτο-κινητοποιούνται, να ενισχύουν την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση τους, να συγκεκριμενοποιούν επαγγελματικούς στόχους και να διαμορφώνουν ρεαλιστικότερες εργασιακές προσδοκίες. Παράλληλα, μέσω της δυνατότητας για κατάρτιση, ενισχύονται και οι επαγγελματικές τους δεξιότητες, ενώ η ένταξη των γυναικών σε βιώσιμες θέσεις απασχόλησης αποτελεί τον τελικό στόχο της ολοκληρωμένης αυτής παρέμβασης.

Σχετικά με την υπάρχουσα κατάσταση της περιοχής, το ποσοστό ανεργίας στην Περιφέρεια Αττικής φθάνει το 12,1% και είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο μέσο εθνικό, που ανέρχεται στο 10,25%. Επίσης, η Περιφέρεια Αττικής καταλαμβάνει το 44% της συνολικής ανεργίας της χώρας, ποσοστό ιδιαίτερα σημαντικό για την αναπτυξιακή πορεία της. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί έντονα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας για ορισμένες ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (νέοι, γυναίκες, μετανάστες και παλιννοστούντες).

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, η ανεργία των γυναικών είναι υπερδιπλάσια εκείνης των ανδρών, ενώ παράλληλα υπάρχουν σημαντικά πρακτικά προβλήματα που συναρτώνται με την έλλειψη επαρκών υπηρεσιών στήριξης των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις (βρεφονηπιακοί σταθμοί, υπηρεσίες στήριξης εργαζομένων κτλ.)

Ποσοστό ανεργίας κατά βασική κατηγορία (1997)

Κατηγορίες Ανέργων	Περιφέρεια Αττικής	Σύνολο χώρας
Νέοι άνεργοι	35,4%	32,3%
Μακροχρόνια άνεργοι	56,9%	57,1%
Ανεργία γυναικών	17,7%	15,9%
Ανεργία ανδρών	8,4%	6,6%

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

9.3. «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΣΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ).

Πρόκειται για ενεργή δράση που υπάγεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση»⁵, απευθύνεται στην κοινωνική ομάδα των παλιννοστούντων και στόχος της παρέμβασης είναι η προώθηση των ίσων ευκαιριών με τη συμμετοχή των παλιννοστούντων - ανέργων - στην αγορά εργασίας και στην προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης, με την ένταξή τους στις ενεργές πολιτικές απασχόλησης που αντιστοιχούν στις προσωπικές τους ανάγκες.

Κατηγορίες ωφελουμένων: Δυνατότητα ένταξης στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων έχουν 1.500 άνεργοι άνδρες και γυναίκες από 16 ετών και άνω που ανήκουν στην Κοινωνικά Ευπαθή Ομάδα των Παλιννοστούντων, οι οποίοι έχουν δυσκολίες πρόσβασης και ένταξης στην αγορά εργασίας με παράλληλο κίνδυνο επαγγελματικού και κοινωνικού αποκλεισμού.

Προϋποθέσεις για την ένταξη των ενδιαφερομένων στα Σχέδια Ολοκληρωμένων

Παρεμβάσεων αποτελούν:

- η εγγραφή τους στο Μητρώο ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ., εφόσον δεν είναι ήδη εγγεγραμμένοι.
- η έκδοση Δελτίου Ανεργίας και η παραπομπή τους στους εξειδικευμένους επαγγελματικούς Συμβούλους Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ή στους Φορείς Παροχής Υποστήριξης Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Φ.Π.Σ.Υ.Υ.).
- σύνταξη του Ατομικού Σχεδίου Δράσης, με τη διαδικασία της Εξατομικευμένης Προσέγγισης και τεκμηρίωση ένταξης του ωφελούμενου στο Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης από τον επαγγελματικό Σύμβουλο της εκάστοτε Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης ή τον Φορέα (Π.Σ.Υ.Υ.).

⁵ www.prosonolotahos.gr

Περιεχόμενο - Προγράμματα Σπουδών

Κάθε Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης περιλαμβάνει ενέργειες κατάρτισης, που υλοποιούνται από τα πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. και ενέργειες Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.), που υλοποιούνται από τους Φορείς Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Φ.Π.Σ.Υ.Υ).

Και οι δύο κατηγορίες δράσεων πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους και να προσαρμόζονται στις ειδικές συνθήκες της τοπικής αγοράς εργασίας και τις ιδιαιτερότητες των ωφελουμένων στους οποίους απευθύνονται.

Ειδικότερα, οι Ενέργειες Σ.Υ.Υ. στοχεύουν:

- στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ένταξης των ωφελουμένων στην αγορά εργασίας.
- στον εξειδικευμένο επαγγελματικό προσανατολισμό καθώς και καλλιέργεια.
- ανάπτυξη τυχόν υφισταμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- στη συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική τους υποστήριξη

Υλοποιούνται σε ατομικό είτε σε ομαδικό επίπεδο κατά περίπτωση. Η έναρξη τους προσδιορίζεται ένα μήνα πριν από την έναρξη των Ενεργειών Κατάρτισης με στόχο την εισαγωγή των ωφελουμένων στους σκοπούς, τους στόχους και στο περιβάλλον των Σχεδίων Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων.

Τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων περιλαμβάνουν και Ενέργειες Προώθησης στην Απασχόληση οι οποίες εξελίσσονται ταυτόχρονα με τις Ενέργειες Κατάρτισης και τις Ενέργειες (Σ.Υ.Υ.).

Συνεχίζονται μάλιστα και μετά το πέρας των Ενεργειών Κατάρτισης & Σ.Υ.Υ. και αφορούν στο σύνολο των ωφελουμένων.

Οι ενέργειες Κατάρτισης χωρίζονται σε δύο φάσεις:

Η πρώτη φάση στοχεύει στην προετοιμασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας και στη διευκόλυνση των ανέργων στην επικοινωνία τους στην καθημερινή ζωή και περιλαμβάνει:

- Γραφή, ανάγνωση, χρήση αριθμών, εκμάθηση επαγγελματικής ορολογίας.
- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και προετοιμασία για την ένταξη στην εκπαιδευτική διαδικασία και επιχειρηματικότητα (με χρήση διοικητικών και άλλων υπηρεσιών, ενημέρωση σε Νομοθετικά θέματα κλπ.)

Η δεύτερη φάση κατάρτισης αποσκοπεί στην απόκτηση επαγγελματικών γνώσεων για τη διευκόλυνση ένταξης των ωφελουμένων στην τοπική αγορά εργασίας.

Οι δύο Φάσεις κατάρτισης έχουν συνολική διάρκεια, που κυμαίνεται από 200 - 500 ώρες.

Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων Παλινοστούντων-Μεταναστών - Προσφύγων, σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών.

Προγράμματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ανέργων Παλινοστούντων – Μεταναστών - Προσφύγων, σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών. Τα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας υπάγονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση». Τα προγράμματα αυτά στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης καθώς και στην εξοικείωση με τον ελληνικό τρόπο ζωής και τον πολιτισμό.

Περιλαμβάνει αντικείμενα κατάρτισης, όπως:

- Υγεία - Πρόνοια
- + Μ.Μ.Ε. - Αθλητισμός - Πολιτισμός - Επικοινωνίες
- Οικονομία - Διοίκηση
- Πληροφορική
- Τουρισμός- Παροχή Υπηρεσιών
- Αγροτικά
- Τεχνικά – Μεταφορές

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα ερωτηματολόγια καταρτίστηκαν στις δύο Σχολές χορού και στα τρία Κ.Δ.Α.Π. του δήμου Καλλιθέας, με σκοπό να βρεθούν και να μελετηθούν τυχόν προβλήματα που ίσως αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στις συγκεκριμένες δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Κ.Α. Θα μπορέσουμε έτσι να πάρουμε μια πιο σαφή εικόνα για τις συνθήκες εργασίας, εκπαίδευσης και συνεργασίας στους χώρους αυτούς.

Τα στοιχεία που αναγράφονται στα διαγράμματα αναφέρονται στα άτομα που απάντησαν τα ερωτηματολόγια στα αντίστοιχα τμήματα. Παρακάτω ακολουθεί ανάπτυξη των απαντήσεων ανά ερώτηση ενώ τα διαγράμματα προέκυψαν ύστερα από επεξεργασία των απαντήσεων.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ: ΣΧΟΛΗΣ ΧΟΡΟΥ

Το ερωτηματολόγιο που σας δίνεται, αποτελεί μία έρευνα πτυχιακής εργασίας, με θέμα τις δυσλειτουργίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο. Η συμμετοχή σας για την συμπλήρωση του θα ήταν χρήσιμη. Ο χρόνος συμπλήρωσης διαρκεί περίπου 10 λεπτά.

1. **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα

2. **Επίπεδο εκπαίδευσης:** ΥΕ ΔΕ ΤΕ ΠΕ

3. **Χρόνος εργασίας στη Σχολή Χορού:**.....

4. **Εργάζεστε ως:**
 - Μόνιμο προσωπικό
 - Ορισμένου χρόνου
 - Αορίστου χρόνου
 - Μερική απασχόληση
 - Εθελοντικά

5. **Είστε ικανοποιημένοι από τις συνθήκες εργασίας στη Σχολή Χορού:**
Ναι Όχι

6. **Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε στο γώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)**
 - Προβλήματα χρόνου
 - Προβλήματα συνεργασιών
 - Έλλειψη εξοπλισμού
 - Έλλειψη προσωπικού
 - Άλλο (αναφέρατε)

7. Ποιες βελτιώσεις πιστεύετε πως μπορούν να γίνουν στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

- Πρόσληψη προσωπικού
- Μεγαλύτερες αίθουσες διδασκαλίας
- Περισσότερα τμήματα χορού
- Άλλο (αναφέρατε)

8. α) Υπάρχουν παράπονα από τους μαθητές της Σχολής Χορού;

Ναι Όχι Δεν ξέρω

β) Εάν Ναι, σε τι αναφέρονται;

9. α) Είστε ικανοποιημένοι από τον αριθμό προσέλευσης μαθητών;

Ναι Όχι

β) Εάν Όχι, για ποιους λόγους πιστεύετε; (μέχρι 2 απαντήσεις)

- Μη προσιτά διδάκτρα
- Έλλειψη ενδιαφέροντος
- Έλλειψη πληροφόρησης
- Άλλο (αναφέρατε).....

10. α) Η Σχολή Χορού λειτουργεί;

- Καθημερινά
- 2-3 φορές την εβδομάδα
- Άλλο (αναφέρατε).....

β) Πιστεύετε ότι οι μέρες και οι ώρες λειτουργίας του, αρκούν για την εκπαίδευση των μαθητών;

Ναι Όχι Μερικώς

γ) Εάν Όχι, εσείς τι θα επιθυμούσατε;.....

11. α) Υπάρχουν προβλήματα στην διοργάνωση εκδηλώσεων:

Πάντοτε Μερικές φορές Ποτέ

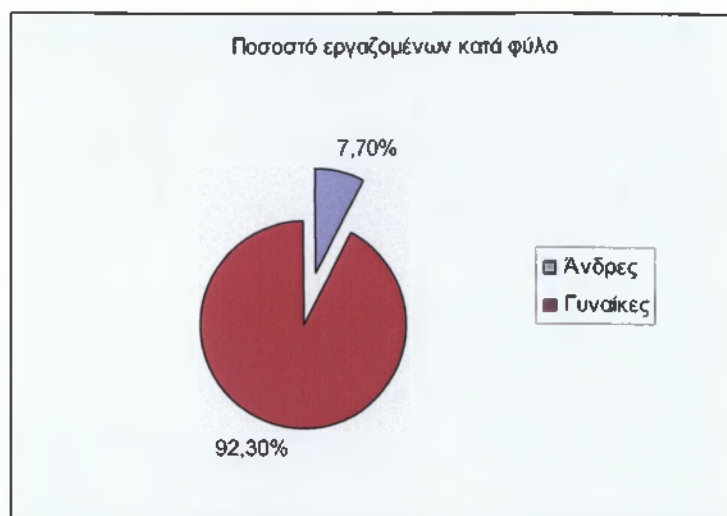
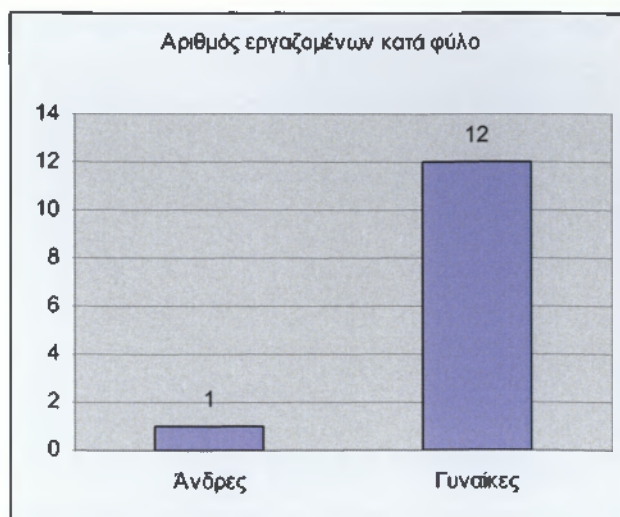
β) Εάν Ναι, ποια προβλήματα δημιουργούνται:

- Μικρή συμμετοχή μαθητών
- Μη ύπαρξη στολών, υποδημάτων κτλ.
- Αίσθημα αδυναμίας παρουσίασης της εκδήλωσης
- Άλλο (αναφέρατε).....

Σας ευχαριστώ πολύ, για την θετική ανταπόκριση!

Ερώτηση 1

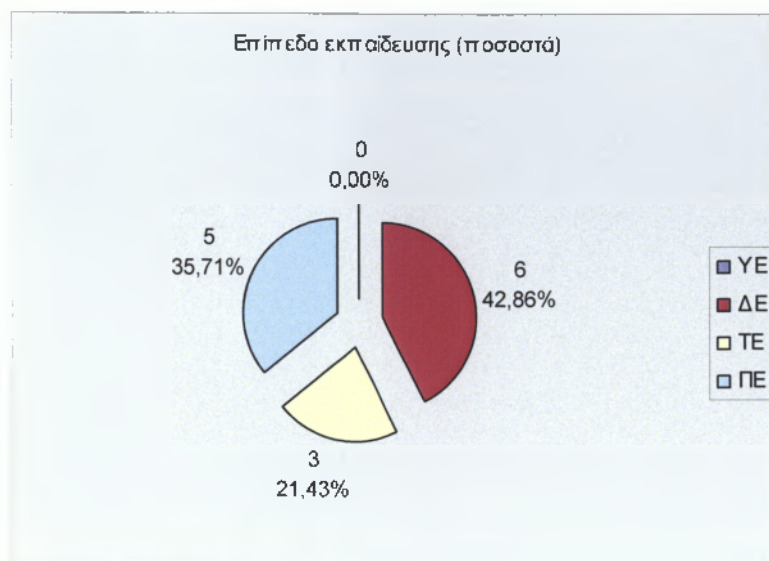
- Φύλο

Παρατηρώντας τα παραπάνω διαγράμματα φαίνεται η ξεκάθαρη πλειοψηφία των γυναικών στον εργασιακό αυτό χώρο. Ο μοναδικός άνδρας ήταν ο υπάλληλος του δήμου στη θέση του πιανίστα της σχολής χορού.

Ερώτηση 2

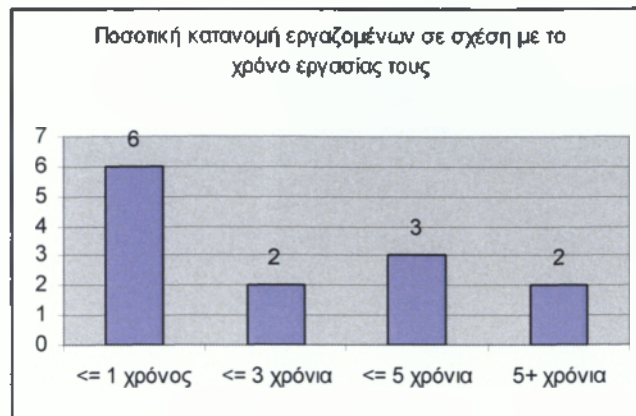
- Επίπεδο εκπαίδευσης

Από το παραπάνω διάγραμμα με μορφή «πίτας» μπορούμε να δούμε τον αριθμό και τα ποσοστά των εργαζομένων που απάντησαν όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσής τους. Φαίνεται πως οι μισοί από αυτούς περίπου είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τους υπόλοιπους μισούς να είναι μοιρασμένοι σε απόφοιτους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης καθώς και απόφοιτους τεχνικής εκπαίδευσης, με τους πρώτους εκ των δύο να υπερτερούν σε υπερδιπλάσιο ποσοστό. Φαίνεται επίσης πως δεν υπάρχουν εργαζόμενοι που να ανήκουν στην κατηγορία των αποφοίτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης πράγμα που δείχνει πως όλοι οι εργαζόμενοι είναι άτομα που διαθέτουν μια αρτιότερη κατάρτιση και πνευματική καλλιέργεια.

Ερώτηση 3

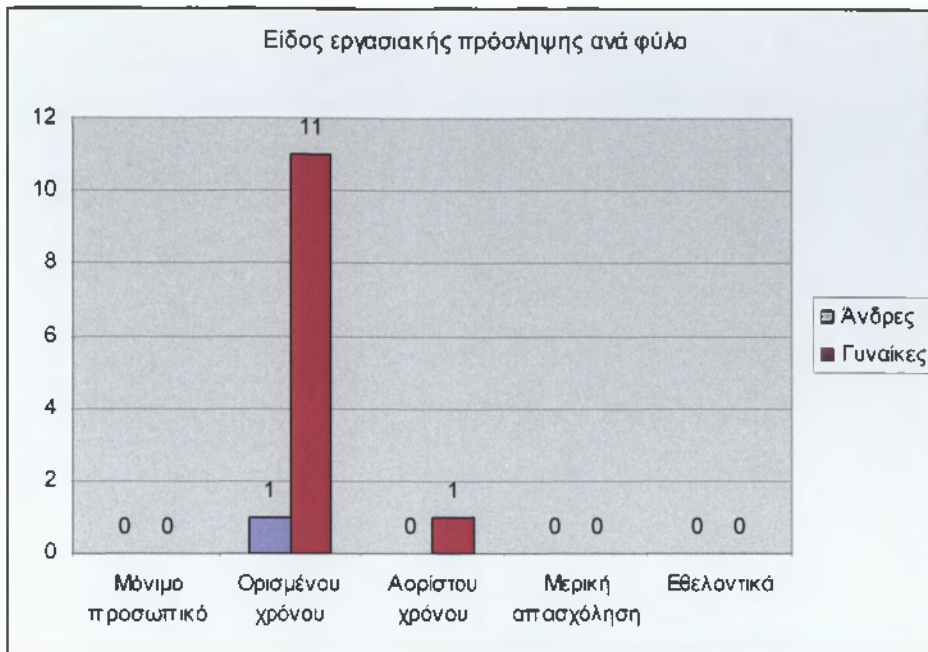
- Χρόνος εργασίας στη σχολή χορού

Από τις παραπάνω απαντήσεις των δεκατριών ερωτηθέντων φαίνεται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου το 50%) των εργαζομένων βρίσκεται στο χώρο εργασίας αυτό λίγο περισσότερο από ένα χρόνο κατά μέσο όρο, καθώς οι πιο πολλοί εργαζόμενοι δουλεύουν στον εργασιακό αυτό χώρο ένα χρόνο ή λιγότερο (συνολικά 6 από τους 13 ερωτηθέντες απάντησαν ότι εργάζονται λιγότερο ή το πολύ ένα χρόνο στη σχολή χορού) με μόνο δύο να απαντούν πως εργάζονται στη σχολή περισσότερο από πέντε χρόνια (πιο συγκεκριμένα, δήλωσαν πως εργάζονται στη σχολή χορού τα τελευταία έξι και επτά χρόνια αντίστοιχα).

Ερώτηση 4

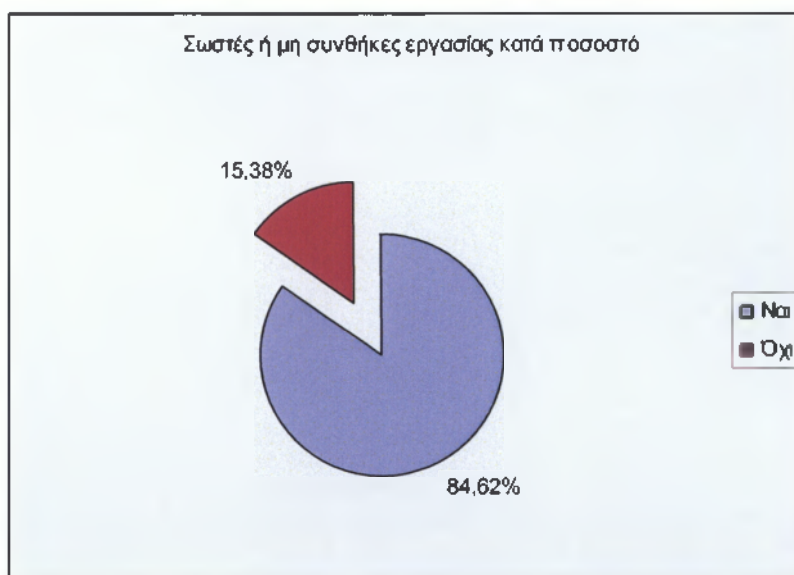
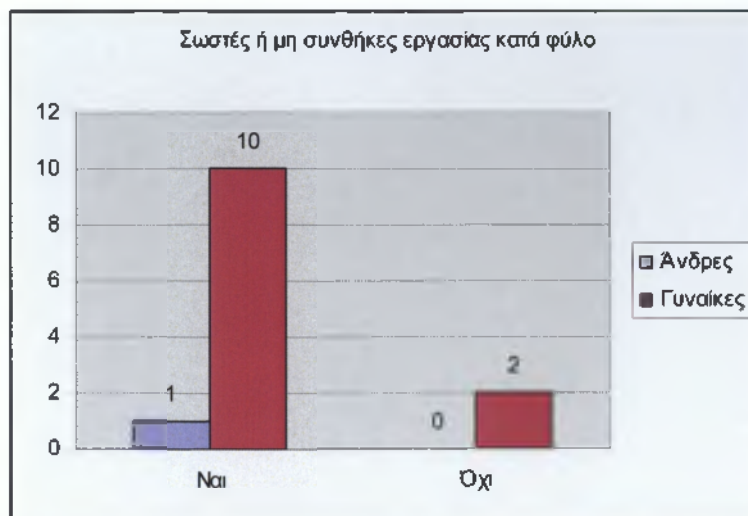
- Εργάζεστε ως:

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε για τα παραπάνω διαγράμματα πως εκτός από μία υπάλληλο της σχολής χορού (και πιο συγκεκριμένα την υπεύθυνη του της σχολής) η οποία εργάζεται με σύμβαση αορίστου χρόνου, όλο το άλλο προσωπικό εργάζεται στη σχολή χορού με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Ερωτήσεις 5 και 6

- Είστε ικανοποιημένοι από τις συνθήκες εργασίας στη σχολή χορού;
- Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

Είναι φανερό κρίνοντας από τα αποτελέσματα των ερωτηθέντων στις αντίστοιχες ερωτήσεις πως η πλειοψηφία των εργαζομένων είναι ικανοποιημένη από τις συνθήκες εργασίας της σχολής χορού. Δύο από τα δεκατρία άτομα, απάντησαν αρνητικά στην ερώτηση 5 και οι λόγοι που χρησιμοποίησαν στην ερώτηση 6 για να δικαιολογήσουν την αρνητική τους απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση, ήταν:

1. Έλλειψη εξοπλισμού και
2. Άλλο (φτωχός εργασιακός χώρος)

Από τις δύο αυτές απαντήσεις προκύπτουν ίσως ερωτήματα που αφορούν

στην ποιότητα εξοπλισμού και υποδομής του τμήματος της σχολής χορού.

Ερώτηση 7

- Ποιες βελτιώσεις πιστεύετε πως μπορούν να γίνουν στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

Αυτή ήταν η πρώτη ερώτηση στην οποία πολλοί από τους ερωτηθέντες (συνολικά 13) απάντησαν με παραπάνω από μια απαντήσεις. Πιο συγκεκριμένα οι περισσότεροι έδωσαν ταυτόχρονα σχεδόν τις απαντήσεις «μεγαλύτερες αίθουσες διδασκαλίας» και «περισσότερα τμήματα χορού» ενώ οι δύο ερωτηθέντες που απάντησαν «άλλο (φτωχός εξοπλισμός) στην ερώτηση 6 ήταν οι δύο που απάντησαν «άλλο» και σε αυτήν την ερώτηση και πιο συγκεκριμένα πρότειναν «βελτίωση του υπάρχοντος εξοπλισμού».

Ερώτηση 8

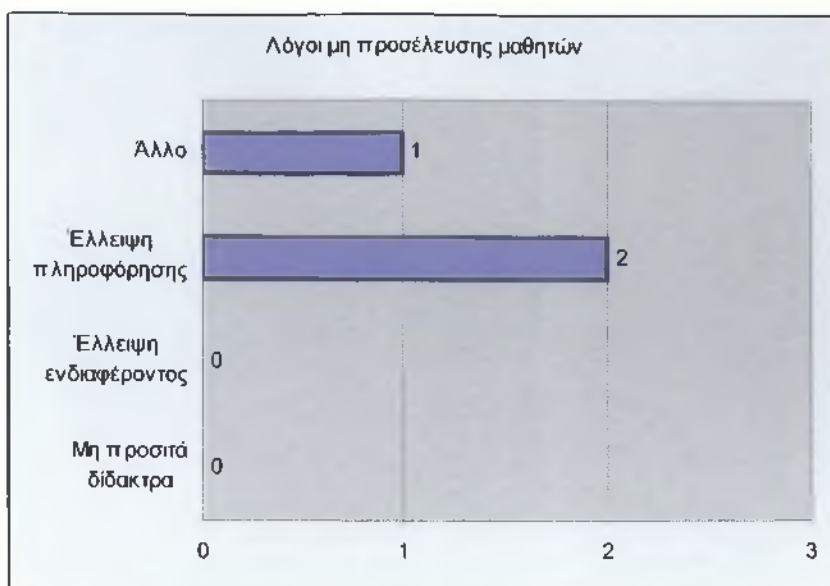
- α. Υπάρχουν παράπονα από τους μαθητές της σχολής χορού;
- β. Εάν Ναι, σε τι αναφέρονται;

Στην ερώτηση αυτή παραλείπεται κάποιο διάγραμμα μιας κι όλοι οι δεκατρείς ερωτηθέντες έδωσαν την ίδια απάντηση στο πρώτο σκέλος της ερώτησης (όχι), οπότε δε χρειάστηκε να απαντήσουν στο δεύτερο.

Ερώτηση 9

- α. Είστε ικανοποιημένοι από τον αριθμό προσέλευσης μαθητών;
- β. Εάν Όχι, για ποιους λόγους πιστεύετε; (μέχρι 2 απαντήσεις)

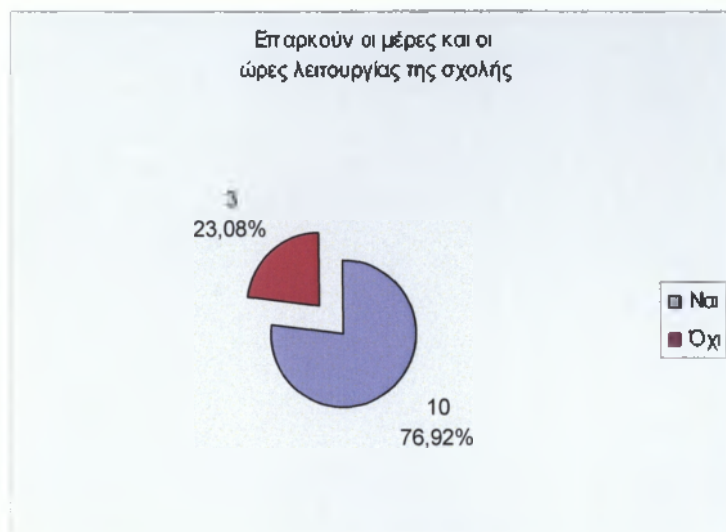
Στην παραπάνω ερώτηση, τρεις από τους ερωτηθέντες απάντησαν αρνητικά, ποσοστό περίπου 23%, το οποίο είναι αρκετά σημαντικό. Οι απαντήσεις που έδωσαν στο επόμενο σκέλος όσοι απάντησαν αρνητικά, βρίσκονται στο δεύτερο από τα δύο παραπάνω διαγράμματα. Δύο άτομα απάντησαν πως πιστεύουν ότι η έλλειψη σωστής πληροφόρησης αποτρέπει τους μαθητές από το να έρχονται στη σχολή πράγμα που οδηγεί στο συμπέρασμα πως ίσως η διαφήμιση της σχολής να μην είναι επαρκής, ενώ ένας απάντησε ενώ μια υπάλληλος απάντησε «άλλο» δίνοντας ως εξήγηση πως για τη μη ικανοποιητική κατά τη γνώμη της προσέλευση των μαθητών οφείλεται το γεγονός πως η σχολή χορού βρίσκεται ναι μεν σε κεντρική περιοχή, κοντά σε λεωφόρο, άλλη πρόσβαση εκεί με τα πόδια, από το κέντρο της πόλης που μένει ο κυριότερος όγκος των κατοίκων είναι πολύ αργή.

Ερώτηση 10

- α. Η σχολή χορού λειτουργεί;

β. Πιστεύετε ότι οι μέρες και οι ώρες λειτουργίας της αρκούν για την εκπαίδευση των μαθητών;

γ. Εάν Όχι, εσείς τι θα επιθυμούσατε;

Στο πρώτο σκέλος της ερώτησης όπως είναι φυσικό όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν «καθημερινά» πράγμα που δείχνει την ασταμάτητη λειτουργία της σχολής. Στο δεύτερο σκέλος, όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα, τρεις από τους δεκατρείς ερωτηθέντες απάντησαν αρνητικά (Όχι) ενώ οι λόγοι που έδωσαν στον τρίτο σκέλος ήταν:

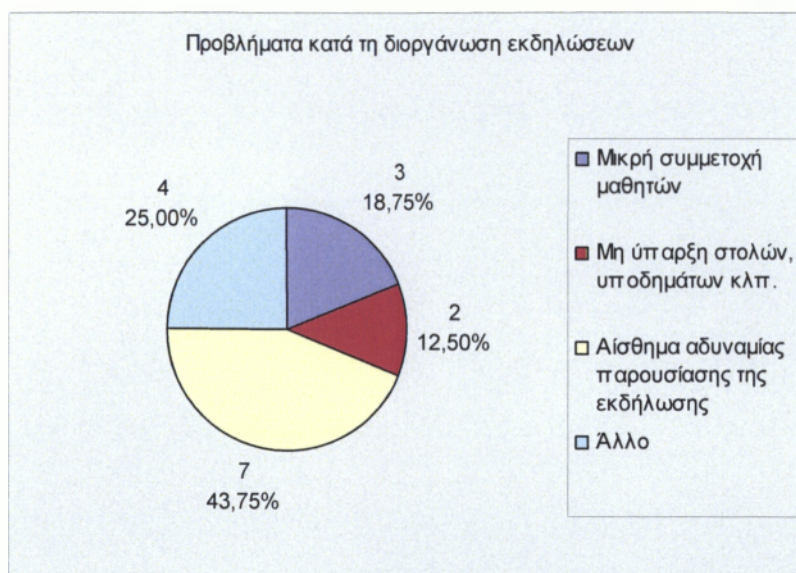
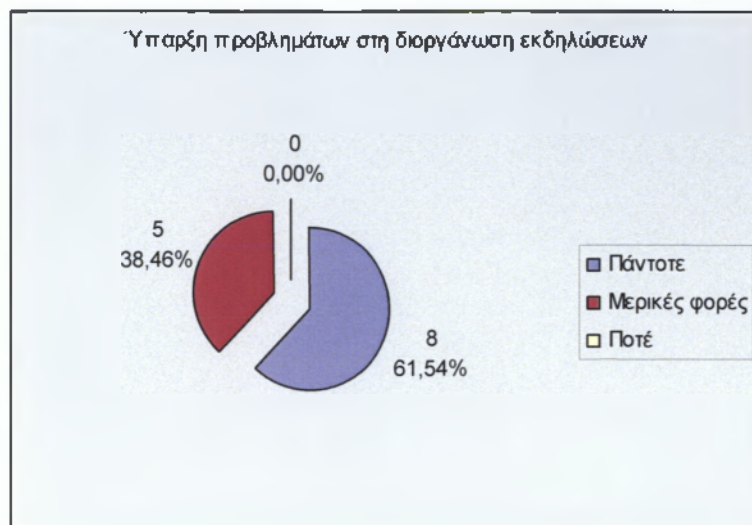
1. Το μάθημα να διαρκεί περισσότερες ώρες
2. Ουσιαστικότερο μάθημα, χωρίς αχρείαστες διακοπές

Την πρώτη από αυτές τις δύο απαντήσεις (το μάθημα να διαρκεί περισσότερες ώρες) την έδωσαν δύο από τα άτομα που απάντησαν αρνητικά στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης, ενώ τη δεύτερη απάντηση ένα άτομο. Συμπεραίνουμε λοιπόν πως ένα σημαντικό κομμάτι των εργαζομένων (περίπου το 23%) στη σχολή, πιστεύει πως πρέπει να γίνουν κάποιες αλλαγές στο πρόγραμμα των μαθημάτων έτσι ώστε αυτά να είναι αποδοτικότερα για τους μαθητές της σχολής.

Ερώτηση 11

- α. Υπάρχουν προβλήματα στη διοργάνωση εκδηλώσεων;

β. Εάν Ναι, ποια προβλήματα δημιουργούνται;

Στην τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου της σχολής χορού εντύπωση προκαλεί το γεγονός πως όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν πως προβλήματα υπάρχουν έστω και σποραδικά κατά την οργάνωση εκδηλώσεων της σχολής. Ακόμη, πολλοί απ' όσους ρωτήθηκαν, απάντησαν παραπάνω από μια απαντήσεις στην ερώτηση αυτή. Από τα προβλήματα που αναφέρονται, το μεγαλύτερο ποσοστό αντιστοιχεί στο «αίσθηση αδυναμίας παρουσίασης της εκδήλωσης» που μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως ίσως οι πρόβες ή τα μαθήματα πολλές φορές να μην επαρκούν για να ενισχύσουν

τους μαθητές και/ή τους εργαζόμενους της σχολής στον τομέα της παρουσίασης της εκδήλωσης. Αρκετοί από τους ερωτηθέντες απάντησαν επίσης «άλλο». Όσοι επέλεξαν την απάντηση αυτή έδωσαν τις παρακάτω εξηγήσεις:

1. Οργάνωση πλατείας θεάτρου και
2. Δυσκολίες κατά τη μεταφορά αντικειμένων προς τον χώρο παρουσίασης

Την πρώτη από αυτές τις δύο εξηγήσεις τη λάβαμε από τρεις από τους τέσσερις που απάντησαν «άλλο», ενώ τη δεύτερη τη λάβαμε από ένα μόνο άτομο. Πολύ μικρότερα ποσοστά απάντησαν πως δεν υπάρχει αρκετό υλικό για την παρουσίαση της εκδήλωσης, δηλαδή ρούχα, στολές και ότι άλλα αντικείμενα μπορεί να χρειαστούν για τη σωστή παρουσίαση μιας εκδήλωσης της σχολής καθώς και πως η συμμετοχή των μαθητών είναι μικρή, πράγμα που μας δείχνει ότι τα δύο παραπάνω προβλήματα δεν είναι τόσο μεγάλα συγκριτικά με τα υπόλοιπα που αναφέρονται.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ: Κ.Δ.Α.Π.

Το ερωτηματολόγιο που σας δίνεται, αποτελεί μία έρευνα πτυχιακής εργασίας, με θέμα τις δυσλειτουργίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο. Η συμμετοχή σας για την συμπλήρωση του θα ήταν χρήσιμη. Ο χρόνος συμπλήρωσης διαρκεί περίπου 10 λεπτά.

1. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

2. Επίπεδο εκπαίδευσης: ΥΕ ΔΕ ΤΕ ΠΕ

3. Χρόνος εργασίας στο Κ.Δ.Α.Π.:.....

4. Εργάζεστε ως:

- Μόνιμο προσωπικό
- Ορισμένου χρόνου
- Αορίστου χρόνου
- Μερική απασχόληση
- Εθελοντικά

5. Είστε ικανοποιημένοι από τις συνθήκες εργασίας στο Κ.Δ.Α.Π.:

Ναι Όχι

6. Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

- Προβλήματα χρόνου
- Προβλήματα συνεργασιών
- Έλλειψη εξοπλισμού
- Έλλειψη προσωπικού
- Άλλο (αναφέρατε)

7. Ποιες βελτιώσεις πιστεύετε πως μπορούν να γίνουν στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

- Πρόσληψη προσωπικού
- Μεγαλύτερες αίθουσες
απασχόλησης
- Περισσότερα τμήματα Κ.Δ.Α.Π.
- Άλλο (αναφέρατε)

8. α) Υπάρχουν παράπονα από τα παιδιά στο Κ.Δ.Α.Π.;

Ναι Όχι Δεν ξέρω

β) Εάν Ναι, σε τι αναφέρονται;

9. α) Είστε ικανοποιημένοι από τον αριθμό προσέλευσης μαθητών;

Ναι Όχι

β) Εάν Όχι, για ποιους λόγους πιστεύετε; (μέχρι 2 απαντήσεις)

- Δυσαρέσκεια
περιβάλλοντος
- Έλλειψη ενδιαφέροντος
- Έλλειψη πληροφόρησης
- Άλλο (αναφέρατε).....

10. α) Το Κ.Δ.Α.Π. λειτουργεί;

- Καθημερινά
- 2-3 φορές την εβδομάδα
- Άλλο (αναφέρατε).....

β) Πιστεύετε ότι οι μέρες και οι ώρες λειτουργίας του, αρκούν για την απασχόληση των παιδιών;

Ναι Όχι Μερικώς

γ) Εάν Όχι, εσείς τι θα επιθυμούσατε;.....

11. α) Υπάρχουν προβλήματα στην διοργάνωση εκδηλώσεων:

Πάντοτε Μερικές φορές Ποτέ

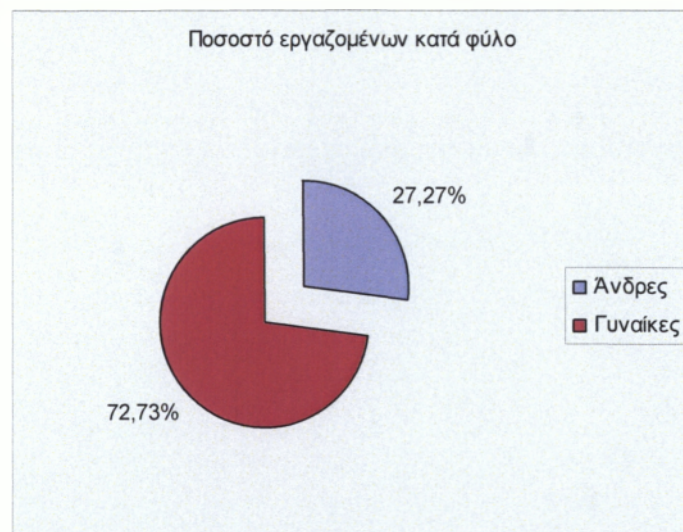
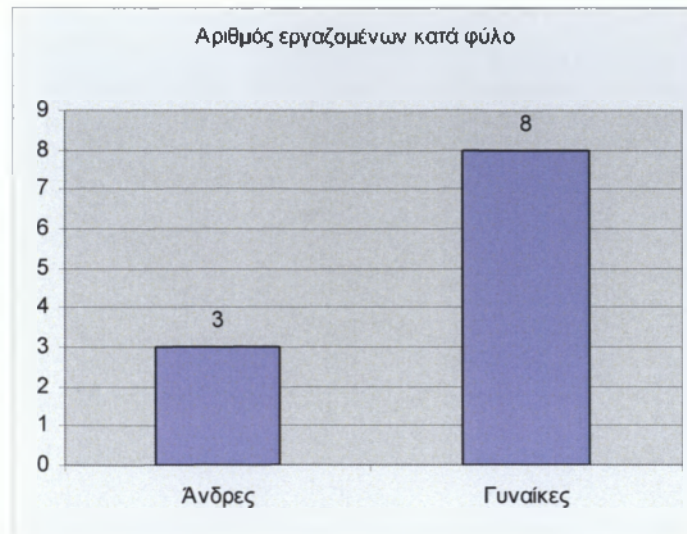
β) Εάν Ναι, ποια προβλήματα δημιουργούνται:

- Μικρή συμμετοχή μαθητών
- Έλλειψη χρόνου
- Αίσθημα αδυναμίας παρουσίασης της εκδήλωσης
- Άλλο (αναφέρατε).....

Σας ευχαριστώ πολύ, για την θετική ανταπόκριση!

Ερώτηση 1

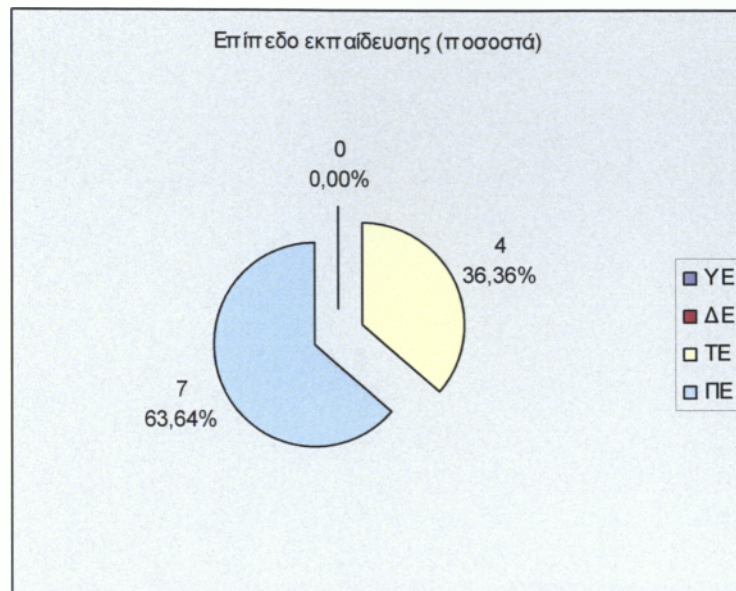
- Φύλο

Από τα παραπάνω διαγράμματα μπορούμε να δούμε πως και σε αυτόν το χώρο εργασίας η πλειοψηφία είναι με την πλευρά των γυναικών. Πιο συγκεκριμένα μόλις τρεις στους έντεκα ερωτηθέντες ήταν άνδρες.

Ερώτηση 2

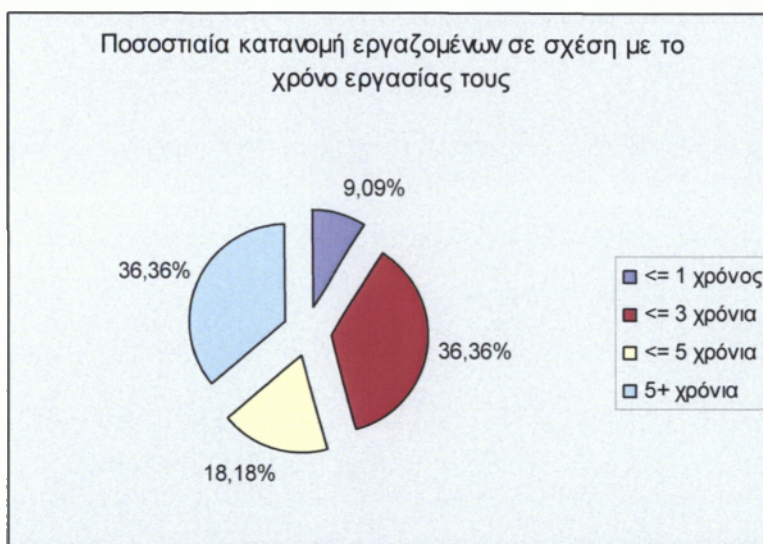
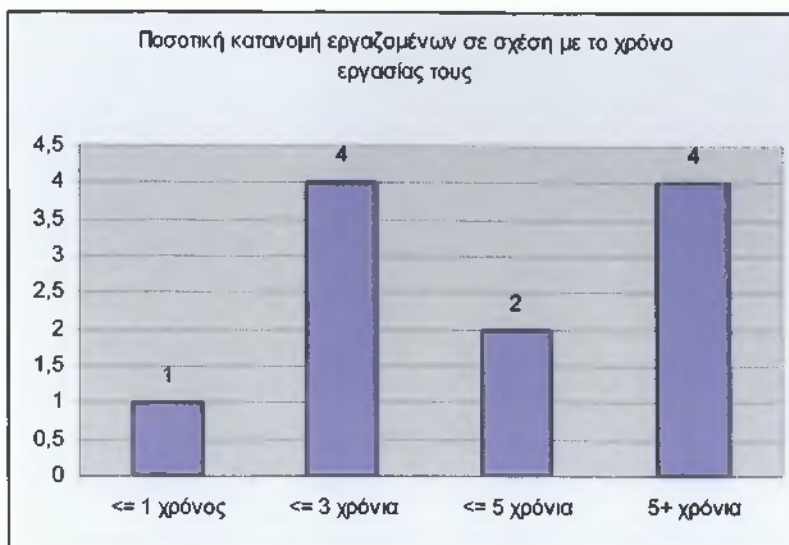
- Επίπεδο εκπαίδευσης

Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν στην ερώτηση αυτή πως κατέχουν έστω ένα πτυχίο που αντιστοιχεί σε εκπαίδευση ανώτερη της δευτεροβάθμιας με τους περισσότερους να είναι στη βαθμίδα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Αυτό δείχνει πως οι εργαζόμενοι στον τομέα των Κ.Δ.Α.Π. είναι άτομα με επαρκή μόρφωση κι εκπαίδευση, ικανά να ανταποκριθούν στις ανάγκες της ευαίσθητης αυτής θέσης τους.

Ερώτηση 3

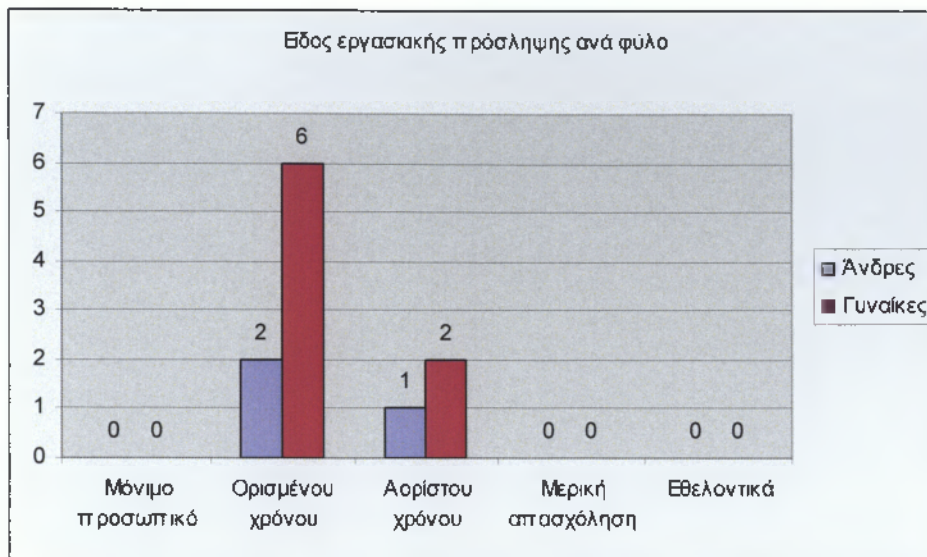
- Χρόνος εργασίας στο Κ.Δ.Α.Π.

Τα παραπάνω διαγράμματα δείχνουν πως ο μέσος όρος εργασίας των ερωτηθέντων στα Κ.Δ.Α.Π. είναι γύρω στα τρία χρόνια, με τέσσερις από αυτούς να απαντούν πως βρίσκονται στη θέση αυτή για περισσότερο από μια πενταετία και συγκεκριμένα το άτομο με τη μεγαλύτερη διάρκεια εργασίας στα Κ.Δ.Α.Π είναι ο υπεύθυνος του Κ.Δ.Α.Π. «Μικρό καράβι» με περίπου 7 χρόνια εργασίας στο χώρο αυτό.

Ερώτηση 4

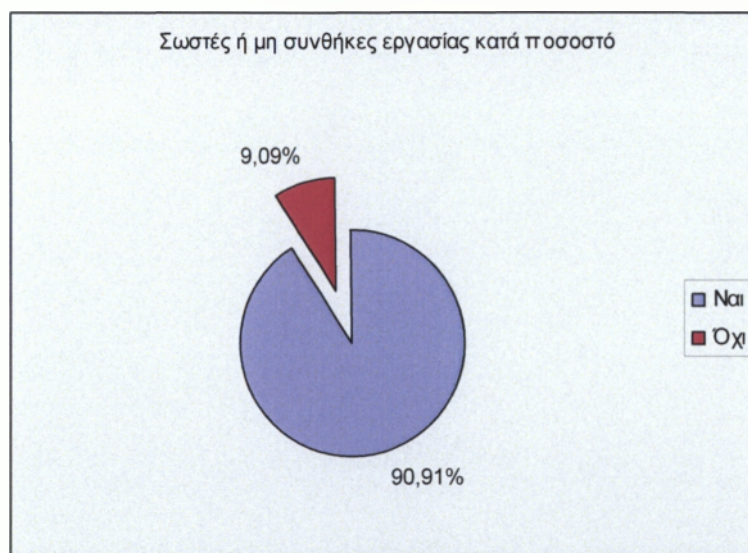
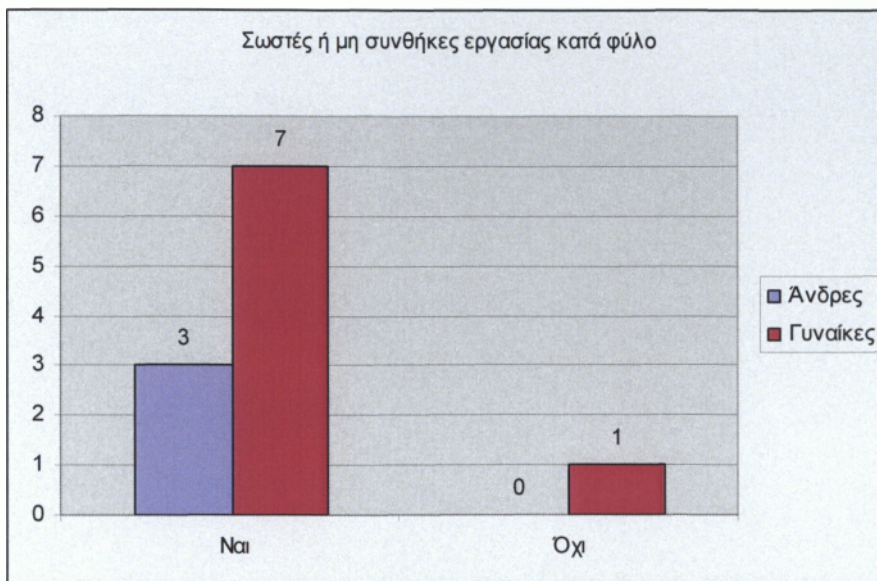
- Εργάζεστε ως

Τα παραπάνω διαγράμματα μας δείχνουν πως στον εργασιακό αυτό χώρο το ποσοστό των ατόμων που εργάζονται με σύμβαση αορίστου χρόνου είναι αρκετά μεγαλύτερο από εκείνο των ατόμων στη σχολή χορού. Συμπερασματικά μπορούμε να δούμε πως πολλοί παραπάνω από τους μισούς εργαζόμενους έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου στα Κ.Δ.Α.Π.

Ερώτηση 5 και 6

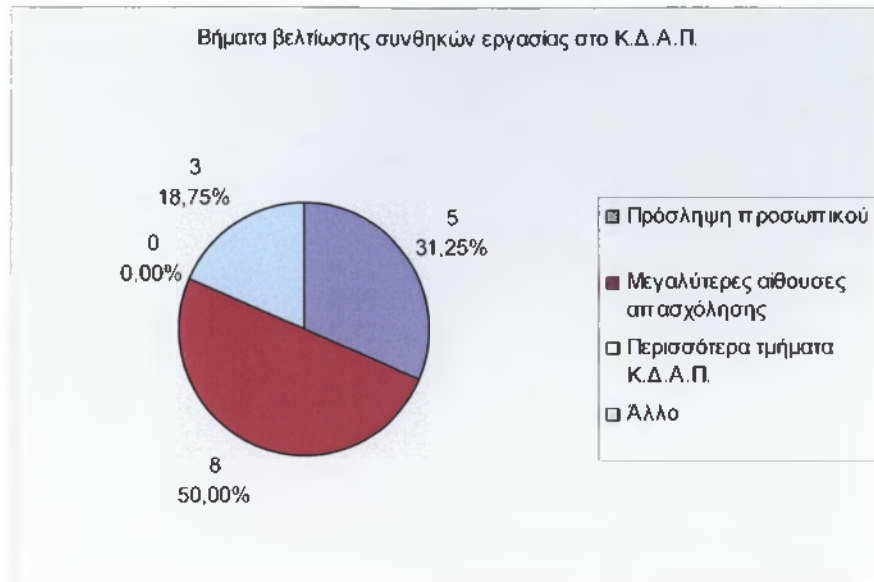
- Είστε ικανοποιημένοι από τις συνθήκες εργασίας στο Κ.Δ.Α.Π;
- Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε στο χώρο εργασίας σας; (μέχρι 2 απαντήσεις)

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες απάντησαν πως είναι ευχαριστημένοι από το περιβάλλον και τις συνθήκες εργασίας τους στα Κ.Δ.Α.Π. Η μοναδικά αρνητική απάντηση προήλθε από μια γυναίκα εκπαιδευτικό που ανέφερε πως οι συνθήκες του χώρου εργασίας θα μπορούσαν να γίνουν καλύτερες αν υπήρχε περισσότερη δημιουργική απασχόληση των παιδιών και λιγότερη βαρύτητα στα σχολικά τους μαθήματα, πράγμα το οποίο βρίσκεται εκτός του βασικού και πρωταρχικού στόχου των Κ.Δ.Α.Π.

Ερώτηση 7

- Ποιες βελτιώσεις πιστεύετε πως μπορούν να γίνουν στο χώρο εργασίας σας;
(μέχρι 2 απαντήσεις)

Στην ερώτηση αυτή, πολλοί ερωτηθέντες απάντησαν δίνοντας παραπάνω από μία απαντήσεις. Πιο συγκεκριμένα, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των απαντήσεων (το 50%) ανήκει στην απάντηση «μεγαλύτερες αίθουσες απασχόλησης» μιας κι αρκετοί από τους εργαζόμενους εξέφρασαν αυτό το παράπονο χωρίς ωστόσο να αποτελεί τροχοπέδη στο έργο τους. Επίσης αρκετοί απάντησαν πως η πρόσληψη επιπλέον προσωπικού θα αποτελούσε ένα παράγοντα ικανό να καταπραΰνει την κόπωση των εργαζομένων σε περιόδους εκτεταμένης εργασίας λόγω πολλαπλής προσέλευσης παιδιών στα κέντρα των Κ.Δ.Α.Π. Τέλος ένα ποσοστό μικρότερο, αλλά σεβαστό, των απαντήσεων ήταν το «άλλο», με την αιτιολόγηση πως τα παιδιά φέρνουν στα Κ.Δ.Α.Π. εργασία από το σχολείο, πράγμα που αποτρέπει αυτά τα κέντρα από το να εστιάσουν στον πραγματικό σκοπό τους, που δεν είναι άλλος από τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών, μιας και οι εργαζόμενοι σε αυτά αναγκαστικά δίνουν προτεραιότητα στα προβλήματα ή δυσκολίες των παιδιών στο σχολικό τομέα παραμερίζοντας έτσι τον στόχο τους για δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία των παιδιών.

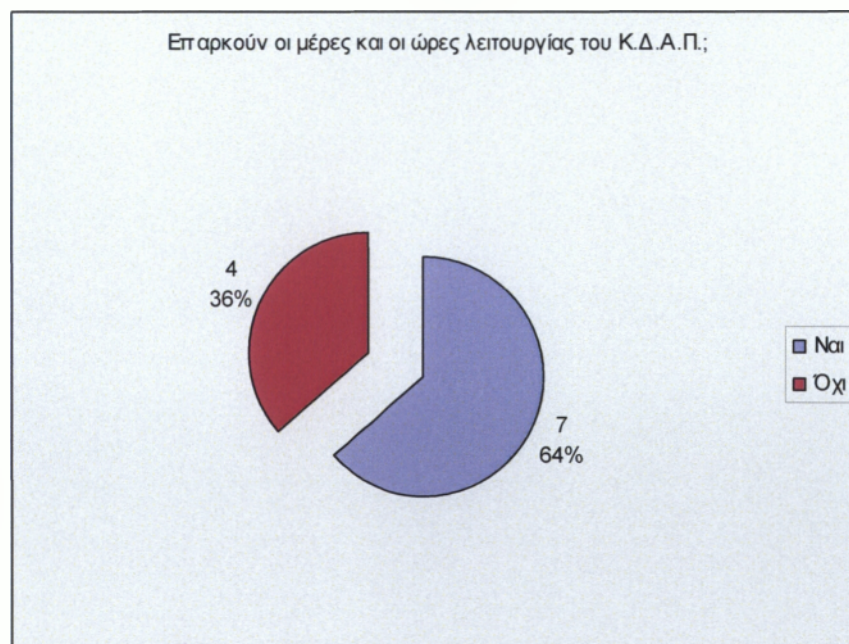
Ερωτήσεις 8 και 9

- α. Υπάρχουν παράπονα από τα παιδιά στο Κ.Δ.Α.Π.;
- β. Εάν Ναι, σε τι αναφέρονται;
- α. Είστε ικανοποιημένοι από τον αριθμό προσέλευσης παιδιών;
- β. Εάν Όχι, για ποιους λόγους πιστεύετε; (μέχρι 2 απαντήσεις)

Στις δύο παραπάνω ερωτήσεις δεν υπάρχουν κάποια διαγράμματα απαντήσεων των έντεκα ερωτηθέντων μιας κι όλοι τους απάντησαν με θετικό τρόπο και στις δύο («Όχι» στην πρώτη ερώτηση και «Ναι» στη δεύτερη).

Ερώτηση 10

- α. Το Κ.Δ.Α.Π. λειτουργεί;
- β. Πιστεύετε ότι οι μέρες και ώρες λειτουργίας του, αρκούν για την απασχόληση των παιδιών;
- γ. Εάν Όχι, εσείς τι θα επιθυμούσατε; (μέχρι 2 απαντήσεις)

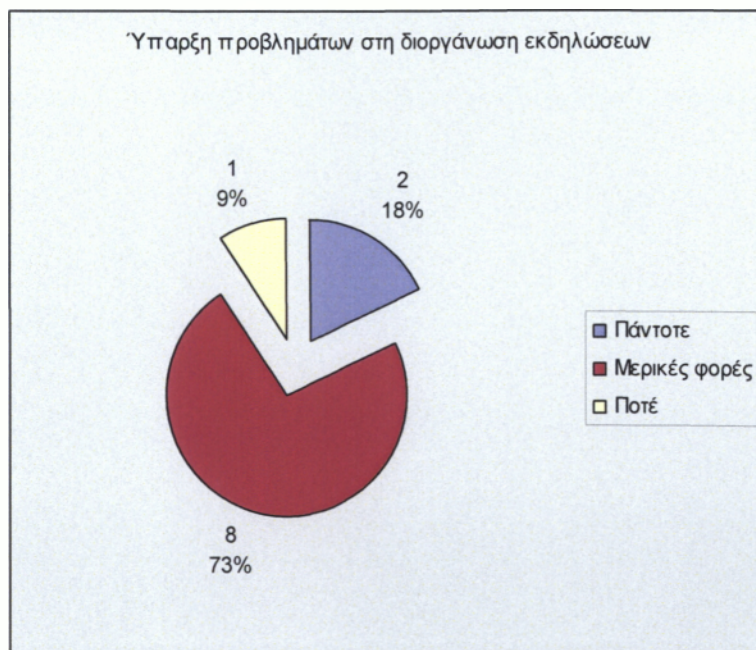

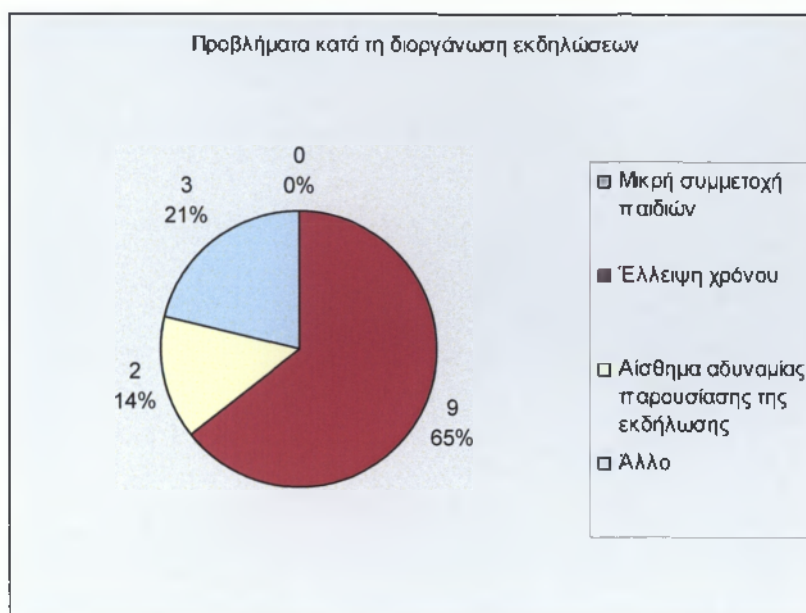
Πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες συμφωνούν στην παραπάνω ερώτηση, παρόλα αυτά όμως δε μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός πως ένα σημαντικό

ποσοστό των ερωτηθέντων διαφωνεί. Πιο συγκεκριμένα, επτά στους έντεκα πιστεύουν πως οι ώρες και μέρες λειτουργίας των Κ.Δ.Α.Π. είναι αρκετές για να καλύψουν τις ανάγκες των παιδιών, ενώ τέσσερις ερωτηθέντες πιστεύουν πως αυτός είναι ένας τομέας που χρήζει βελτίωσης. Κρίνοντας από απαντήσεις σε παραπάνω ερωτήσεις καθώς κι από ερωτήσεις που έγιναν προφορικά σε κάποιους από τους εργαζομένους που απάντησαν αρνητικά στην ερώτηση αυτή, κύριος λόγος της αρνητικής τους απάντησης είναι το γεγονός που με επιπλέον ώρες, τα παιδιά θα μπορούν να εξυπηρετηθούν τόσο στο σχολικό τομέα τους όσο και στον ψυχαγωγικό τομέα, πράγμα που απασχολεί τους εργαζόμενους στα κέντρα αυτά.

Ερώτηση 11

- α. Υπάρχουν προβλήματα στη διοργάνωση εκδηλώσεων;
- β. Εάν Ναι, ποια προβλήματα δημιουργούνται;

Από τους έντεκα ερωτηθέντες μόνο ένας απάντησε πως οι εκδηλώσεις των Κ.Δ.Α.Π. γίνονται χωρίς προβλήματα, ενώ όλοι οι υπόλοιποι δήλωσαν πως προβλήματα εμφανίζονται αρκετές φορές, με μερικούς μάλιστα να απαντούν πως προβλήματα υπάρχουν πάντα. Στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης πολλοί απάντησαν με παραπάνω από μία απαντήσεις και πιο συγκεκριμένα, το μεγαλύτερο με διαφορά ποσοστό σε απαντήσεις έλαβε η απάντηση «Έλλειψη χρόνου» ενώ ακολούθησαν οι άλλες δύο («Αίσθημα αδυναμίας παρουσίασης της εκδήλωσης» και «Άλλο»), με την απάντηση «Μικρή συμμετοχή παιδιών» να μη δηλώνεται από κανέναν ερωτηθέντα πράγμα που δείχνει πως τα πιο πολλά παιδιά είναι πρόθυμα να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις των Κ.Δ.Α.Π.

Τέλος όσοι απάντησαν δηλώνοντας «άλλο», δικαιολόγησαν την επιλογή τους αυτή λέγοντας πως θα προτιμούσαν αν είναι εφικτό να υπάρχει από νωρίτερα η ενημέρωση των εργαζομένων για την οργάνωση μιας εκδήλωσης ώστε ο χρόνος να είναι επαρκής για την καλύτερη προετοιμασία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η κοινωνική και πολιτιστική πολιτική ασκείται σε πολλαπλά επίπεδα κι από πλήθος διαφορετικών φορέων μέσα σε μια τοπική κοινωνία. Ο δήμος Καλλιθέας εφαρμόζοντας όσο γίνεται πιστότερα τα πλαίσια της κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής σε όλους τους τομείς του, καταφέρνει να αποτελέσει παράγοντα άνθησης κι ευημερίας για την εν λόγω τοπική κοινωνία της Καλλιθέας.

Ένας από τους φορείς μέσω των οποίων ο δήμος καταφέρνει να επιτελέσει το κοινωνικοπολιτιστικό του έργο είναι η Δ.Ε.Π.Κ.Α., σκοπός της οποίας είναι η ενίσχυση της προσπάθειας για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μέσα από τις κοινωνικές και πολιτιστικές δομές που παρέχει στους δημότες. Με τη λειτουργία αυτών των δομών η Δ.Ε.Π.Κ.Α. στοχεύει σ' ένα δίκτυο στήριξης για τα παιδιά, τους νέους, τους γονείς αλλά και τα μοναχικά άτομα της τρίτης ηλικίας.

Το θεμιτό θα ήταν όλα τα παραπάνω να λειτουργούν ιδανικά, παρόλα αυτά όμως υπάρχουν προβλήματα τα οποία δεν είναι δυνατόν πάντα να εξαλειφθούν. Όμως με συστηματική προσπάθεια για βελτίωση αλλά κι έμφαση σε τομείς και ζητήματα που χρήζουν ευαίσθητης αντιμετώπισης, η επιχείρηση μπορεί να φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται δεν είναι πολυάριθμα, αλλά αποτελούν μερικές φορές ανασταλτικό παράγοντα. Αυτά είναι:

- Η μη έγκαιρη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μισθοδοσία των εργαζομένων στα τμήματα των Κ.Δ.Α.Π., την κοινωνική μέριμνα και τη βοήθεια στο σπίτι. Αυτό δημιουργεί καταστάσεις άγχους και αμφιβολίας στους εργαζόμενους οδηγώντας τους έτσι στη μείωση της αποδοτικότητας τους.
- Σε μερικά από τα τμήματα της επιχείρησης παρατηρείται μερική έλλειψη προσωπικού ή ανεπάρκεια των απαιτούμενων ειδικοτήτων. Αυτό αναγκάζει αρκετούς εργαζομένους να καλύπτουν θέσεις για τις οποίες δεν είναι καταρτισμένοι αλλά αναγκάζονται να τις καλύψουν μειώνοντας έτσι την παραγωγικότητα των τμημάτων και κατά συνέπεια ολόκληρης της επιχείρησης.

- Στο διοικητικό και λειτουργικό τομέα των δραστηριοτήτων παρουσιάζονται δυσκολίες εξαιτίας της μη έγκαιρης οργάνωσης και του σωστού προγραμματισμού. Τα προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία των τμημάτων της επιχείρησης σχετίζονται με τον ανεπαρκή προγραμματισμό της δράσης των τμημάτων της στο πλαίσιο του συνολικού προγραμματισμού της δράσης της επιχείρησης και με την έλλειψη συντονισμού μεταξύ τους.
- Η ανεπαρκής προβολή και δημοσιότητα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Η προβολή τους γίνεται με πολύ περιορισμένα μέσα και σε μικρή έκταση, κυρίως με τη χρήση διαφημιστικών φυλλαδίων, ενώ η παρουσίαση τους μέσω κοινωνικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων δεν κρίνεται ικανοποιητική ώστε να τις γνωστοποιούνται άμεσα στο ευρύτερο κοινό. Το γεγονός αυτό υποβαθμίζει την παραγωγικότητα και αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων τους.
- Η μη σύγχρονη και ακατάλληλη κτιριακή υποδομή σε κάποια από τα τμήματα της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, η συστέγαση ενός εκ των τμημάτων των Κ.Δ.Α.Π. με ένα από τα τμήματα της σχολής χορού και της βοήθειας στο σπίτι με την κοινωνική μέριμνα, δημιουργεί προβλήματα στενότητας χώρου παρεμποδίζοντας έτσι τη λειτουργικότητα και το συντονισμό των τμημάτων.

Με βάση τα προαναφερθέντα προβλήματα, γεννάται ένα βασικό ερώτημα: *Ποιες είναι οι προοπτικές, τι μέλλον προδιαγράφεται αν συνεχιστεί η σημερινή πολιτική της επιχείρησης;* Η απάντηση στο κρίσιμο αυτό ερώτημα είναι πιο δύσκολη και πολύπλοκη απ' όσο φαντάζει και άρα τη λύση καλούνται να δώσουν οι άμεσα αρμόδιοι. Ελπίζοντας σε μια βοήθεια ως προς την απάντηση του ερωτήματος αυτού ακολουθεί μια σειρά προτάσεων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τα παραπάνω προβλήματα δύναται να αντιμετωπιστούν αν υλοποιηθούν μερικές από τις προτάσεις που παρατίθενται. Επίσης αναφέρονται κι επιπλέον προτάσεις που αποσκοπούν στο να βελτιώσουν τη γενικότερη εικόνα της επιχείρησης ακόμη και σε τομείς που δεν παρουσιάζουν κάποιο πρόβλημα. Οι προϋποθέσεις-προτάσεις λοιπόν για την επίλυση αυτών των προβλημάτων είναι οι ακόλουθες:

- Να προγραμματιστεί ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και ο εμπλουτισμός των δραστηριοτήτων της Δ.Ε.Π.Κ.Α. Αυτό προϋποθέτει την πρόβλεψη και το μακροχρόνιο σχεδιασμό που θα έχουν ως προϋπόθεση την επιστημονική στήριξη κι ως πρακτικό αποτέλεσμα την επιστημονική ενίσχυση των υπηρεσιών. Επίσης η καλύτερη εκμετάλλευση των υποδομών θα έχει ως αποτέλεσμα την παροχή υπηρεσιών καλύτερης ποιότητας.
- Να πραγματοποιούνται έλεγχοι ώστε να ενημερώνεται άμεσα κι αναλυτικά το δημοτικό συμβούλιο για το τι διαπιστώνεται στα οικονομικά της επιχείρησης.
- Να στελεχωθεί η επιχείρηση με άτομα δραστήρια, φιλόδοξα και πλήρως καταρτισμένα ώστε να αντεπεξέρχεται σε οποιαδήποτε δυσκολία. Για να επιτύχει στο στόχο αυτό, θα πρέπει να παρέχεται από το δήμο ή κάποιο άλλο αρμόδιο φορέα πληροφόρηση-συμβουλευτική για προγράμματα κατάρτισης προσωπικού.
- Να υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση για την προβολή της επιχείρησης και τις δυνατότητες που παρέχει. Αυτό μπορεί να γίνει εύκολα με αύξηση των μέσων διαφήμισης που αφορούν τις δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Κ.Α., όπως με επιπλέον αφισκοκολλήσεις σε κεντρικά σημεία της πόλης, μέσω των τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών της περιοχής αλλά και αλληλοβοήθεια μεταξύ των ίδιων των τμημάτων της για από κοινού προώθηση τόσο των επιμέρους συμφερόντων τους όσο κι ολόκληρης της επιχείρησης.
- Να αξιολογούνται οι διαδικασίες διοίκησης της Δ.Ε.Π.Κ.Α. όσον αφορά στις διαδικασίες διερεύνησης των αναγκών των αποδεκτών, να χαραχθεί πολιτική

και στρατηγικός σχεδιασμός, μεσοπρόθεσμος κι ετήσιος προγραμματισμός, οικονομικός προϋπολογισμός, να παρακολουθείται κι να αξιολογούνται η υλοποίηση των προγραμμάτων και του προϋπολογισμού.

- Να καταργηθούν οι τυχόν πελατειακές σχέσεις μέσω προσλήψεων κι ειδικών αμοιβών με αξιοκρατικές μεθόδους που θα στηρίζονται στη διαφάνεια της λήψης των αποφάσεων και των ενεργειών.
- Να βελτιωθούν τα οικονομικά ώστε να πάψουν να εξαρτώνται δραστηριότητες της επιχείρησης από προγραμματικές συμβάσεις.
- Να συνεργάζονται τα τμήματα της Δ.Ε.Π.Κ.Α. στη βάση της ισότητας και της συμπληρωματικότητας, με στόχο την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης και την καλύτερη παροχή υπηρεσιών προς του πολίτες αλλά και την εξοικονόμηση πόρων τόσο οικονομικών όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- Πέπη Δαράκη, «Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση», εκδ. Πατάκη 1996
- Αργύρης Ματακιάς, «λεξικό εννοιών», εκδ. Πελεκάνος
- Ελένη Φεσσά, «Πολιτιστική Ανάπτυξη: Νέα πολιτική ευθύνη στον ελληνικό χώρο», Ολκός-Αθήνα 1978
- Δημ. Χ. Λάππα, «Λεξικό εννοιών & όρων ετυμολογικό -εννοιολογικό – διασαφητικό», εκδ. Αθηνά Μ. Μαυρογιάννη.
- Χρήστος Παπάζογλου, «Η Καλλιθέα του χθες και του σήμερα», εκδ. έρευνα Καλλιθέας, Ιανουάριος 2000
- Αναστασία Λερίου & Άννα Μουρουγκλού, Καλλιθέα, «Όψεις της ιστορίας του δήμου και της πόλης», εκδ. Αλέξανδρος, Σεπτέμβριος 2006
- Δ. Παλούμπης & Συνεργάτες, «Στοιχεία διεύρυνσης σκοπών και τροποποίησης της συστατικής πράξης», Οικονομοτεχνική μελέτη, Α΄ & Β΄ Τεύχος, Αθήνα Μάρτιος 1998
- Ε.Ε.Τ.Α.Α., Α.Ε. , «Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης», Αθήνα 2003
- Χ. Σκιά-Πανοπούλου, «Ανάλυση της διαδικασίας της πολιτιστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Η περίπτωση της Καλαμάτας», Διδακτορική διατριβή
- Ιωάννης Βαρδακούλας, «Η Κοινωνική Ανάπτυξη ως αντικείμενο Κοινωνικής Πολιτικής», 1976
- Όλγα Στασινοπούλου, «Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική»
- Όλγα Στασινοπούλου, «Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση», Σημειώσεις
- Ντόρα Κόνσολα, «Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική»
- Ντόρα Κόνσολα, «Θέματα Πολιτιστικής Πολιτικής», Αθήνα 1988, Σημειώσεις
- «Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής κοινότητας», Βρυξέλλες: Γενική Διεύθυνση πληροφοριών των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, Βρυξέλλες-1978
- «Κώδικας Δήμων & Κοινοτήτων», Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, Οκτώμβριος 2002
- Εγκυκλοπαίδεια, «Το Βήμα-Πάπυρος Λάρους», Μπριτάνικα 50^{ος} τόμος

▢ Ενημερωτικά φυλλάδια – Άρθρα εφημερίδων

- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο εργασίας για «διάλογο του τομέα απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων & υγείας»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Κοινωνικοί δεσμοί, Κοινωνική Συνοχή», Δήμος Καλλιθέας 2006
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Στην υπηρεσία του δημότη»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Σ.Κ.Ο.»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Ελάτε να γνωρίσετε την οικογένεια μας...»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Ρυθμός – Κίνηση – Ζωή»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Πρόγραμμα Πυλώνες Απασχόλησης»
- Ενημερωτικό φυλλάδιο «Πρόγραμμα Ίσες Δυνατότητες-Ίσες Ευκαιρίες»
- Άρθρο εφημερίδας: «Έρευνα», αρ. φύλλου 448
- Άρθρο εφημερίδας: «Ο ρεπόρτερ της Καλλιθέας», αρ. φύλλου 167

▢ Έγγραφα

- Φ.Ε.Κ., 688/Β/13.9.1989
- Φ.Ε.Κ., 1224/Β/1.12.1998
- Οικονομικά στοιχεία: ισολογισμοί, κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, καταστάσεις εσόδων - εξόδων.
- Κανονισμός Εσωτερικών Υπηρεσιών
- Κανονισμός Προσωπικού
- Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Κ.Α., «Εκθεση δραστηριοτήτων- Προϋπολογισμός» 2006
- Δημογραφικός πίνακας της Ε.Σ.Υ.Ε.- Απογραφή 2001

- <http://www.kallithea.gr/oikonomia.asp>
- <http://www.dhmos-kallitheas.gr/diethni1.htm>
- <http://www.dhmos-kallitheas.gr/diethni2.htm>
- <http://www.dhmos-kallitheas.gr/>
- <http://www.eic.ac.cy/easyconsole.cfm/id/40>
- http://www.apapadopoulos.gr/main/rec/sp_gr/sp89/sp89.html
- http://tovima.dolnet.gr/print_article.php?e=B&f=12428&m=B04&aa=2
- http://ec.europa.eu/towntwinning/index_el.html
- <http://el.wikipedia.org>
- www.prosonolotahos.gr
- www.dream.net.gr
- www.dhmos-kallitheas.gr/thiseas.htm
- www.dhmos-kallitheas.gr/xeristor.htm
- www.draseis-gynaikes.gr